

Rijnstad

Jaarverslag 2008

Rijnstad
welzijn & hulpverlening

Rijnstad

Jaarverslag 2008

Inhoudsopgave

	Voorwoord	4
1	Basisvoorziening	5
A.1	Peuterwerk-plus	7
A.2	Kinderwerk	9
A.3	Wijkgericht tiener- en jongerenwerk 23	
A.4	Actief in de wijk	38
A.5	Wijkgericht opbouwwerk, basisaanbod	41
B.1	Stedelijk Jongerenwerk	47
B.2	Integratie en samenleving	56
B.3	Centrale vrijwilligersraad	59
C.1a	VKC Luna	61
C.1b	Oase	63
C.2	Flexibel inzetbaar opbouwwerk	65
C.3	Kinderwerk Rijnwijk	66
C.4	Kinderwerk Spijkerkwartier	67
C.5	Spelcontainers	68
C.6	Kinder/tienerwerk Midden- en Nieuw-Zuid	70
C.7	Volare	72
C.8	Stapprogramma's	74
C.9	Coördinatie brede school/onderwijsstimulering	76
C.10	Home Start	77
C.11	De Arnhemse Uitdaging	79
C.12	Buurtbemiddeling	80
D.1	Algemeen maatschappelijk werk	81
D.2	Sociaal raadsliedenwerk	84
D.3	Casemanagement tweedekanshuisvesting	86
D.4	Tweede kans eigen woning	87
D.5	Casemanagement overlastproblematiek	88
D.6	Sociaal raadsliedenwerk dienstencentrum	90
D.7	Jeugdteam	91
D.9	Vangnetteam bemoeizorg	93
E.6	Formulierenbrigade	94
E.7	Belastingaangifte ArnhemCardhouders	95
E.8	Inzet Onze Buurt Het Broek	96
E.9	Vernieuwingsproject	97
F.10	Hulpverlening Oorlogsgetroffenen (OGG)	99
Bijlage	Productrekening 2008	100
Bijlage	Tekenblad jaarverslag 2008	102

Voorwoord

“Rijnstad is de maatschappelijke organisatie op het gebied van sociaal-cultureel werk en maatschappelijke dienstverlening in Arnhem en haar omgeving. We zijn de vaste partner in deze markt en uitvoerder van opdrachten. We zijn sterk verankerd in de samenleving.

Onze opdrachtgevers nemen structureel producten en diensten van ons af, omdat we concurrerend zijn op het gebied van: kwaliteit (professionaliteit), netwerken in de wijk, vrijwilligers, accommodaties, innovatie, kosten en resultaatgerichtheid. We zijn een meedenkende proactieve en betrouwbare partner.

Naast het verbeteren van bestaande dienstverlening ontwikkelen we vraaggerichte nieuwe dienstverlening, waarmee we nieuwe opdrachtgevers aan ons binden en bestaande opdrachtgevers blijven interesseren.”

Uit: De toekomstvisie Rijnstad november 2007

Net voordat het jaar 2008 begon, eind november 2007, stelden we de toekomstvisie voor onze organisatie vast. In medewerkersbijeenkomsten deelden we de aanleiding(en) en de gekozen koers. Een belangrijk deel van de wijzigingen die hiervoor nodig waren, hebben we in 2008 doorgevoerd.

In dit jaarverslag kijken we terug op 2008.

Het jaarverslag heeft primair de functie om verantwoording af te leggen. Als partner en uitvoerder willen we laten zien wat we in 2008 hebben gepresteerd. Als (kern)partner waren we betrokken bij diverse ontwikkelingen in de samenleving. Bij het ontwikkelen van WMO-loketten (Startpunten geheten in Arnhem), als kernpartner in Centrum voor Jeugd en Gezin, we waren een belangrijke partner voor de gemeente Arnhem en we onderhielden contacten met nog talloze andere organisaties voor wijkgerichte aanpak.

Naast de structurele dienstverlening hebben we in 2008 ook projectmatig veel gedaan. Bijvoorbeeld in het kader van “Onze buurt ‘t Broek” als uitvloeisel van de Vogelaargelden, maar met betrekking tot de aanval op de uitval (samen met de ROC's), bij de wijkgerichte aanpak op verzoek van coöperaties in bijvoorbeeld het vernieuwingsproject en bij het bereiken van specifieke doelgroepen (Kwartiermaken in Malburgen met het RIBW). Vaak zijn er met het oog op deze projecten specifieke afspraken gemaakt over het afleggen van verantwoording. Het is af en toe zoeken wat wel en wat niet meegenomen wordt in het jaarverslag. Leidraad zijn de begroting 2008 en de afspraken met de opdrachtgeefster gemeente Arnhem, in de subsidiebeschikking en af en toe gecombineerd met gezond verstand als er geen heldere afspraken zijn.

Voor het onderdeel wijkgericht tiener- en jongerenwerk is er net als vorig jaar een uitvoeriger omschrijving gegeven, die aansluit bij de specifieke omschrijving in de subsidiebeschikking.

Deze meer uitgebreide beschrijving vindt u in de bijlage.

Vragen of opmerkingen?

Laat ze horen, we leren er graag van.

Luciënne van den Brand,
directeur/bestuurder

1 Basisvoorziening

Doelstelling:

Vrijwilligers en bezoekers van Rijnstad kunnen hun activiteiten naar tevredenheid uitvoeren in een functionele accommodatie.

In 2008 zijn er 23 accommodaties opengesteld:

Wijkcentra	9	Grenspost, Hommel, Klarendal, Overkant, Snuffelpaal, Hobbit, Malburcht, Spil, Symfonie
Jongerencentra	7	Mix, Sperwer, Willemeen, Push, Madser, Fresh, RemiXx
Jongerenruimte	2	Bus, Joy
Facilitaire centra	5	Arnhem West, 't Huukske, Lommerd, Oosthof, Rijnwijk
Totaal	23	

Prestaties

In maart is de jongerenruimte RemiXx geopend in het Sociaal huis Prisma in Immerloo.

- Jongerenruimte de RemiXx heeft veel te maken met vandalisme. Politie Arnhem heeft voor alle partners van Prisma een beveiligingsplan gemaakt. Stichting Beheer en exploitatie is op zoek naar financiële dekking.
- Na een verbouwing is in mei het jongeren centrum Fresh geopend. Fresh is gevestigd in de voormalige Zuidwester in Malburgen-West. Ook jongeren team B-connected, het maatschappelijk werk en sociaal raadslieden hebben onderdak gekregen in het opgeknapte gebouw.
- Het onderhoud van de accommodaties is conform planning uitgevoerd en alle benodigde vergunningen zijn voorhanden.
- De invoering van het zaalreserveringssysteem in de accommodaties is afgerond. Met pilots in de Malburcht en de Spil wordt getoetst waar verbeteringen voor rapportage over de bezettingsgraad noodzakelijk zijn.
- In Wijkcentrum De Grenspost is na een verbouwing een ruimte geopend voor spreekuren maatschappelijk werk en sociaal raadsliedenwerk.
- In de RemiXx vinden vanaf december wekelijks twee spreekuren maatschappelijk werk en sociaal raadslieden plaats.
- In de Hobbit heeft na bouwkundige aanpassingen een peuterspeelzaal van SPA een onderkomen gevonden.

Ontwikkelingen en signalen

- De verwachting is dat de jongerenruimte Rijkerswoerd in februari 2009 is gerealiseerd.
- In Klarendal is een nieuwe locatie gevonden voor het jongeren centrum de Mix. Het jongeren centrum wordt gerealiseerd door Volkshuisvesting Arnhem en Rijnstad wordt huurder.
- In Elderveld worden plannen gemaakt om de Joy onderdeel te maken van een nieuw te ontwikkelen Multifunctioneel Centrum (in combinatie met woon-zorg)
- Er wordt afgestevend op de oplevering van een MFC in de Schuytgraaf in juni 2011.
- Rijnstad heeft een plan van eisen voor een jongeren centrum ingediend. Begin 2009 wordt de eerste ontwerpfasen met alle partners besproken
- De verwachting is dat MFC Presikhaven in mei zijn deuren opent. Wijkcentrum de Snuffelpaal met peuterspeelzaal en jongeren centrum Push zullen hiervan deel uitmaken. Wijkcentrum de Snuffelpaal zal dan sluiten. De verkoop van het pand is nog niet afgerond.
- Er bestaan plannen om het onderhoud gedeeltelijk uit te besteden aan Volkshuisvesting Arnhem.
- Er is begonnen met het vastleggen en beschrijven van de werkprocessen binnen de afdeling Beheer. Dit moet leiden tot een certificering (harmonisatie kwaliteitsbeoordeling in de zorgsector).
- De projectgroepen met betrekking tot de ontwikkeling van een MFC in zowel Klarendal als St. Marten zijn gestart.
- De Stichting Welzijn Ouderen Arnhem heeft eigen accommodaties afgestoten en Rijnstad benaderd voor het huren van ruimte in Wijkcentrum Klarendal.

A.1 Peuterwerk-plus

Programma 03 Educatie: Productgroep 031.01 Peuterspeelzaalwerk

Deelprogramma: Voorschoolse ontwikkeling

Doelen van gemeentelijk beleid:

- goede voorbereiding op het basisonderwijs
- gezonde ontwikkeling

Doelstellingen

Er worden op gestructureerde basis peuters in de leeftijdscategorie van 2,5 tot 4 jaar samengebracht die tot de doelgroep van het gemeentelijk onderwijsachterstandsbeleid behoren. Er wordt onder deskundige leiding aan de hand van een programma gewerkt aan het bevorderen van sociaal gedrag en persoonlijkheidsontwikkeling alsmede aan het voorkomen van (taal)achterstanden.

Prestaties

Met VVE-peuterwerk hebben we als doelstelling het leveren van een bijdrage aan de sociaal-emotionele, motorische en (taal-)ontwikkeling van peuters van 2,5 tot 4 jaar om zo de aansluiting op de basisschool te verbeteren. Het betreft ondersteuning en begeleiding van peuters die tot de doelgroep van het gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid behoren.

Er wordt in de speelzalen aan de hand van een programma gewerkt aan het bevorderen van sociaal gedrag en persoonlijkheidsontwikkeling, alsmede aan het voorkomen en wegwerken van (taal)achterstanden.

Terugblik

Het peuterspeelzaalwerk is in 2008 uitgevoerd op tien locaties in de aandachtswijken. Er wordt gewerkt met het erkende VVE-ontwikkelingsprogramma Kaleidoscoop.

Deskundigheidsbevordering van de leidsters is verlopen via het scholingstraject Ontwikkelings Volgmodel Zeer Jonge Kinderen (OVMZJK). De leidsters van een aantal peuterzalen hebben hier gedurende acht bijeenkomsten aan deelgenomen. Om de observatie en registratie in het kader van Kaleidoscoop en het ontwikkelingsverloop van kinderen te waarborgen wordt stedelijk het OVMZJK ingevoerd. Op alle speelzalen wordt na de training het OVMZJK geïmplementeerd.

Zeven nieuwe leidsters zijn gestart met het tweejarige traject Kaleidoscoop.

Rijnstad rapporteert elk kwartaal aan de Dienst MO (Stichting PAS) de prestaties m.b.t. bereik, bezetting en plaatsingsleeftijd.

Rijnstad heeft haar aantal producteenheden voor 2008 zoals weergegeven in de begroting gerealiseerd (123 eenheden).

Specifieke prestaties

- Het aantal peuters wat gemiddeld drie dagdelen deelneemt bedraagt 65%.
- Het aantal peuters dat, op basis van indicatie, gemiddeld vier dagdelen deelneemt is 35% (norm is 25%).
- Het gemiddelde bezettingspercentage over geheel 2008 is 85% (norm is 95%).
- De gemiddelde plaatsingsleeftijd is 32 maanden (norm is 30 maanden).

Ontwikkelingen en signalen

- Dankzij de Pechtoldgelden kon intensief worden samengewerkt met een gedragswetenschapper van Stichting Lindenhout. Er zijn kindbesprekingen georganiseerd en er is een scholingstraject voor leidsters aangeboden.
- Stichting MEE heeft in 2008 een ambulante begeleider beschikbaar gesteld voor de ondersteuning van leidsters met vragen over zorgkinderen.
- Door intensieve samenwerking met het consultatiebureau bij de pilot 'vroeg-signalering en toeleiding' is het aantal peuters op de speelzalen in het werkgebied van het betreffende bureau (Malburgen) toegenomen. Hiervoor is in de Malburcht in 2008 uitgebreid met een speelzaal.
- In 2008 is het traject voor HKZ-certificering zich voor het peuterspeelzaalwerk verder ontwikkeld. Begin 2009 vindt de eerste interne audit in het peuterwerk plaats.
- Om risico- en zorgkinderen vroegtijdig te signaleren, te begeleiden en te verwijzen, is onder leiding van Spectrum samen met de SPA en de SKAR gewerkt aan een visiedocument over de interne zorgstructuur. Dit heeft geleid tot de bijstelling van taken van de orthopedagoog. Zij wordt door deze verschuiving van taken ingezet als zorgcoördinator.
- In een werkgroep van leidsters en staf (onder begeleiding van Spectrum) is gewerkt aan een vernieuwd pedagogisch beleidsplan voor het peuterwerk. Dit beleidsplan wordt begin 2009 gepresenteerd.
- Met ingang van januari 2008 is een afdelingsmanager voor het peuterspeelzaalwerk aangesteld. Dit heeft geleid tot aanpassingen op de werkvloer, het organiseren van het werk van de leidsters en het werken aan kwaliteit | (jaargesprek, zaalplan, scholingsplan).
- In 2008 is de aanvraag in het kader van de subsidieregeling Kinderopvang 2008 samen met kinderopvang SKAR voorbereid. Deze regeling heeft als doel de samenwerking tussen de kinderopvang en de peuterspeelzaal te verbeteren. Er bestaat speciale aandacht voor ouders en doelgroepkinderen. Met het project 'zien en gezien worden' is de gezamenlijke aanvraag ingediend en gehonoreerd. De uitvoering van het project is in 2009-2010.
- De speelmorgens zijn inhoudelijk verbeterd. Er is een betere doorstroming tot stand gekomen naar het peuterspeelzaalwerk door het werken met een overdrachtformulier. Met het doel om een zo optimaal mogelijk doorgaande lijn voor kinderen op te zetten, is begonnen met de introductie van Kaleidoscopisch werken in de Speelmorgen. Op enkele speelmorgens wordt gewerkt met Puk & Ko.
- Uit de periodieke monitoring aan de hand van de kwartaalcijfers ten behoeve van het VVE-beleidsoverleg, blijkt sprake van een geringe terugloop van het aantal peuters. Zoals het zich nu laat aanzien zijn de goedkopere tarieven binnen de kinderopvang c.q. de arbeidsverplichting voor moeders niet van invloed op het bereik van het speelzaalwerk in de aanpakwijken.
- De bedrijfsvoering rond het peuterzaalwerk is efficiënter ingericht. De administratie van aanmelding, plaatsing en uitschrijving is centraal georganiseerd en geoptimaliseerd. In 2008 is de stroomlijning van de debiteurenbewaking centraal opgepakt.

A.2 Kinderwerk

Programma 08: Samenleven in Arnhem

Productgroep 083.01, jeugd en jongeren

Deelprogramma 083: actieve groepsverbanden en (sub)culturen, met als doelen van gemeentelijk beleid:

- het ondersteunen van de opvoedingssituatie van jongen kinderen en het vergroten van hun ontwikkelingskansen;
- het vroegtijdig voorkomen en bestrijden van ontwikkelingsachterstanden en –stoornissen bij kinderen, tieners en jongeren;
- het ondersteunen van jongeren die zich in een achterstandsituatie bevinden;
- het bieden van een veilig en geborgen leef-, woon- en speelklimaat.

Doelstelling

- Het creëren van betrokkenheid en het opdoen van aanvullende sociale vaardigheden;
- Het stimuleren van de kinderen in hun ontwikkeling waardoor ze betere startkansen verkrijgen;
- Elkaar ontmoeten, elkaar leren kennen en elkaar respecteren (allochtoon en autochtoon);
- Het ontwikkelen van creativiteit en leren van praktische vaardigheden.

PRESTATIES

Arnhemse Broek: wijkcentrum de Symfonie

Reguliere activiteiten

Het aanbod bestaat uit gemiddeld zes wekelijkse activiteiten op drie middagen per week. De inloop wordt goed bezocht. Deelname aan de instuif neemt af. Vermoedelijke reden is dat voor de instuif een bijdrage wordt gevraagd. Tijdens de inloop is er vooral agogische aandacht voor gedragsproblematiek.

Verlengde Schooldag (VSD)

VSD+: er zijn vier cursussen voor kinderen tussen de 4 en 12 jaar: film maken, fotografie, tekenen en toneel. Door extra geld hebben we extra kansen om eens een bijzondere activiteit aan te bieden.

Vakantieactiviteiten

De samenwerking met de Blokhut en Sportbedrijf Arnhem is afgelopen jaar verstevigd waardoor we over een ruim programma-aanbod beschikten in alle vakanties. De deelnemersaantallen verschillen per activiteit.

Jaarlijkse activiteiten/festiviteiten:

De Straatspeeldag, Kinderkamp, Sinterklaas, Halloween, Kerst, Paasbrunch zijn activiteiten die hieronder vallen. Allemaal activiteiten die veel deelnemers trokken. Vooral Halloween sprong eruit met 25 wijkbewoners als vrijwilliger en 120 kinderen.

Ouderbetrokkenheid (onderdeel OBHB)

KO&CO (kind-ouder-club) was een succes. Negen ouders en kinderen hebben 18 weken meegedaan aan diverse activiteiten. De band tussen ouders en kinderen is versterkt en samen hebben ze activiteiten ontdekt die ook uitvoerbaar in het eigen gezin.

Bij alle activiteiten is een grote groep wijkvrijwilligers (allochtoon en autochtoon) inzetbaar en we werken veel met stagiaires van verschillende opleidingen.

Samenwerkingspartners komen vooral uit de brede school. De meeste activiteiten die hierboven staan beschreven, worden in samenwerking met Sportbedrijf Arnhem uitgevoerd.

Ontwikkelingen en signalen

Doelgroep

In het Arnhemse Broek zijn veel ouders werkloos en hebben veel kinderen een achterstand in sociaal-emotionele, motorische, taalkundige en creatieve vaardigheden.

Veel ouders zijn pedagogisch onmachtig. Kinderen eten ongezond en zijn vaak dik. Thuis zijn er nogal eens allerlei problemen. Het ontbreekt velen aan zelfvertrouwen en een positief zelfbeeld. Diverse kinderen zijn moeilijk aanspreekbaar op hun gedrag.

Knelpunt is dat doorverwijzing van deze kinderen naar het Buurt netwerk niet meer mogelijk is (want opgeheven). Met de coördinator van Jongeren Overleg Broek (casusbespreking voor 13+) is nu afgesproken dat ook jonge kinderen vanaf 6 jaar hier terecht kunnen.

Brede School:

Rijnstad omarmt het brede schoolconcept. Mede door de inzet van de brede schoolcoördinator zijn de contacten soepeler en worden er meer activiteiten uitgevoerd samen met andere partners.

PRESTATIES

Arnhemse Broek/Rijnwijk: Centrum Rijnwijk

Regulier aanbod

Wekelijks worden twee middagen per week twee kinderactiviteiten aangeboden aan de kinderen in Rijnwijk. Gezien de achterstand van de kinderen en de beperkte betrokkenheid van ouders is er een extra inzet van middelen uit Onze Buurt Het Broek.

In Rijnwijk zijn uitdagende en vernieuwende activiteiten aangeboden. Dit wordt gedaan om kinderen hun horizon te laten verbreden en de kans te bieden om zich te ontwikkelen, elkaar te leren kennen en met name ervaringen op te doen buiten de wijk.

Ook worden activiteiten bezocht in wijkcentrum Symfonie om kinderen te laten wennen aan de overgang naar de Symfonie. Gestreefd wordt naar het samengaan van het kinderwerk met dat van de Symfonie eind 2009. Rijnwijk wordt op termijn gesloopt.

Ouderbetrokkenheid

De ouderbetrokkenheid is verbeterd maar nog onder de maat. Er zijn twee vrijwilligers actief op de twee clubs die door Rijnstad en Sportbedrijf worden aangeboden. Op vrijdag is er een kinderclub die zelfstandig door ouders gerund wordt.

Ontwikkelingen en signalen

Doelgroep

De groep kinderen wordt kleiner in Rijnwijk doordat gezinnen verhuizen en er geen nieuwe bewoners terug komen.

De groep oudste kinderen (vanaf 12 jaar) komt niet meer op de club, want die zoeken vrijetijdsbesteding buiten Rijnwijk. Enkelen van hen zijn doorgestroomd naar de Symfonie.

Er is nog een groepje van 10 kinderen in Rijnwijk. De kinderen komen niet regelmatig terwijl de ouders vragen om een actief aanbod in Rijnwijk (niet in Symfonie). Ouders zijn uitgenodigd om hierover te komen praten, maar niemand kwam op onze uitnodiging af. In 2009 doen we een nieuwe poging.

PRESTATIES

Spijkerkwartier: wijkcentrum de Lommerd

Regulier aanbod

In het Spijkerkwartier verzorgt Rijnstad een middag per week een programma. Het betreft twee activiteiten voor jonge kinderen (creativiteit en sport & spel) en voor de wat oudere schoolgaande jeugd. Er is een vaste vrijwilliger en er zijn twaalf stagiaires.

De agogische begeleiding is gericht op een open onderlinge communicatie en prettige samenwerking tussen de kinderen. Tijdens alle vakanties worden activiteiten aangeboden.

Nieuw was dit jaar de speciale sportgroep om kinderen meer mogelijkheden te bieden om buiten te spelen. Deze sport/spelgroep wordt wekelijks druk bezocht en is dit jaar hét succesnummer.

Ontwikkelingen en signalen

Er is weinig speelruimte in de directe omgeving. Bouwspeelplaats Thialf is voor veel kinderen net iets te afgelegen.

In de zomer hangen er kinderen in de avonduren rond op straat en rond de pleinen. Politie, scholen en wijkbewoners hebben dit ook geconstateerd. Ouders worden sneller aangesproken op hun opvoedingbeleid.

Samenwerking

Het kinderwerk heeft een aantal samenwerkingspartners, waarvan het Sportbedrijf Arnhem de grootste is. Het aanbod van de Lommerd wordt goed afgestemd met dat van Thialf.

Met Circus Poehaa en Jeugdland werkt het kinderwerk goed samen bij vakantieactiviteiten.

Doelgroep

De doelgroep van de Lommerd is een mengeling van culturen, er maken veel kinderen van allochtone afkomst gebruik van de activiteiten. De verdeling is ongeveer 60% allochtoon en 40% autochtoon.

Vrijwilligers.

Het kinderwerk heeft een vaste vrijwilliger. Tijdens vakantieactiviteiten kan een beroep worden gedaan op ongeveer 50 vrijwilligers.

Klanttevredenheidsonderzoek

De uitkomsten waren positief, veel ouders gaven een goed rapportcijfer aan het kinderwerk, (gemiddeld cijfer 8.2).

PRESTATIES

Presikhaaf: buurtcentrum de Snuffelpaal

Regulier aanbod

Drie middagen in de week zijn er zes activiteiten voor kinderen in de Snuffelpaal. Het reguliere aanbod is gericht op het vergroten van sociale competenties van kinderen. Er wordt gewerkt met 10 vrijwilligers en 10 stagiaires. Voor veel activiteiten wordt gebruik gemaakt van de methodiek Levensecht Leren. Het kinderrestaurant en de Kinder Popband zijn goede voorbeelden. De kinderclub is op bezoek geweest bij een echte boerderij, zijn een middag naar het bos en zijn veel in Park Presikhaaf geweest.

Buurthuis de Snuffelpaal heeft een zeer goed bezochte website (18.000 bezoekers per jaar) waar ruim aandacht wordt besteed aan kinderen en het programma-aanbod.

De computerruimte wordt veelvuldig gebruikt door kinderen: een moderne vorm van samenwerken en rekening houden met elkaar.

Muziek en koken

In 2008 hebben ruim 100 kinderen deelgenomen aan deze activiteiten. Ook staan de kinderen elke maand op het podium als afsluiting van de open podiummiddag waar ze d.m.v. theater, toneel, zang of dans werken aan hun kunstzinnige vorming. Vooral door fondswerving (bijdrage van VSB Fonds en Stichting het Burger en Nieuwe Weeshuis, Jantje Beton en Wijkplatform Presikhaaf) zijn veel activiteiten mogelijk gemaakt.

Grote Activiteiten

Tijdens de straatspeeldag waren alle kinderen uit de buurt aanwezig en tijdens het Kinder Zomer Festival werden ruim 500 bezoekers geteld. De sintintocht, Suikerfeest, kerst en het Chinese nieuwjaar zijn andere grote evenementen.

Ontwikkelingen en signalen

Doelgroep

In de wijk gebeurt dat weinig, maar in en om het wijkcentrum spelen Nederlandse en allochtone kinderen met elkaar. Ook ouders spreken elkaar bij het wijkcentrum. Voor kinderen en ouders is de Snuffelpaal een veilige plek.

Omgeving

De speelruimte voor kinderen neemt steeds meer af, vooral waar de nieuwbouw vordert. Dan is een grote veilige speelplek in en rond de Snuffelpaal een baken in de wijk.

Buurthuis de Snuffelpaal gaat medio 2009 verhuizen naar het MFC Presikhaven. Het plan bestaat om spelcontainer de Mammoet als buitenspeelvoorziening op deze plek te handhaven.

Samenwerking

Het kinderwerk neemt deel aan het breed educatief overleg van MFC/brede school Presikhaven (o.a. Annie MG Schmidtschool, Lourdesschool, bibliotheek, Sportbedrijf etc.) Hier wordt gewerkt aan een gezamenlijke pedagogische visie en betere afstemming van activiteiten en doelen..

PRESTATIES

Presikhaaf: buurthuis de Overkant

Regulier aanbod

Buurthuis de Overkant heeft wekelijks op drie middagen gemiddeld zeven activiteiten voor kinderen. De kookclub is in september 2008 gestart en is een groot succes. Het doel: gezond eten en leven. Elke maand starten wij met een nieuwe groep kinderen. We koken de vierde keer met de kinderen voor de ouders en de broertjes en zusjes. Er is inmiddels zelfs een wachtlijst.

Vakantieactiviteiten

Tijdens alle vakanties sloeg het aanbod goed aan. Er waren voldoende vrijwilligers en dat was prettig werken. Twee van hen zijn doorgegroeid als vaste vrijwilliger bij de woensdagmiddagclub Dank zij hen kon direct na de zomervakantie gestart worden.

Het zomerkamp kon vanwege familieomstandigheden van de kinderwerker niet doorgaan. Er is een alternatief programma uitgevoerd in de wijk, zodat de kinderen toch konden deelnemen aan sportieve en creatieve activiteiten. Aan de toneelclub deden maar vier (enthousiaste) kinderen mee. Ondanks het kleine groepje is er een spannende voorstelling opgevoerd, waarbij vele ouders, broertjes en zusjes en vrijwilligers aanwezig waren.

Ontwikkelingen en signalen

Samenwerkingsrelaties

MFC Presikhaven (brede school): In de zomer van 2009 zal MFC Presikhaven in gebruik worden genomen. Hierdoor zal het kinderwerk veranderen. Buurthuis de Overkant is samenwerkingspartner van de brede school maar verhuist niet mee. Er komt een inhoudelijke en roostertechnische afstemming met partners van deze school. Ook is er samenwerking met de basisscholen uit Presikhaaf Oost, te weten de Kennedyschool en de Willem Dreesschool.

Er zijn goede contacten omtrent stageplaatsen met diverse opleidingen.

Ook hebben we gewerkt met een gitaardocent.

Sinds jaar en dag werken we goed samen met het gemeentelijk Sportbedrijf en Stichting Beleven.

Allochtonen

Ongeveer 90% van de kinderen die deelnemen aan de kinderactiviteiten is van allochtone afkomst.

Daarnaast is driekwart van de vrijwilligers van allochtone afkomst.

Doelgroep:

Kinderen worden dikker. In 2009 gaat het kinderwerk van de Overkant meer sport- en spelactiviteiten opzetten.

Vrijwilligers

De Overkant kan beschikken over vijf vaste vrijwilligers en elf stagiaires.

Vrijwilligers worden gestimuleerd om zich in te schrijven voor een cursus van Volare.

PRESTATIES

Geitenkamp: Grenspost

Regulier aanbod

Wekelijks zijn er voor de kinderen in de Geitenkamp vier activiteiten op de woensdag, donderdag en vrijdagmiddag. Vast zijn de instuif, het kinderrestaurant (koken), de kinderdisco. Op de donderdagmiddag is er een wisselend aanbod (koken voor jonge kinderen, dierenclub e.d.). Daarnaast zijn activiteiten uitgevoerd in kerst-, herfst-, zomer- en meivakantie. Het gaat dan gemiddeld om vijf tot tien activiteiten per week die goed bezocht worden.

Projecten

In twee rondes van vijf bijeenkomsten is het project Droombuurt (onderdeel: Geitenkamp Voor Elkaar) uitgevoerd. Kinderen hebben hun wensen t.a.v. de wijk kenbaar gemaakt. Het project Kids in de Wijk (tientallen activiteiten) is een samenwerkingsverband van alle functionarissen die actief zijn bij opvoeden en opgroeien van kinderen. Het project is gericht op het versterken van de opvoedrelaties. Dit project is positief geëvalueerd en inmiddels bezig aan een doorstart. Kids Actief is een onderdeel van Kids in de Wijk dat door de kinderwerkster van de Geitenkamp met succes is uitgevoerd.

Ontwikkelingen en signalen

Doelgroep

Doordat kinderen de Grenspost veelvuldig bezoeken en deelnemen aan activiteiten is er zicht op hun ontwikkeling. Is er sprake van afwijkend gedrag dan wordt gesproken met de ouders. In 2008 zijn vier kinderen besproken in het Buurtnetwerk.

In het buurthuis komen ook allochtone kinderen, zij het niet naar evenredigheid. Er zijn meer meisjes dan jongens.

Ouderbetrokkenheid

Het project Kids in de Wijk heeft een positieve invloed gehad op de ouderbetrokkenheid. Door het organiseren van Kinderrestaurant en Kids Actief hebben we veel meer contact met de ouders gekregen. Ook zien we dat ouders en kinderen samen activiteiten ondernemen. In de toekomst gaan we hier mee door en organiseren we meer activiteiten voor ouders en kinderen samen. Er komen steeds meer kinderen naar het buurthuis. Over kinderen die door hun gedrag buiten de boot vallen praten we met de ouders om naar oplossingen te zoeken.

Samenwerkingsrelaties

De samenwerking met gemeentelijk Sportbedrijf en Rommelkist is goed. Ook de relatie en samenwerking met de scholen in de wijk, de Vlindertuin en Witte School is goed. Verder is er samenwerking en afstemming met de collega's van het opbouwwerk, coördinator brede school, participatiemedewerkster en medewerker buitenspelen.

Er wordt gewerkt met stagiaires van diverse opleidingen. Daarnaast is er een beperkt aantal vrijwilligers. Samen met de participatiewerker proberen we aan meer vrijwilligers te komen.

Tijdens vakantieactiviteiten en het zomerkamp kan de Grenspost beschikken over vrijwillige hulp van de Rommelkist. De kwaliteit van de vrijwilligers is goed.

PRESTATIES

Sint Marten: Wijkcentrum de Hommel

Regulier aanbod

Vier middagen per week is er iets te doen voor kinderen op wijkcentrum de Hommel. Vier dagen per week is het Hommelveldje (buitenspeelplaats) open onder begeleiding van een assistent medewerker Buiten Spelen, stagiaires (9) en vrijwilligers (5). Daarnaast is er een meidenclub, huiswerkbegeleiding en de woensdagmiddaginstuif. De activiteiten zijn in 2008 erg goed bezocht. Een succes was het opknappen van de spelcontainer. Daar hielpen tien kinderen aan mee.

VSD

Naast de reguliere activiteiten zijn twee keer per jaar verlengde schooldag-activiteiten aangeboden. De invulling werd samen met de basisscholen Sint Anna en Jan Ligthart verzorgd. De groepen 6, 7 en 8 kwamen op het wijkcentrum voor Levens Echt Leren en het maken van een film.

Ontwikkelingen en signalen

De doelgroep

In de Hommel komen vooral allochtone bezoekers. Als gevolg van personele spanningen in het team is eind 2008 het bereik iets terug gelopen. Inmiddels zijn maatregelen getroffen en is de verwachting dat daar weer verbetering in komt.

Samenwerking

De samenwerkingsrelatie met Sportpunt Arnhem en wijkcentrum Klarendal is goed. Vakantieactiviteiten worden op elkaar afgestemd en wederzijds wordt ondersteuning geboden bij grote activiteiten. Hierdoor is het bereik groter.

Buurtnetwerk

Het buurtnetwerk heeft dit jaar een belangrijke functie gehad. Hierin bespreken we met het maatschappelijk werk, de scholen en het consultatiebureau de risicokinderen. Tijdens activiteiten wordt aan hen extra aandacht besteed.

Integratie

Het valt op dat zowel allochtone als autochtone buurtbewoners het moeilijk vinden om contact met elkaar te zoeken. Ze proberen het zelf wel, maar dat levert weinig op.

Opvoeding

Het belangrijkste signaal uit de wijk is dat ouders moeite hebben met het opvoeden van hun kinderen. Kinderen krijgen niet de aandacht en steun die ze nodig hebben, waardoor ze veel op hun eigen houtje doen en niet op hun ouders kunnen terugvallen. Ze missen hierdoor belangrijke vaardigheden als respect hebben, luisteren en omgaan met agressie.

PRESTATIES

Klarendal: Wijkcentrum Klarendal

Regulier aanbod

Door middel van reguliere activiteiten biedt het kinderwerk een veilige plek waar kinderen de kans krijgen zich te ontwikkelen, elkaar te ontmoeten en samen te spelen. Iedere activiteit is afgeleid van hoofddoelstellingen. Er wordt zowel gewerkt aan sociale vaardigheden, als aan de creatieve, motorische en cognitieve ontwikkeling.

Wekelijkse activiteiten zijn:

Instuif: Druk bezochte activiteit, met twee aparte kleutergroepen. Deze activiteit is tevens een goede vindplaats om ouders en ouderbetrokkenheid te stimuleren.

Kinderdisco: Goed bezocht. De disco bestaat uit één voor de 4 t/m 7-jarigen en één voor de 8 t/m 12/13-jarigen. Dit onderdeel wordt georganiseerd door een sterke groep vrijwilligers, aangevuld met jong-vrijwilligers.

Meidenclubs: Er worden wekelijks twee meidenclubs georganiseerd door vrijwilligers en stagiaires. Meiden vinden hier een veilige plek waar zij zich kunnen ontwikkelen en waar gepraat wordt over meidenonderwerpen.

Tiener Meiden Club: Ook deze club is wekelijks. Het is een plek voor tienermeiden die nog niet 'klaar' zijn voor jongerencentrum De Mix.

Sportclubs: Twee keer in de week is er een sportclub, mede georganiseerd door Sportpunt Klarendal. Kinderen maken er kennis met sporten en spelen. Verder wordt hier gelet op motoriek, beweging en het stimuleren van gezond leven.

Kleuterclub: Deze club bestaat uit een deel creatief/knutselen en een deel sport/spel. Het sport/spel gedeelte wordt door het Sportbedrijf Arnhem verzorgd, het creatieve deel door het kinderwerk. Deze activiteit brengt veel ouders met zich mee, waardoor deze contacten kunnen worden versterkt.

Verder organiseert het Kinderwerk samen met partners grote activiteiten als het sinterklaasfeest, kinderkerstfeest, Halloween, vakantieactiviteiten, kinderkamp, Nationale Straatspeeldag, enz. Speeldorp Klarendal is een andere grote activiteit. In 2007 is gestart met de Extra Verlengde Schooldag. Zo krijgen kinderen uit verschillende groepen de kans om deel te nemen aan activiteiten in het kader van Levensecht Leren en gericht op de wijk. Dit zorgt voor meer samenwerking tussen welzijn en onderwijs. In 2008 zijn voor het eerst de KinderBuurtWeken georganiseerd. Dit is een samenwerkingsverband van St. Jansschool, St. Anna-school, kinderwerk Wijkcentrum Klarendal, kinderwerk Wijkcentrum De Hommel, bouwspeelplaats De Leuke Linde, Sportpunt Klarendal en peuterspeelzaal Klarendal. Twee weken lang worden er op de verschillende plekken en door de verschillende partners activiteiten rond een thema georganiseerd. Vanuit de Verlengde Schooldag organiseert het kinderwerk zowel op de IBN-I-Sinaschool als op de St. Jansschool een vsd-activiteit in het teken van Levensecht Leren. Zo hebben we een bezoek gebracht aan een zuivelboerderij, een timmerbedrijf, het Watermuseum en een verzorgingshuis.

Ontwikkelingen en signalen

Algemeen:

Er bestaan achterstanden op het gebied van sociaal-emotionele, motorische, creatieve en cognitieve ontwikkeling, doordat veel kinderen vanuit de thuis-situatie niet (kunnen) worden ondersteund.

De opvoeding is niet optimaal, waardoor kinderen minder ontwikkelingskansen krijgen. Dit heeft effect op het gedrag. Bovendien groeien veel kinderen op in een 'onveilige' omgeving.

Doelgroep

De indruk bestaat dat de groep kinderen/jonge tieners (8-14 jaar) toeneemt die overlast veroorzaakt in de wijk. Kinderen die zich aansluiten worden steeds jonger en het gedrag dat ze vertonen wordt steeds zorgelijker. Wat verder opvalt is dat het aantal kinderen met overgewicht en verminderde motoriek blijft groeien. Kinderen krijgen te weinig beweging.

De groep kleuters blijft groeien. De doorstroom vanuit de peuterspeelzaal en de samenwerking met een aantal kleuterjuffen, zorgt ervoor dat het toeleiden van kleuters (en hun ouders) naar het kinderwerk steeds beter verloopt. De vraag naar kleuteractiviteiten blijft nodig.

De komst van de brede school heeft het afgelopen jaar al voor meer samenwerking gezorgd. Nu er een brede schoolcoördinator is aangesteld, zullen deze activiteiten verder worden uitgebreid. Het kinderwerk ziet zichzelf als een belangrijke partner in deze ontwikkeling. Dit vraagt om een grotere inzet in samenwerking, gericht op de doelgroep.

Bouwspeelplaats de Leuke Linde is ook een belangrijke samenwerkingspartner. Vanaf april 2008 is er een sport-spelleidster aangesteld om activiteiten en samenwerking vanuit de bouwspeelplaats meer vorm te geven. De samenwerking met het kinderwerk zal eveneens intensiever worden.

Samenwerkingspartners

Het wijkcentrum heeft veel samenwerkingspartners. Een greep daaruit:

Sportbedrijf Arnhem,

bouwspeelplaats De Leuke Linde, kinderwerk Wijkcentrum De Hommel, jongerencentrum De Mix, de basisscholen, WIG/Lindenhout (buurt netwerk), schoolmaatschappelijk werk (buurt netwerk), Pactum/Rijnside (probleemjongeren), Villa Klarendal (Youth for Christ), Stichting Beleven, opbouwwerk en diverse ondernemers.

Autochtoon/allochtoon:

Het kinderwerk kent een redelijke afspiegeling van de wijk. Daarbij zijn de Nederlandse, Turkse en Marokkaanse cultuur het meest vertegenwoordigd. Sinds een half jaar komt er een groep Chinese kinderen en ouders naar het wijkcentrum.

Vrijwilligers:

Er is een vaste, sterke groep vrijwilligers. Ze willen zich graag ontwikkelen en volgen daarom trainingen via Volare.

Sinds 2007 bieden we meer aandacht aan jong-vrijwilligers. Dit zijn tieners uit de doelgroep, die iets willen betekenen voor de kinderen en zich door vrijwilligerswerk kunnen ontwikkelen.

PRESTATIES

Malburgen West: De Spil

Regulier aanbod

Het reguliere aanbod bestaat uit vier middagen per week en betreft acht activiteiten.

In 2008 was het in 2007 gestarte internetcafé voor kinderen zo'n succes dat met wachtlijsten gewerkt moest worden. Kinderen komen, naast spelletjes spelen ook met vragen over schoolwerk en ze maken schoolopdrachten.

Jeugdparticipatie

De kinderredactie van de Spilkrant is in 2008 voor het eerst aan het werk geweest. In januari 2008 zijn de groepen 7 en 8 van de beide basisscholen eerst op excursie geweest naar de Gelderlander. Hierna hebben 11 kinderen in drie weken tijd veel leuke stukjes voor de Spilkrant geschreven. Tijdens de redactievergaderingen werd veel aandacht besteed aan plannen, maken en nakomen van afspraken en aan werken met de computer. In oktober hebben de kinderen zelfs een verdubbeling van de ruimte in de Spilkrant gekregen.

Vernieuwing aanbod

Twee groepjes studenten van de SCW-opleiding van het RijnIJssel college hebben in 2008 hun meesterstuk uitgevoerd in wijkcentrum de Spil.

Dit resulteerde in twee vernieuwende activiteiten.

Via het meidenwerkoverleg is er een meidenfeest op de Madser georganiseerd dat druk bezocht werd.

In de tweede helft van 2008 is de tijd van de kleuterclub verschoven naar 14.30 uur, om de kinderen van de De Monchyschool de kans te geven mee te doen.

Dit heeft nog niet geleid tot het beoogde resultaat. De indruk bestaat dat ouders onvoldoende op de hoogte zijn van de mogelijkheden van het kinderwerk.

In samenwerking met de bewoners-activiteitencommissie en participatiewerker zijn activiteiten georganiseerd als een spelletjesavond en een Kerstknutselmiddag, beide voor kinderen en volwassenen. Het werd een succes en zal in 2009 worden herhaald.

Er is in samenwerking met de dienst Stadsbeheer van de gemeente een ontwerpmiddag voor de Reizende tuin in Malburgen-West georganiseerd.

Hierbij waren 18 kinderen aanwezig. In februari 2008 is de eerste Reizende tuin officieel geopend. Aanwezig waren alle deelnemende kinderen en hun ouders, kranten, radio en TV-Gelderland. In de zomer kreeg deze actie nog een staartje toen de Reizende tuin weg moest en uiteindelijk geplaatst werd naast de Spil.

Ontwikkelingen en signalen

Samenwerking

De samenwerking met jongerencentrum Fresh is nog niet optimaal. Oorzaak zijn personele wisselingen en de tijd en aandacht van de jongerenwerkers, nodig voor de vernieuwing van het centrum. Hierdoor zijn er geen gezamenlijke initiatieven ontplooid en is de doorstroom van het kinderwerk naar het tienerwerk beperkt gebleven. Voor 2009 zijn afspraken gemaakt om dit te veranderen. De samenwerking met andere organisaties binnen de brede school de Spil is eveneens onvoldoende. Onze indruk is dat wij alleen inzet en energie besteden om tot samenwerking te komen. De onderwijspartners, De Monchyschool en Pastoor van Arsschool maken onvoldoende gebruik van de mogelijkheden van het welzijnswerk c.q. wijkcentrum in de accommodatie.

De samenwerking met de bewonersactiviteitencommissie is goed.

Er komen steeds meer activiteiten in het gebouw (o.a. sport), de afstemming is niet optimaal. Hierdoor vinden activiteiten gelijktijdig plaats, waardoor de bezoekersaantallen teruglopen.

Binnen de redactie Spilkrant is een goede samenwerkingsrelatie, helaas ontbreken de scholen hier ook weer.

Doelgroep

Jonge tieners gaven veel overlast op verschillende plekken (Madser, Fresh, schoolplein Spil). Signalen zijn doorgegeven aan het buurtnetwerk. Inmiddels is gestart met een Overlast Overleg, van waaruit door partners gericht actie wordt ondernomen.

Het bereik van zowel allochtone als Nederlandse kinderen is goed.

De groepen zijn meestal gemêleerd. De meidenclub bereikt vooral allochtone meiden. In 2008 is een allochtone vrijwilligster geworven. Lange tijd is gepoogd kinderen uit de Plantage te trekken en nu is er een aardige groep vooral Nederlandse kinderen, ook van andere scholen.

We beschikken over twee geregistreerde vrijwilligsters (met overeenkomst). Eén vrijwilliger zonder overeenkomst helpt bij de kinderredactie van de Spilkrant. De kwaliteit van het vrijwilligerswerk is redelijk.

PRESTATIES

Malburgen Oost-Noord: de Malburcht

Regulier aanbod

Het kinderwerk in de Malburcht bestaat uit activiteiten op drie middagen per week en een aanbod van zes activiteiten.

Buitenspelen .

De spelcontainer heeft extra openingstijden gekregen. Zo is er nu iedere laatste zaterdag van de maand een extra, grote activiteit, welke druk bezocht wordt. Daarnaast worden er extra activiteiten aangeboden zoals sport & spel op vrijdag. Dit wordt zeer gewaardeerd door kinderen en ouders. Ook heeft de spelcontainer een start gemaakt met Spelen in de wijk. Er worden uitstapjes gepland, bijvoorbeeld naar andere speelplekken. Zo leren kinderen wat er te koop is in hun wijk.

Tijdens de extra activiteiten zijn veel ouders bereid een handje te helpen.

Jeugdparticipatie

In 2008 is gestart met een *kinderraad*. De kinderraad komt voort uit het kinderwerk en de spelcontainer en bestaat uit maximaal tien kinderen uit de groepen 7 en 8. Zij komen tweewekelijks bij elkaar en zorgen voor de organisatie en uitvoering van activiteiten. Zij gaan namens de Malburgse kinderen naar de wijkbeheergroepen en geven advies. Ze zijn een voorbeeld voor alle kinderen in de wijk. De kinderraad won in het najaar een spekkecheque.

Een tegenslag was dat drie van deze kinderen betrokken waren bij vandalisme aan ons gebouw en op plekken in de wijk. Dit was een grote schok voor ouders, begeleiders en kinderen. Inmiddels is de kwestie met betrokkenen besproken en afgehandeld.

Vernieuwend aanbod

In samenwerking met het Sportbedrijf is een nieuwe *sportgroep* gestart voor kinderen uit de groepen 7 en 8. Het afgelopen jaar zijn er wat spanningen geweest met deze kinderen. Ze kwamen steeds minder op de kinderactiviteiten af. Najaar 2008 is deze sportgroep begonnen en zij loopt goed.

Verlengde Schooldag

Onze bijdrage aan de *Verlengde Schooldag* is groot. Het kinderwerk van Rijnstad wordt veel gevraagd door de basisscholen. Afgelopen jaar zijn uitgevoerd: Spelen met Taal (2x), koken voor kleuters, buiten spelen najaar, buiten spelen voorjaar.

De scholen willen graag dat Rijnstad zoveel mogelijk activiteiten uitvoert. Wij proberen zo goed mogelijk aan de vraag van het onderwijs te beantwoorden (o.a. via VSD).

Het aantal deelnemende kinderen van Stadseiland valt tegen. Oorzaak is dat veel kinderen van Stadseiland de wijkscholen niet bezoeken. In 2009 richten we onze werving opnieuw op Stadseiland..

Ontwikkelingen en signalen

Samenwerking

De samenwerking met onze partners in de brede school (o.a. De Monchyschool en Margarethaschool) en in de wijk is onveranderd goed.

Het blijft lastig om met alle aanbieders van activiteiten een juist pakket af te stemmen. De wil is er wel, in de praktijk blijkt dat er veel overlapping is. Dit werkt concurrerend, want onze activiteiten zijn niet gratis. Daarnaast merken we een kleine terugloop buiten de woensdag.

Doelgroep

Er is een aantal kinderen dat vervelend gedrag vertoont tijdens activiteiten en in de wijk. Het gaat om overlast in de Lidl, het bekogelen van bewoners met eieren, vernielingen.

Drie jongeren zijn in 2008 geschorst. Met ouders en betrokkenen is gesproken. Een aantal jongeren uit de doelgroep is eenmalig betrokken geweest bij het busincident in Malburgen.

PRESTATIES

Malburgen: de Hobbit

Afgelopen jaar is er een wekelijks aanbod geweest van activiteiten voor kinderen van 4 t/m 12 jaar, ingedeeld naar leeftijdscategorieën. Een aantal wordt gezamenlijk georganiseerd met Sportbedrijf Arnhem. Daarnaast waren er weer incidentele grote activiteiten zoals de Straatspeeldag, Suikerfeest, Sinterklaas, een kamp en diverse vakantieactiviteiten. Sommige werden gezamenlijk georganiseerd door de drie Malburgse wijkcentra en/of Sportbedrijf. Het Suikerfeest werd afgelopen jaar voor de tweede maal gevierd. We zijn van plan het aantal wereldfeesten uit te breiden.

Op de woensdagmiddag wordt een gevarieerd aanbod gedaan aan kinderen van 4 t/m 12 jaar. Het aanbod voor de 7 t/m 12-jarigen is uitgebreid, zij hebben nu de keuze uit drie activiteiten. Er is op de woensdagmiddag een duidelijke terugloop te merken van de 10 t/m 12-jarigen.

Voor het kinderwerk op de Hobbit komen steeds meer vrijwilligers beschikbaar. De verhouding tussen stagiaires en vrijwilligers is nu ongeveer 50-50.

Een aantal vrijwilligers is geïnteresseerd in een cursus, maar durft er vanwege onvoldoende beheersing van de Nederlandse taal niet aan deel te nemen. Met Volare, expertisecentrum voor vrijwilligers, wordt gewerkt aan een passend aanbod.

Het kinderwerk van de Hobbit heeft het afgelopen jaar zowel voor het Mozaïek als voor de Johanneschool een verlengde schooldagactiviteit verzorgd en zal dit in het voorjaar van 2009 ook weer doen. Voor het Mozaïek gaat het om beroeporiëntatie en voor de Johanneschool om koken (creatieve en verantwoorde traktaties).

Ontwikkelingen en signalen

Veranderingen in de wijk

Doordat er flink gesloopt wordt, vooral rond de Zeegsingel, zijn veel gezinnen met kinderen vertrokken naar andere plekken in de wijk. Dit heeft als gevolg dat deze kinderen niet meer of minder vaak deelnemen aan activiteiten.

Samenwerking

Afgelopen jaar heeft de opening plaatsgevonden van Sociaal Huis Prisma en jongerencentrum RemiXx, waar ook activiteiten zijn voor kinderen van de basisschool. De samenwerking en/of afstemming met deze locaties kan beter, maar er is een goed begin gemaakt met een gezamenlijke kerstviering.

Doelgroep

Wijkbewoners menen dat er niet genoeg te doen is voor kinderen.

Veel aandacht gaat uit naar de brede scholen. Collega's op de RemiXx zeggen dat er in Immerloo behoefte is aan extra kinderactiviteiten.

Prestaties

Kinderwerk		
	begroot	prestatie
Bijeenkomst	3.100	2.933
Openstelling	800	807
Flex begeleiding	75	150
Netwerkdeelname	50	46

Het kinderwerk werkt voor het derde jaar met producteenheden. Waren er in de vorige jaren nog afwijkingen, nu blijkt dat voor drie van de vier onderdelen de marge binnen de 10% ligt (een marge, naar boven/beneden die wij toelaatbaar achten). In tegenstelling tot voorgaand jaar blijkt er voor de producteenheden netwerkdeelname geen noemenswaardige afwijking.

Het enige onderdeel wat fors afwijkt, in positieve zin weliswaar, is het onderdeel flexibele begeleiding. Bij het kinderwerk gaat het dan om activiteiten als begeleiding van vrijwilligerswerkgroepen en het stimuleren en bevorderen van activiteiten op het vlak van kinderparticipatie. Met name het begeleiden van vrijwilligers heeft gericht aandacht gekregen, een aspect wat wij ook toejuichen. Vrijwilligers die zich inzetten hebben recht op goede deskundige ondersteuning en begeleiding.

Het aantal bezoeken over de afgelopen vier jaar:

In 2008 ging het om 44.070 bezoeken

In 2007 ging het om 37.865 bezoeken

In 2006 ging het om 37.517 bezoeken

In 2005 ging het om 38.828 bezoeken.

A.3 Wijkgericht tiener- en jongerenwerk

Programma 08: Samenleven in Arnhem

Productgroep 083.01, jeugd en jongeren (leeftijdsgroep 12 – 23 jaar, accent op 14-18 jaar)

Deelprogramma 083: actieve groepsverbanden en (sub)culturen, met als doelen van gemeentelijk beleid:

- het ondersteunen van de opvoeding van jonge kinderen en het vergroten van hun ontwikkelingskansen;
- het voorkomen en bestrijden van ontwikkelingsachterstanden en –stoornissen bij kinderen, tieners en jongeren;
- het ondersteunen van jongeren in een achterstandssituatie;
- het bieden van een veilig en geborgen leef-, woon- en speelklimaat.

Basisaanbod

- a. tienerwerk vanuit het wijkcentrum (twee varianten)
- b. wijkgerichte jongerenruimte
- c. wijkgericht jongerencentrum

Met als doel: het verbeteren van de positie van jongeren, door hen kennis te laten maken met verschillende activiteiten, andere culturen, muziekuitingen etc. Via onze voorzieningen wordt hen een zinvolle tijdsbesteding geboden.

Vooraf

In 2007 is een pilot klanttevredenheidsmeting gehouden onder de bezoekers van jongerencentrum Willemeen (exclusief podiumgedeelte), jongerencentrum De Mix en jongerencentrum de Sperwer. De overallwaardering voor het werk kreeg een cijfer tussen 7.3 en 8.3.

In 2008 is deze meting gedaan bij de overige centra. De uitkomst van de overallwaardering lag bij die meting tussen 7.7 en 8.5.

Dit ligt dicht tegen het benchmarkcijfer van 8.2. Jongens geven gemiddeld een hoger cijfer dan meisjes. Jonge tieners (10-12 jaar geven een hoger cijfer (gem. 8.5 dan de 13-plussers (gem. 8.0). Marokkaanse jongeren zitten aan de lage kant met de score (7.8). Bezoekers geven gemiddeld een waardering van 8.1, vrijwilligers een 8.3.

Er is de deelnemers niet alleen gevraagd naar de tevredenheid over diensten en activiteiten, maar ook naar de ervaren maatschappelijke bijdrage van het jongerenwerk. Op een schaal van vijf is de score:

- preventieve inzet op problemen: 3.8
- bevorderen sociale samenhang en leefbaarheid: 3.9
- versterking- en ondersteuning: 3.9
- meedoen, participatie: 4.2
- informeren en adviseren: 3.9
- bevorderen van integratie tussen groepen: 3.9

Uit het onderzoek blijken drie factoren van invloed zijn. De relatie met de jongerenwerker, het leren kennen van andere jongeren en het gevoel verantwoordelijk te zijn. In 2011 is er opnieuw een meting naar de tevredenheid van bezoekers.

JONGERENCENTRUM DE SPERWER

Ontwikkelingen

In 2008 is door de wethouder het nieuwe sport- en spelplein van de Sperwer geopend. Jongeren hadden in 2007 aangegeven sport- en spelactiviteiten te missen.

Omroep Gelderland is in 2008 een half jaar de wijk in getrokken en heeft vanuit studio Geitenkamp radio en televisie gemaakt over de wijk. Het jongerenwerk heeft daar samen met jongeren op ingespeeld.

In de zomer van 2008 werden de hangjongeren op de Geitenkamp als een probleem ervaren. Het jongerenwerk heeft het initiatief genomen voor een werkgroep met professionals en buurtkader. Vervolgens is door de jongerenwerker een doelgroepanalyse gemaakt. Besloten is om uit GSO- gelden gericht ambulante jongerenwerk in te zetten in 2009.

Type activiteiten

De Sperwer heeft een basisaanbod wat wordt uitgebreid met actuele wensen en behoeften. In 2008 bestond het basisaanbod uit vier inloopmiddagen, drie soosavonden en één weekendactiviteit. Uitbreidingen:

Vanuit "Kids in de wijk" (extra gefinancierd uit sociaal programma Geitenkamp) zijn aanvragen gehonoreerd voor tieners in actie (tieners activeren na schooltijd met een uitdagend aanbod). Elke cyclus van zes weken werd afgesloten met een presentatie. Ook is er in het kader van cyberpesten voorlichting voor ouders over het gebruik van internet door kinderen.

Girls Only activiteiten. Alleen toegankelijk voor meiden: activiteiten in de sfeer van uiterlijke verzorging, koken en dans. Door een relatief kleine groep bezocht, maar dank zij de vertrouwelijke sfeer een duidelijke meerwaarde.

Out of your mind party. Actieve voorlichting en informatie over drugs en seksualiteit. Medewerking van Iriszorg, de GG&GD, de politie, Rijnside en JIP. Door 40 mensen bezocht, waaronder, 25 tieners van 12 tot 18 jaar.

Studio Geitenkamp. Omroep Gelderland maakte een half jaar tv en radio in de wijk. Twee jongeren hielpen o.m. met filmen, het bedenken van filmpjes, monteren.

EK-wedstrijd straat-versieren. De Sperwer organiseerde een wedstrijd straat-versieren vanwege het EK-voetbal. Er deden veel straten mee om een prijsje.

Cd-project. Samen met stichting Beleven en de kunstscout is een cd gemaakt met hangjongeren op het Sperwerplein.

Aansluiting doelstelling

- Wij hebben een regulier aanbod uitgebreid met incidentele activiteiten.
- In Studio Geitenkamp hebben we jongeren betrokken bij de organisatie en uitvoering.
- Wij zijn een ontmoetingsplaats en een alternatief voor het rondhangen op straat.
- Wij bieden vrijetijdsvoorzieningen aan.
- Wij verwijzen door naar instanties
- Wij laten kennismaken met activiteiten als cultuur en muziek en geven voorlichting met Out of Your Mind
- De doelgroep organiseert mee en heeft invloed op de invulling van een activiteit.

Bereik en vrijwilligers

Het bereik van tieners en jongeren is in de Sperwer ongeveer 150 personen. De verhouding autochtoon/allochtoon is gemiddeld 80/20, een afspiegeling van de verhoudingen in de wijk. De verhouding man/vrouw is 70/30. De Sperwer heeft in 2008 26 vrijwilligers ingezet bij diverse activiteiten en werkzaamheden. De vrijwilligers zijn bijna allemaal afkomstig uit de doelgroep en worden door de beheerder en de jongerenwerker begeleid.

Samenwerking.

Er wordt samengewerkt met politie, Pactum-Rijnside, Sportbedrijf Arnhem, kinderwerk en opbouwwerk de Grenspost.

De jongerenwerker op de Geitenkamp is coördinator van het wijknetwerk jongeren. De participanten zijn Pactum-Rijnside, wijkagent, opbouwwerk, Iriszorg, Sportbedrijf en jongerenwerk. We hebben in het overleg de problematische jongeren in beeld en kunnen interveniëren of doorverwijzen. Met Pactum-Rijnside wordt ambulante werk in de wijk verricht. We maken wekelijks een ronde door de wijk zodat we zien en gezien worden.

JONGERENCENTRUM DE REMIXX

Ontwikkelingen

Na verbouwing van een school aan de Eimersingel-Oost in Immerloo kon in januari 2008 het sociaal huis Prisma worden geopend. Hierin werd het jongerencentrum RemiXx ondergebracht.

De RemiXx beschikt op de begane grond over een inloopruimte en kantoor en in de kelder over een poolbiljart en een activiteitenlokaal. Dit lokaal is specifiek als meidenruimte ingericht.

In mei 2008 is de RemiXx geconfronteerd met liefst vier inbraken. Nadat alle apparatuur was meegenomen zijn de inlopen gesloten tot begin augustus 2008. In de zomerperiode zijn de meidenclub en een aantal buitenactiviteiten zoals voetbal, survival, de buitenbioscoop en het feestje in de Fresh doorgegaan. Over het algemeen werd dit goed bezocht.

Na de zomervakantie is er een doorstart gemaakt. Op basis van de ervaringen heeft een aanpassing plaatsgevonden van de ruimte, beroepsmatige ondersteuning en specifieke aandachtspunten in de programmering, organisatie en materialen/apparatuur. Er is een pasjessysteem ingevoerd en de ruimten zijn beter beveiligd. Het activiteitenaanbod is specifieker gemaakt en er is ambulante jongerenwerk ingezet op straat.

Activiteiten

De RemiXx is elke middag van maandag t/m vrijdag open vanaf 15.00 uur voor inloopactiviteiten als tafelvoetbal, gamen, internetten en poolen. Daarnaast is het centrum open op dinsdag, woensdag, donderdag en vrijdagavond vanaf 19.00 uur.

De dinsdagmiddag is voor jonge tieners van 10 tot 14 jaar en de woensdagmiddag voor meiden. Aan een specifieke voorziening voor deze jonge tieners en meiden bleek vanaf het begin grote behoefte. Op woensdagmiddag zijn er activiteiten als knutselen, buitensport, zang, dans en danscursus. Gemiddeld zijn hier 20 meiden van 11 tot 14 jaar. 80% is allochtoon.

De vrijdagavond is specifiek voor 15 jaar en ouder. Deze avond wordt bezocht door gemiddeld 25 jongeren.

De overige avondactiviteiten vanaf 12 jaar worden eveneens door gemiddeld 25 jongeren bezocht. In de middagen betreft het hetzelfde aantal, maar hier worden vooral 12-14 jarigen bereikt. De bezoekers van deze inloopactiviteiten zijn van verschillende culturele achtergrond. Autochtone jongens bezoeken inloopactiviteiten echter nauwelijks.

In het tweede helft van 2008 is na de korte sluiting de inloop weer begonnen en zijn verschillende grote activiteiten georganiseerd: de Spiegeltent in Malburgen, een zaalvoetbaltoernooi in de sporthal Malburcht, karten in Duiven, lasergamen met de tieners van 10 -14 jaar en een kerstviering i.s.m. Sociaal Huis Prisma en de scholen.

Vrijwilligers en bereik

In januari 2008 is er een werkgroep gevormd van acht vrijwilligers. Regelmatig komt de groep met de beroepskracht bijeen om door te praten wat er moet gebeuren, wat goed ging en waar verbetering mogelijk is. Bij Volare, trainingscentrum voor vrijwilligers, is een cursus gevolgd om de samenwerking in de groep te stimuleren en te optimaliseren. Ook zijn de vrijwilligers een aantal keren met elkaar op pad geweest, o.a. om te bowlen en schaatsen.

Daarnaast heeft een aantal vrijwilligers aan een workshop graffiti deelgenomen.

De daaruit voortgekomen borden zijn opgehangen in het jongerencentrum. Het totaal aantal vrijwilligers bedraagt twaalf. Inmiddels zijn er 70 pasjes voor bezoekers.

Samenwerking

De RemiXx werkt samen met de gemeente Arnhem, Prisma, de scholen, wijkpolitie, wijkcentra in Malburgen, Sportbedrijf Arnhem, Rijnside en de jongerencentra de Madser en Fresh.

Er is in mei 2008 een veiligheidsgroep in het leven geroepen teneinde de overlast in de buurt en rondom de RemiXx te verminderen. Deze veiligheidsgroep bestaat uit de vertegenwoordigers van de gemeente, jongerenwerkers en de opbouwwerker van Rijnstad, gebiedsagenten, Prisma, scholen, de kinderopvang, het sportbedrijf en Rijnside. Het overleg wordt gebruikt als klankbord en om maatregelen op elkaar af te stemmen.

JONGERENCENTRUM DE MIX

Ontwikkelingen

In 2008 heeft het jongerencentrum de Mix in Klarendal merkbaar een betere naam gekregen bij volwassenen en jongeren in de buurt. De naweeën van het oppakken van een criminele groep zijn lang merkbaar geweest. Door o.a. consequent om te gaan met huisregels, het onderhouden van goede contacten met politie en Rijnside en het bieden van een kwalitatief goed programma is het beeld over de Mix inmiddels flink in positieve zin veranderd. Er is een aanzienlijk aantal nieuwe bezoekers bereikt (30 nieuwe vaste bezoekers)

In de loop van het jaar is meegedacht over de plek en inrichting van het nieuwe jongerencentrum dat gerealiseerd gaat worden op het terrein van de Coehoornkazerne. In 2009 zal de Mix daarheen verhuizen.

Activiteiten

De inlopen zijn ook in 2008 de basis geweest voor een eerste contact met nieuwe groepen jongeren.

Daar vinden laagdrempelige activiteiten plaats voor tieners (11 t/m 14 jaar) en jongeren (15+), waarbij kennis kan worden gemaakt met de Mix als veilige en vertrouwde plek in de wijk. Daarnaast worden er op verzoek van jongeren ook activiteiten georganiseerd als uitstapjes/sport/creatieve activiteiten, waarbij ontmoeting en uitdaging belangrijke elementen zijn.

In samenwerking met stichting Beleven en 't Venster (VMBO), zijn er tien workshops georganiseerd waarbij flexibeler is ingespeeld op de behoefte van tieners en jongeren uit de twee eerder genoemde doelgroepen, waardoor ze meer hun talent op het gebied van beatcreating, zang, dans, mode hebben kunnen ontdekken en ontwikkelen. Dit was een succes vanwege de animo (totaal 150 jongeren), maar ook qua waardering bij de jongeren.

Vanuit de jongeren ontstond de vraag naar een relaxte loungehoek in de Mix. Deze is ontworpen door stagiaires i.s.m. jongeren, met als resultaat een gezellige zithoek, die vrolijkheid uitstraalt en waar jongeren graag vertoeven. Ook werd er gevraagd naar een Wii spelcomputer. Deze aanschaf bleek een succes, er komen specifiek bezoekers voor naar de Mix.

Op verzoek van jongeren naar een kampactiviteit is samen met het kinderwerk van het wijkcentrum Klarendal een driedaags survivalprogramma georganiseerd.

Verder is deelgenomen aan een landelijk Pannavoetbaltoernooi met 80 jongeren.

In de maand juni is de Mix tijdens de EK verbouwd tot Oranjevoetbalcafé.

Grotere activiteiten waren verder twee feesten door jongeren georganiseerd (110 jongeren)/twee zaalvoetbaltoernooien (120 jongeren), een multicultimiddag (30 jongeren), een pro-6 toernooi samen met de Hommel (18 jongeren), een darttoernooi samen met de Hommel (12 jongeren), kerstfeest samen met WC Klarendal (24 jongeren).

Bereik en vrijwilligers

Tijdens de reguliere activiteiten zijn 90 verschillende jongeren uit Klarendal bereikt. De incidentele activiteiten meegerekend bedraagt dit aantal 150.

Er zijn zeven vrijwilligers, die al geruime actief zijn. Daar zijn sinds zomer 2008 nog zes jonge vrijwilligers bijgekomen.

Samenwerking

Rijnside: in de Mix is een wekelijks spreekuur waar jongeren laagdrempelig contact kunnen maken met de hulpverlening. Samen met medewerkers van Rijnside zijn we ook zichtbaar op straat door een ambulante rol te vervullen om op vragen van jongeren en bewoners te kunnen inspelen.

Wijkcentrum de Hommel van Rijnstad: Regulier overleg. Jongeren blijven beter in beeld via gezamenlijke activiteiten als zaalvoetbaltoernooien, onderlinge competities en uitjes.

Basisscholen: Groepen 8 van scholen zijn uitgenodigd om kennis te maken met de Mix.

Stichting Beleven: samenwerking bij projecten

Politie, opbouwwerk, hulpverlening Rijnstad, Pactum Rijnside; zeswekelijks overlastoverleg over stand van zaken rondom (jongeren)overlast

Sportbedrijf: samenwerking en afstemming met betrekking tot sportactiviteiten in het kader van Sportpunt Klarendal

JONGERENCENTRUM PUSH

Het door Spectrum gehouden klanttevredenheidsonderzoek onder de jongeren van Push gaf zeer bevredigende resultaten. De algemene conclusie uit het onderzoek is dat 80% van de jongeren tevreden is over de locatie, het activiteiten aanbod en informatieverstrekking. Met de uitkomsten en signalen tijdens het onderzoek hebben we zo veel mogelijk ingespeeld op de wensen en behoeften van de jongeren.

De film Fitna veroorzaakte enorme ophef onder de bezoekers van Push. De meesten zeiden zich beledigd en gekwetst te voelen. Als reactie hierop heeft het jongerenwerk kort na het uitbrengen van de film een themabijeenkomst gehouden. Hier is gekeken naar de film en daarna was er een debat en een dialoog tussen de jongeren en de aanwezige gasten in totaal 20 jongeren.

In het najaar van 2008 waren er busincidenten in Presikhaaf die het landelijk nieuws haalden.

Het jongerenwerk heeft jongeren hierover bevraagd, maar geen signalen opgevangen over de oorzaak en de oorsprong.

Wij zijn gestart met de wekelijkse inloopavond in buurtcentrum de Snuffelpaal met als doel om allochtone en autochtone jongeren meer tot elkaar te brengen. De inloopavond is normaal gesproken in het jongerencentrum maar omdat de autochtone jongeren zich in het buurtcentrum meer op hun gemak voelen wordt het op die locatie gehouden. Opvallend is dat ze goed met elkaar overweg kunnen wanneer allochtone en autochtone jongeren elkaar treffen.

De realisering van het nieuwe Multi Functionele Centrum Presikhaven brengt spanning teweeg bij de jongeren. De reden: ze vinden het jammer de huidige locatie te moeten verlaten.

We zijn met de jongeren om de tafel gaan zitten zodat zij hun wensen en behoeften kenbaar konden maken. De inbreng van de jongeren is meegenomen in de plannen voor het jongerencentrum in het MFC.

Activiteiten

Naast inlopen op de middagen (4) en avonden (3) waarbij wekelijks 50 jongeren worden bereikt zijn er in 2008 de volgende activiteiten georganiseerd:

Disco. Deze activiteit was een succes omdat veel jongeren er op op afkwamen en ook doordat dit georganiseerd is door zes allochtone meiden van 13-16 jaar

Lanparty. Georganiseerd door vrijwilligers met ruim 30 jongeren als deelnemer. De deelnemersgroep was gemixt, de activiteit werd een succes. Daarom zal er opnieuw tijd en aandacht in geïnvesteerd worden.

Themabijeenkomsten. Hier kwamen twintig jongeren op af. We willen hier meer jongeren mee bereiken. Ook willen we dat meer jongeren zich actief inzetten bij de organisatie.

Iftar Diner georganiseerd door vrijwilligers waarbij de jongeren van het RIBW uitgenodigd waren. De avond begon met een presentatie door twee vrijwilligers over de Ramadan. Daarna konden vragen worden gesteld. De contacten hebben bijgedragen aan wederzijds begrip en respect.

Naast activiteiten in zijn er activiteiten buiten het centrum georganiseerd zoals een bezoek aan Tropicana, paintball, survivaalkamp, pretpark Movie World, outdooractiviteit, bezoek theatervoorstelling, sportactiviteiten en karten.

Bereik en vrijwilligers

De Push bereikt via de reguliere activiteiten 70 jongeren, voornamelijk allochtoon. (15% meiden)

Incidentele bijzondere activiteiten meegerekend stijgt het aantal bereikte jongeren tot 140.

Bij de Push zijn 15 jongeren actief als vrijwilliger.

<http://www.hyves.nl/>

Samenwerking

Sportbedrijf 1 x per 2 weken

Samen organiseren we sportactiviteiten om meer jongeren in beweging te krijgen.

Wekelijks is er zaalvoetbal en er is ook een toernooi georganiseerd.

Leerbedrijf 1 x per week

Leerbedrijf Diagonaal biedt jongeren uit Presikhaaf een stageplek om ze daarna in te zetten voor de wijk. Stagiaires van het leerbedrijf worden eveneens ingezet bij de activiteiten van Push.

Rijnside 1 x per 2 weken

Signaleren van jongeren die in problemen zitten..

Rijnside/politie 1 x 6 weken

Signaleren van jongeren die in problemen zitten of/en in de wijk overlast veroorzaken.

De samenwerking zorgt voor de doorstroming van probleemjongeren naar de hulpverlening en het voorkomen/verminderen van overlast in de buurt.

New Arts

Samen wordt er gekeken welke kunstzinnige workshops wij de jongeren kunnen aanbieden.

Culturele en/of religieuze organisaties. Deze incidentele contacten worden onderhouden om de jongeren te kunnen informeren over bepaalde vraagstukken.

Door in samenwerking met hen thema-avonden te organiseren hebben jongeren hun vragen kunnen stellen bij een van de organisaties.

RIBW Ook met deze instelling zijn de contacten incidenteel. Er wordt door het jongerenwerk regelmatig contact gelegd met de RIBW om bewoners van hen te betrekken bij onze activiteiten.

Overleg rond de *overgang basisschool – voortgezet onderwijs.* Betrokken zijn: Arentheem College, brede schoolcoördinator Rijnstad, basisscholen Annie M.G. Schmidtschool en Lourdesschool, kinderwerk Presikhaaf.

JONGERENCENTRUM FRESH

Ontwikkelingen

In de zomer van 2008 is de Fresh geopend in het pand van het voormalige buurtcentrum De Zuidwester in Malburgen-West. Er is een start gemaakt met laagdrempelige activiteiten, zodat kennis kon worden gemaakt met de ruimte en de beroepskrachten. Op basis van de reacties is gewerkt aan een specifiek aanbod en de inrichting. Daar zijn we in geslaagd. De jongeren uit de buurt voelen zich bij ons thuis.

Naast het jongerenwerk is het maatschappelijk werk en sociaal raadsliedenwerk in het pand gevestigd. TV Malburgen maakt gebruik van de Fresh en zal internet-tv-uitzendingen maken waarbij ook jongeren worden betrokken.

Activiteiten

De Fresh heeft in 2008 het *vrijwilligersfeest* voor Malburgse vrijwilligers georganiseerd tijdens de EK wedstrijden. Het was een groot succes, ongeveer 100 personen namen hieraan deel.

De *middag- en avonدينlopen* werden bezocht door ongeveer 30 jongeren. We blijven werken aan een aantrekkelijk aanbod. Wij hebben na enkele maanden de leeftijdsgrenzen voor de inlopen aangepast. De combinatie van wat oudere jeugd (16+) en de tieners (12-15 jaar) was niet optimaal. Jonge tieners konden zichzelf niet goed vermaken en vroegen teveel aandacht. De wat oudere jongeren vonden dat vervelend ervaren. Besloten is om de tieners op de middagen te laten komen en de avonduren te reserveren voor 16 plus. Dit heeft rust gebracht.

De *meidenavond* was een groot succes en blijkt in een behoefte te voorzien. Gemiddeld komen er tussen de 25 en 30 meiden. De "normale" inlopen worden goeddeels bezocht door jongens.

Het *Spiegelententfestival* dat in samenwerking met de Madser en de RemiXx is georganiseerd trok 300 jongeren. Het programma werd door jongeren ingevuld. Er is in 2008 een begin gemaakt met het project *Fresh-Talent*. Er is behoefte aan creatieve speelruimte voor jongeren. In de Fresh komt begin 2009 een semi-professionele studioruimte beschikbaar waar jongeren onder goede begeleiding hun muziekcreaties kunnen opnemen. De nadruk ligt op urban music zoals rap en beatscreating.

In de Fresh kunnen jongeren aan *streetdance* doen. Er is een ruimte met spiegelwand beschikbaar vanaf begin 2009.

Fresh is de thuishaven voor *Be Connected*, een project waarin jongeren voor jongeren activiteiten/manifestaties organiseren. Zij hebben een eigen ruimte tot hun beschikking. De groep van acht jongeren heeft een begin gemaakt met het goeddeels zelfstandig organiseren van activiteiten voor en met jongeren uit de buurt.

Op de verschillende *vakantieactiviteiten* die in en vanuit de Fresh waren georganiseerd zijn ruim vijftig jongeren afgekomen.

Bereik en vrijwilligers

Wij bereiken bij de reguliere activiteiten ongeveer 45 jongeren. Een groot deel van hen is van Marokkaanse komaf. Tijdens de meideninloop komen er 20 tot 25 meiden. Het totaal bereik van jongeren, incidentele activiteiten inbegrepen, bedraagt 110.

Als vrijwilliger zijn bij de Fresh actief:

Be Connected – 8 vrijwilligers

Jongerenwerk algemeen – 2 vrijwilligers

Meideninloop - 1 vrijwilliger

Samenwerking

Er bestaat een intensief wekelijks contact met jeugdcentrum de RemiXx in Immerloo. Wij hebben dezelfde huisregels en hetzelfde schorsingbeleid. We houden elkaar op de hoogte van de signalen die we krijgen over jongeren in de buurt.

Eind 2008 is een begin gemaakt met het organiseren van een jeugdnetwerk Malburgen-West. Jongerenwerk, kinderwerk, ambulante werk, straathoekwerk Pactum-Rijnside en gebiedsagenten zijn hierbij betrokken. In het overleg worden individuen en groepen besproken die voor overlast zorgen. Zo'n zes maal per jaar is er een bijeenkomst. Afhankelijk van de ontwikkelingen kan de frequentie worden verhoogd.

Er is geregeld contact tussen kinderwerk en jongerenwerk om de doorstroming van met name problematische jeugd vanuit het kinderwerk naar het jongerenwerk beter vorm te geven. Voorkomen moet worden dat die categorie uit beeld raakt. Er zullen in 2009 gezamenlijke activiteiten worden georganiseerd.

JONGERENWERK RIJKERSWOERD INCL. JONGERENBUS DE NIGHTRIDER

Ontwikkelingen

Het grote bezoek van jongeren aan de JOP (jongerenontmoetingsplek) op het Ossietkyplantsoen is in 2008 hanteerbaar gebleken. De evaluatie van het pannaveld is in 2008 afgerond. Er is een enquête gehouden onder de buurtbewoners rond het plantsoen. De ontmoetingsplek voldoet aan haar functie. Ondanks dat de overlastmeldingen sterk zijn afgenomen, blijft het zaak om met de beheerscommissie van de JOP's de vinger aan de pols te houden. Zo kan nieuwe overlast snel worden aangepakt.

De JOP aan de Lange Akker is nog steeds in gebruik bij de jongeren. De groep die er gebruikt van maakt is tussen de 14 en 18 jaar en komt grotendeels uit Rijkerswoerd; een aantal jongeren komt uit de Laar-Oost.

De komst van een jongerenruimte aan de Kempnaersingel heeft in 2008 vastere vormen aangenomen. De vergunningen zijn goedgekeurd en de plannen zijn rond. In maart 2009 kan naar verwachting gestart worden met de verbouwing. Belangrijk is om bewoners, verenigingen, jongeren en partners in het gebied te blijven informeren over de stand van zaken.

Er is in 2008 een werkgroep van jongeren uit Rijkerswoerd gevormd voor inrichting van de jongerenruimte. Dit is een nieuwe groep in de leeftijd van 13 tot 16 jaar. De oorspronkelijke groep die geruime tijd geleden de accommodatie op de agenda heeft gezet, is moeilijk te motiveren om mee te denken. Zij zijn inmiddels een stuk ouder en het proces heeft voor hen te lang geduurd.

Activiteiten

De activiteiten waar het jongerenwerk zich vooral op gericht heeft:

- Realisatie van een goede vrijetijdsvoorziening;
- Het goed laten functioneren van de ontmoetingsplaatsen voor jongeren (zoals de JOP's en de jongerenbus de Nightrider);
- Het contact leggen en onderhouden tussen beroepskrachten en jongeren om vroegtijdig problemen met jongeren aan te pakken;
- Stimuleren van jongerenparticipatie en activering;
- Incidentele activiteiten als in de vakanties.

Op het gebied van jongerenparticipatie is het jongerenwerk in Rijkerswoerd vooral bezig geweest met de komst van de jongerenruimte. D.m.v. de werkgroep proberen we jongeren aan te zetten om plannen te maken voor de inrichting, een naam te verzinnen, enz..

Een van de activiteiten die erg meegeholpen heeft om een nieuwe doelgroep te bereiken is het dagje naar Duinrell in de zomervakantie. De Nightrider heeft er een nieuwe doelgroep van jongeren tussen de 13 en 16 jaar mee binnengehaald.

Bereik en vrijwilligers

De Nightrider heeft in 2008 tussen de 60 en 80 verschillende bezoekers bereikt op de maandag- en donderdagavond, mede door het organiseren van speciale activiteiten. Het aantal jongeren dat middels bezoek van het jongerenwerk aan de JOP's wordt aangetrokken, bedraagt ongeveer 50.

Er zijn een beroepskracht en twee stagiaires werkzaam op de jongerenbus, de werkgroep voor de nieuwe accommodatie bestaat uit acht tot tien jongeren.

Samenwerkingsverbanden

De instellingen waarmee is samengewerkt zijn o.a.: politie, basisscholen, Sportbedrijf, wijkmanagement, wijkplatform HVKR, 't Woerdje, Rijnside. Een belangrijk samenwerkingsverband is het beheeroverleg JOP's Rijkerswoerd. Dit behandelt de ontwikkelingen rond de JOP's. Dit overleg bestaat uit jongerenwerk, wijkmanagement, politie, buurtbewoners, jongeren, Rijnside, stadsbeheer en wijkvereniging Rijkerswoerd.

JONGERENWERK DE LAAR (JONGERENRUIMTE DE BUS)

Ontwikkelingen

Het aantal jongeren in De Laar is relatief groot. Het afgelopen jaar is duidelijk geworden dat deze jongeren graag hun eigen plek willen in de wijk. Jongeren die elders rondhangen dan rond jongerenruimte De Bus worden weggestuurd door de politie. Jongerenwerk en Kan Wél hebben samen de krachten gebundeld om de jongeren van de Laar te ondersteunen in het creëren van een buitenplek rond de jongerenruimte en de sporthal. We hopen er in 2009 de vruchten van te plukken.

Jongeren zijn in de wijk een stuk actiever en meer betrokken geraakt bij wijkaangelegenheden. Ze hebben gemerkt dat als ze veranderingen in de wijk willen, zij er zelf voor in actie moeten komen. Een goed voorbeeld is het "pannavoetbalveldje van Jordy". Hij en zijn vrienden wilden zo'n veldje om te voetballen in de Laar. Met behulp van Kan Wél, jongerencentrum de Bus en zijn eigen inzet is dit pannaveldje er binnen een jaar gekomen.

De samenwerking met de wijkpolitie en het beheer van de sporthal is in 2008 geïntensiveerd om de overlast rond de sporthal waarboven het jongerencentrum de Bus gevestigd is, tot een minimum te beperken. De lijnen zijn heel kort en men weet elkaar snel te vinden.

Activiteiten

In jongerenruimte de Bus waren afgelopen jaar wekelijks vijf inloopactiviteiten. Er kwamen gemiddeld 20 bezoekers. De inlopen verliepen doorgaans zonder problemen. De vrijwilligers voerden hun taken goed uit en de jongeren gedroegen zich prima.

De disco verliep minder goed. Deze activiteit hebben we moeten staken wegens problemen buiten. Er was een kleine groep raddraaiers die voor overlast bij de sporthal en voor de bezoekers bleef veroorzaken. Hierop is besloten de disco te stoppen. In maart 2009 wordt een nieuwe start gemaakt met nieuwe afspraken met wijkpolitie, sporthalbeheer en vrijwilligers.

In 2008 was de samenwerking met Kan Wél succesvol. Samen zijn er diverse activiteiten in en bij jongerencentrum de Bus gerealiseerd. Voorbeeld: het opzetten van een hip-hopcursus voor en door jongeren uit de Laar. Rappers uit de wijk brachten hun kennis en expertise over door middel van workshops. Na een aantal keren namen de deelnemers een hip-hopnummer op waarna zelfs een videoclip volgde.

Tijdens de wijkdag van de Laar heeft jongerenruimte de Bus een belangrijke rol gespeeld in het organiseren en opzetten van een speciaal programma: er was een aantal optredens van rappers en dansgroepen en daarnaast waren er sport- en spelactiviteiten.

Ook zijn er diverse andere grotere activiteiten geweest zoals karten, een uitje naar Walibi, een dagje Dolfinarium en lasergamen. Hieraan nam een grote groep jongeren deel (gemiddeld 40 jongeren per activiteit).

Bereik

Er zijn 140 verschillende jongeren bereikt tijdens de reguliere activiteiten. De bijzondere incidentele activiteiten meegerekend bedraagt het bereikte percentage jongeren aantal verschillende jongeren 300. Ongeveer 15 procent hiervan is vrouw. Het jongeren van allochtone afkomst ligt rond de 20 procent. De tieners en jongeren die het centrum bezoeken, komen voor 70 procent uit de Laar, de overige 30 procent is afkomstig uit andere wijken van Arnhem, m.n. Rijkerswoerd, Elderveld en Schuitgraaf) Het overgrote deel van de jongeren is tussen de 12 en 17 jaar oud. De groep van 18 plussers maakt ongeveer 20 procent van het bereik uit.

Vrijwilligers

In de Bus zijn vijf vrijwilligers actief. Zij vormen de harde kern die samen met de jongerenwerker en beheerder jongerencentrum de Bus draaiende weet te houden. Deze vrijwilligers zijn er tijdens de inlopen, voeren barwerkzaamheden uit, houden toezicht en begeleiden jongeren bij activiteiten. Onderhoudswerkzaamheden, boodschappen doen of het opzetten van kleine activiteiten wordt regelmatig door deze vrijwilligers gedaan. Nog eens drie jongeren zijn actief tijdens grootschalige activiteiten binnen de Bus of erbuiten.

Samenwerking

In 2008 is er samengewerkt met het beheer van de sporthal in de Laar, Rijnside en de wijkpolitie van de Laar om de overlast van jongeren tot een minimum te beperken. Met Kan Wél is samengewerkt om een aantal activiteiten op te zetten.

Er bestaat vanuit de Bus een goed contact met Rijnside, de wijkpolitie en Kan Wél. Ook zijn de contacten met kinderopvang SKAR erg goed en weet men de IRISzorg te vinden. Het contact met de omliggende basisscholen is redelijk, maar wordt steeds beter. Het wijkplatform van de Laar heeft afgelopen jaar meerdere malen steun verleend aan projecten van het jongerenwerk.

JONGERENWERK ELDERVELD (JONGERENRUIMTE JOY)

Ontwikkelingen

De intensieve samenwerking tussen het jongerenwerk, politie, Rijnside en Sportbedrijf Arnhem heeft ertoe geleid dat de overlast in de wijk aanzienlijk is verminderd. Vooral de tweede helft van 2008 zijn er slechts sporadisch klachten binnengekomen.

De hele groep van ongeveer 50 jongeren in de leeftijd van 14 tot en met 19 jaar heeft begin 2008 zijn plek gevonden in de Joy. Vanuit de jongerenruimte zijn in de maanden daarop verschillende activiteiten (zaalvoetbal, paintbal, Sixflags, vrijdagavondcafé) georganiseerd om te proberen de groep aan het pand te binden. Ook is er geprobeerd jongeren enthousiast te maken voor vrijwilligerswerk binnen de Joy.

Helaas hebben deze activiteiten er niet toe geleid dat de hele groep aan Joy is gebonden. De groep jongeren in Elderveld blijkt vrij dynamisch en beweegt zich tussen de verschillende wijken in Midden- en Nieuw-Zuid (m.n. Elderveld, de Laar, Rijkerswoerd).

Activiteiten

Ook in 2008 is het basisaanbod van het jongerenwerk aangeboden. Het betreft vijf inloopdagdelen (drie middagen en twee avonden). Tijdens de inloop werden verschillende laagdrempelige activiteiten aangeboden. Een vaste groep van 35 jongeren bezocht deze activiteiten. De bovengenoemde speciale activiteiten trokken wisselende bezoekersaantallen.

Een grote groep jongeren in Elderveld is moeilijk te motiveren voor een activiteitengericht aanbod.

Ze geven aan vooral en alleen te willen "hangen". Bij het organiseren van sportactiviteiten stuiten we op een probleem: de sporthal is de hele week bezet met verschillende verenigingen. Het jongerenwerk kan er niet of nauwelijks tussenkomen. In de wijk zijn er voor jongeren weinig alternatieven.

Bereik en vrijwilligers

Wij bereiken ongeveer 35 jongeren per activiteit. De helft daarvan zijn meisjes en een kwart is van allochtone afkomst. In de Joy zijn vijf vrijwilligers actief

Samenwerking.

Er bestaat een goede samenwerking met Rijnside, politie en het gemeentelijk Sportbedrijf. Met name met het Sportbedrijf worden gezamenlijke activiteiten georganiseerd.

JONGERENWERK BROEK (MAATWERK)

Ontwikkelingen

Een belangrijke ontwikkeling in het Broek betrof de toename van overlast van jongeren in de buurt en in en rond gebouw de Symfonie. Naar aanleiding van meldingen is er door het jongerenwerk samen met anderen actie ondernomen. De groepen zijn benaderd en in kaart gebracht. Ook ouders zijn betrokken bij de aanpak. Mede op basis van de wensen van jongeren is er een activiteiten-aanbod gedaan. Er zijn vrijwilligers geworven en ingezet voor de begeleiding. De voetbalvoorziening op de Blokhut is (weer) beschikbaar gesteld.

Activiteiten

De 10+ en 13+ inloop is erin geslaagd de overlastgroep te bereiken (25 jongeren). In de loop van het jaar zijn de inlopen tijdelijk gesloten vanwege de onwerkbaar situatie met de groep. In het derde en vierde kwartaal zijn de inlopen weer opengesteld en liepen de activiteiten weer bevredigend. Er zijn diverse vakantieactiviteiten georganiseerd. Deze verliepen succesvol. Er werd een bezoek gebracht aan het voor veel Broekse jongeren onbekende stedelijk jongerencentrum Willemeen.

Op de wekelijkse meidengroep worden gemiddeld twaalf meisjes bereikt met onderwerpen en activiteiten die hen specifiek aangaan.

Op initiatief van een vrijwilliger zijn jongeren een weekend op kamp geweest waarbij een uitdagend activiteitenpakket werd aangeboden.

De weekendopenstelling is een succes geweest. Programmaonderdelen waren o.a. een zaalvoetbaltoernooi, een hiphop project (i.s.m. ROC) en verschillende educatieve activiteiten (i.s.m. Rijnside en Iriszorg).

Bereik en vrijwilligers

De bezoekende jongeren zijn door het jongerenwerk geregistreerd. In 2008 zijn meer dan 100 jongeren opgenomen in de database. Daarvan is eenderde vrouw en 70% allochtoon.

Bij het jongerenwerk zijn acht vrijwilligers actief.

Samenwerking

Samenwerking bestaat met de volgende organisaties: Rijnside, Politie, Sportbedrijf, basisscholen, Iriszorg, ROC, Stichting Beleven, Kan Wel en maatschappelijk werk. Met Rijnside is er wekelijks contact over de stand van zaken.

Het jongerenwerk neemt deel aan het JOB (Jongeren Overlastproject Broek)

JONGERENWERK MALBURGEN (MAATWERK)

Ontwikkelingen

In de eerste helft van 2008 zijn de beschikbare 10 uur per week vooral ingezet om in afwachting van het jongerencentrum Fresh in Malburgen-West tieners en jongeren te bereiken in de brede school de Spil. Daar zijn wekelijks twee inlopen georganiseerd voor de doelgroep. Een beperking was dat hier geen op jongerenwerk toegesneden ruimtes waren. Na opening van de Fresh zijn de uren ambulant ingezet voor Malburgen-Oost en met name voor Immerloo/Duifje

Activiteiten

Het ambulant jongerenwerk heeft vanaf september 2008 contact gelegd met groepen jongeren op straat in Malburgen-Oost en 't Duifje. Er bestaat een goed beeld van de hangjeugd. Het betreft verschillende groepen van verschillende etnische samenstelling. De ambulant werker heeft intensief contact met de jongerenwerkers in de RemiXx (Immerloo), de Fresh (Malburgen-West) en de straathoekwerker van Rijnside. Overlastsignalen worden door de ambulant werker en de straathoekwerker van Rijnside gezamenlijk opgepakt. Afhankelijk van de situatie is er een taakverdeling gemaakt. Bij overlastmeldingen zijn tevens de gebiedsagenten geïnformeerd.

Bereik en vrijwilligers

Het ambulant werk kent geen vrijwilligers. Regelmatig contact is er met een Antilliaanse groep rond de Huissensestraat (10), meerdere Marokkaanse groepen rond pleinen en flats en sportplekken (15), autochtone jongeren in 't Duifje (12) en rond de Malburcht (8). Voorts gebeurt dat met gemengde groepen rond winkelcentrum de Drieslag (20). Van de bereikte jongeren is 15% vrouw. Allochtonen maken 70% uit van de jongeren op straat.

Samenwerking

Samenwerking is er met het kinder- en jongerenwerk van Rijnstad, Rijnside, gebiedsagenten en het maatschappelijk werk.

JONGERENWERK SINT MARTEN (MAATWERK)

Ontwikkelingen

De groep jongeren in Sint Marten is stabiel. Zij weten de weg naar de Hommelkelder te vinden. Het betreft een groep van 25 jongeren. Slecht enkelen maken de overstap naar jongerencentrum de Mix in Klarendal. Het cultuurverschil met de vaste bezoekers blijkt te groot om gemakkelijk te overbruggen.

Activiteiten

Wekelijks zijn er drie inlopen in de Hommelkelder: twee middagen en een avond. Deze worden bezocht door gemiddeld vijftien jongeren. De avondactiviteit wordt het drukste bezocht. In de Hommelkelder kan worden getafeltenist, gespeeld met playstation en hier hebben jongeren de beschikking over bordspelen. Er kunnen rond een barretje consumpties worden genuttigd. Jongeren beschouwen de Hommelkelder als hun ruimte, een aantal van hen heeft de kelder opgeknapt. Tijdens activiteiten komen diverse voor jongeren relevante thema's aan bod. In de kelder is materiaal van het JIP (Jongeren Informatie Punt) beschikbaar.

In de zomer maken jongeren veelvuldig gebruik van het aan de Hommel grenzende Hommelveldje. Daar worden met regelmaat staatvoetbaltoernooien gehouden. In de vakantieperioden zijn er verschillende grotere activiteiten georganiseerd i.s.m. jongerencentrum de Mix in Klarendal.

Bereik en vrijwilligers

De Hommelkelder heeft twee vrijwilligers. Er worden 25 jongeren bereikt, waaronder slechts enkele meisjes. Allochtone jongeren maken 50% uit van de bereikte groep.

Samenwerking

Er wordt samengewerkt met het Hommelveldje, jongerencentrum de Mix en de gebiedsagenten. De jongerenwerker van de Hommelkelder is aangesloten op het overlastoverleg Klarendal waar politie, Rijnside, opbouwwerk, jongerenwerk en maatschappelijk werk aan tafel zitten.

Prestaties

Wijkgericht Tiener- jongerenwerk		
	Begroot	Prestatie
Bijeenkomst	4.500	5.897
Openstelling	600	571
Flex begeleiding	500	172
Netwerkdeelname	175	158
Informatie	150	60
Begeleiding	200	482

Voor het wijkgericht tiener- en jongerenwerk zijn we in 2007 gestart met het rapporteren in eenheden Will-producten. Voor de begroting 2008 hebben we gebruik gemaakt van de instelgegevens die ook de basis waren voor 2007. Halverwege het jaar 2008 is een bijstelling doorgevoerd.

Op vier onderdelen geven we een nadere toelichting.

Informatie. Er zijn een aantal thematische activiteiten georganiseerd die benoemd worden met informatie. Veel van de advies- en informatiewerkzaamheden vindt plaats tijdens reguliere activiteiten en is dan één-op-één gericht. Wij overwegen om groepsgerichte informatie en/of voorlichting, al dan niet in samenwerking met partners, nadrukkelijker in beeld te brengen. Indien hiertoe wordt besloten zal de begroting en realisatie op dit onderdeel beter in balans zijn.

Bijeenkomst. Hier is een forse overschrijding. De reden hiervoor is eenduidig. Zoals hiervoor reeds gemeld hebben we gewerkt met instelniveau's (i.t.t. het kinderwerk loopt deze werksoort een jaar achter wat betreft de systematiek van planning en registratie.) Een aantal werkers waren niet opgenomen in de planning, daarentegen hebben zij wel correct geregistreerd, met als resultaat dat er meer is geleverd dan in eerste instantie was begroot (op basis van historische cijfers en plannings).

Begeleiding geeft eveneens een overschrijding te zien. Hier geldt hetzelfde als bij het vorige onderdeel.

Activiteiten die met het product begeleiding worden geregistreerd zijn met name gericht op het begeleiden van vrijwilligers, participatie van jongeren en het vormgeven/verzorgen van huiswerkbegeleiding. Activiteiten die een belangrijk beleidspunt zijn van Rijnstad en gemeente.

Flexibele begeleiding scoorde in 2007 hoog. Een reden om voor 2008 ook op 500 eenheden in te zetten. Halverwege het jaar heeft er geen bijstelling plaatsgevonden. Dat er nu toch minder is gerealiseerd dan verwacht is teleurstellend. Een van de oorzaken is dat de wijkgerichte werkers meer accommodatiegebonden werken dan dat ze op straat zijn. Met de komst van ambulante werkers zal hier een kentering in komen.

Het aantal bezoeken over de afgelopen jaren is als volgt:

In het jaar 2008 ging het om 53.594 bezoeken

In het jaar 2007 ging het om 52.929 bezoeken.

In het jaar 2006 ging het om 51.796 bezoeken.

In het jaar 2005 ging het om 51.860 bezoeken.

A.4 Actief in de wijk

Programma 08 Samenleven in Arnhem:

Deelprogramma 08.2 samenleven in de buurt,
met als doelen van gemeentelijk beleid:

- Het creëren van een passend voorzieningenniveau op buurt- en wijkniveau
- Het vergroten van de sociale samenhang
- Versterken van de participatie van bewoners
- Activeren van burgers tot deelname aan het maatschappelijk leven in de directe woon- en leefomgeving.
- Verbeteren van de fysieke voorwaarden om de gebruikskwaliteit van de openbare ruimte te vergroten.

Basisaanbod

Met het product “actief in de wijk” wordt ingezet rond een drietal peilers:
ontmoeting & recreatie, educatie & ontwikkeling en opvoedingsondersteuning.

De te beogen doelen

- Het aanzetten tot maatschappelijke deelname door een vraaggericht aanbod voor ontwikkeling, educatie en opvoeding;
- Het stimuleren van maatschappelijke inzet door het activeren/coachen van bewoners tot participatie en coproductie;
- Het bieden van mogelijkheden voor wijk- en buurtontmoeting d.m.v. het entameren van activiteiten en/of het ontsluiten van bestaande activiteiten (van derden).

Prestaties

Presikhaaf

Arnhemse Broek

Malburgen

Geitenkamp

St. Marten/Klarendal

Algemeen

In 2008 is het volwassenenwerk omgebouwd naar Actief in de Wijk.

Voor participatiewerkers, vrijwilligers en wijkbewoners betekende dit wennen aan een veranderde taakstelling. In de nieuwe functie zijn de volgende rollen te onderscheiden:

- Begeleider van vrijwilligers naar co-producenten (in stappen toewerken naar zelfstandig opererende vrijwilligers)
- Makelaar tussen wijkbewoners als klant of als vrijwilliger en aanbieders op het terrein van vrije tijd, leren & ontwikkelen en opvoeding.
- Netwerker (signaleren, onderzoeken, de ogen en oren zijn).
- Coördinator met betrekking tot afstemming van aanbod, zorg dragen voor/ initiëren van aanbod en indien nodig tijdelijk organisator van aanbod.

Dienstverleningsovereenkomsten

De participatiewerkers hebben een begin gemaakt met het opstellen van dienstverleningsovereenkomsten voor vrijwilligers die aangegeven hebben behoefte te hebben aan beroepsmatige ondersteuning van de participatiemedewerker. In totaal zijn er 51 overeenkomsten (dvo's) afgesloten. Voorbeelden zijn de begeleiding van vrijwilligers van de mediatrefpunten en de coördinatie van de speelmorgens, die op negen plaatsen in de stad door vrijwilligers worden uitgevoerd.

Groepsovereenkomsten

Activiteiten die zelfstandig gerund worden door vrijwilligers hebben een groepsovereenkomst gekregen. Voorbeelden zijn knip- en naailessen, bloemschikcursussen, biljartclubs e.d. Het directe aanspreekpunt is het beheer van het wijkcentrum. Met de contactpersonen van de activiteiten is de afspraak gemaakt om 1 x per jaar te kijken naar evt. beroepsmatige ondersteuning van de participatiemedewerker. Er zijn in 2008 75 groepsovereenkomsten (gvo's) afgesloten.

Nieuwe initiatieven

Met ondersteuning van de participatiewerkers zijn er tientallen nieuwe initiatieven gestart. Een greep hieruit: in het Arnhemse Broek zijn Samen Fit (allochtone vrouwen en gezondheid) en Fietsvriendinnen (integratie) opgezet. In Het Broek is met een groep Turkse wijkbewoners een bezoek gebracht aan een vergadering van het wijkplatform. In Malburgen heeft de bewonerscommissie vijf activiteiten georganiseerd en zijn er diverse creatieve workshops gehouden. In Presikhaaf is met de cursus De Organiserende Vrijwilliger begonnen. In de Geitenkamp is een commissie opgezet die activiteiten heeft georganiseerd als een kerstontbijt en een EHBO-cursus. Ook is vrijwilligers ondersteuning geboden bij de organisatie van de speelgoed- en kledingbeurs. In Sint-Marten was een fietscursus met dertien deelnemers. In Klarendal zijn in samenwerking met Thuiszorg tien voorlichtingsbijeenkomsten over gezondheid en rechten georganiseerd.

Presentatie naar de wijk en samenwerking

De participatiewerkers in de wijken hebben zich middels wijkdagen, ouderkijkavonden in het onderwijs, open dagen van instellingen, wijkkranten, websites, en het bezoek van wijkvergaderingen gepresenteerd aan bewoners en instellingen in de wijk. De functionarissen en hun mogelijkheden raken steeds meer bekend en er wordt ook regelmatig een beroep op hen gedaan door organisaties en instellingen. Voorbeelden: de gemeente Arnhem om het project Taalmaatjes uit te voeren, de Vrijwilligerscentrale voor taalstages voor inburgeraars en diverse brede scholen verzoeken om actieve ouders te ondersteunen bij de tot standkoming van ouderkamers en uitbreiding van de speelmorgens.

Activerings- en bemiddelingsgesprekken

Vele tientallen van deze gesprekken hebben plaats gevonden o.a. over huiselijk geweld en opvoedingsproblemen. Regelmatig wordt doorverwezen naar het cursusaanbod van Volare, computerlessen van de mediatrefpunten, fietsles, Arnhem in Beweging, vrijwilligerswerk bij de SWOA, de gebiedsagent, maatschappelijk werk en sociaal raadslieden, peuterspeelzalen, enz. In 2008 zijn de activering- en bemiddelingsgesprekken niet geregistreerd. Dit gebeurt wel in 2009.

Er zijn tal van matches tot stand gebracht. Voorbeelden: 15 vrijwilligers geworven t.b.v. mediatrefpunt, de vrouwengroep en multiculturele praatgroep in Presikhaaf, 13 vrijwilligers geworven voor activiteiten in Klarendal en Geitenkamp, twee allochtone bewoners voor het wijkplatform 't Broek, een vrijwilliger voor de bewonersactiviteitencommissie in Malburgen, 7 vrijwilligers voor de SWOA, tientallen vrijwilligers als contactpersoon voor recreatieve activiteiten zoals kleren maken, schilderen, Internationale Vrouwendag. Daarnaast zijn peuters van de speelgroep bemiddeld naar het peuterspeelzaalwerk en zijn er allochtone vrouwen bemiddeld naar "Kennismaking met Kunst".

Er is per wijk een *doelgroepanalyse* (analyse volwassenenpopulatie) en een *participatiekaart* (overzicht activiteiten, signalen e.d.) gemaakt en die worden permanent geactualiseerd.

Ontwikkelingen en signalen

In 2008 zijn diverse initiatieven genomen op wijkniveau waarbij wijkbewoners geactiveerd worden.

In Presikhaaf en Klarendal zijn de participatiewerkers ingezet om als 2^e kwartiermakers, naast de kwartiermakers van Radar, de activeringsteams te ondersteunen. Een mooie vorm van samenwerking die versterkend werkt naar beide organisaties.

Samenwerking

Er wordt samengewerkt met Rijn IJssel, SWOA, Capabel, Opbouwwerk, Brede school, Radar, participatiecoaches van IZ, Vernieuwingsproject, Sportbedrijf, Thuiszorgorganisaties, Vrijwilligerscentrale, Inburgering e.a. Met een aantal ervan is regelmatig overleg over de voortgang van projecten of het nemen van nieuwe initiatieven. Er wordt regelmatig een beroep gedaan op de expertise van de participatiewerkers m.n. als het gaat om contact te leggen met bewoners of de werving van doelgroepen op wijkniveau. De participatiemedewerker is een belangrijke schakel omdat zij een breed netwerk heeft.

A.5 Wijkgericht opbouwwerk, basisaanbod

Doelstelling

Het wijkgericht opbouwwerk van Rijnstad in de aanpakwijken richt zich op drie doelstellingen.

1. Het streven naar actieve, goed geïnformeerde wijkbewoners die betrokken zijn bij de ontwikkelingen in hun wijk en die zich inzetten in en verantwoordelijk voelen voor hun eigen wijk.
2. (Groepen en individuele) burgers helpen hun zelfredzaamheid, zelfstandigheid, eigen verantwoordelijkheid en zelfoplossend vermogen te vergroten.
3. Het verbeteren van de samenwerking tussen organisaties werkzaam ten behoeve van de wijkbewoners.

Terugblik

In de diverse wijken zijn allerlei initiatieven ontwikkeld en resultaten bereikt. We geven hiervan per wijk een opsomming. Uitvoeriger worden deze aspecten belicht in de werkplannen opbouwwerk die onlangs zijn verschenen. Deze plannen geven per werkgebied aan waar de inzet van het opbouwwerk op gefocust is en hoe op ontwikkelingen wordt ingespeeld.

GEITENKAMP

- De opbouwwerker heeft een open en constructieve relatie opgebouwd met de wijkmanager en een groot netwerk van bewoners en professionals. De relaties getuigen van wederzijds vertrouwen en bereidheid tot meedenken, meebe-slissen en samenwerking bij het ondersteunen van initiatieven van (mede) bewoners. Opvallend zijn de grote verbondenheid van bewoners met hun wijk en de bereidheid om zich daarvoor in te zetten.
- De in 2007 ingezette WMO-pilot Geitenkamp voor Elkaar is geoperationali-seerd. Tien bewonerswerkgroepen hebben plannen uitgevoerd om leefbaar-heid in de eigen buurt of wijk te verbeteren. Zij zijn daarbij ondersteund door het opbouwwerk, dat een rol speelde in de samenwerking tussen de werk-groepen en functionarissen die bij de plannen nodig waren.
- De inzet van het Vernieuwingsproject (huisbezoeken van maatschappelijk werkers) heeft bewoners opgeleverd die aangeven actief te willen zijn in de wijk. Het opbouwwerk heeft contact gelegd met deze bewoners (20 stuks). Vervolgacties die hieruit voortkwamen:
 - bewoners die individueel als vrijwilliger aan de slag gaan bij een instelling of activiteit;
 - bewoners die met medebewoners een activiteit opzetten en uitvoeren in de eigen buurt.
 - het doorverwijzen van bewoners naar andere partijen, o.a. participatie-coaches (project Dienst Inwonerszaken).
- Er is een open verbinding ontstaan tussen het wijkplatform als overleg- en besluitvormingsorgaan en onafhankelijke bewonerswerkgroepen die actief zijn in de buurt. Platformleden profileren zich nadrukkelijker naar de wijk en naar overige partijen bij ontwikkelingen en voorgenomen interventies.

'T BROEK

- Om de onderlinge contacten te stimuleren zijn er met bewoners markten opgezet in het Statenkwartier, Speelgoedberg en Eilandje Urk.
- Dankzij de toekenning van Pechtoldgelden zijn er veel initiatieven genomen. Toeleiding en ondersteuning bij diverse buurtinitiatieven en het project Kan Wel, o.a. Rijnwijken Kinderboerderij, straatfeest Gogelstraat, schoolpleininrichting Van Verschuerwijk, synopsis documentaire over Van Verschuerwijk
- De extra aandacht heeft geleid tot veel interesse van buiten de wijk/stad. Zo is er een bewonersdag voor 50 LSA-genodigden georganiseerd door leden van het wijkplatform. Bewoners hebben regulier contact met hun 2^e kamerlid Jan Mastwijk (CDA). De Vogelaaravond in de Symfonie (18 september) werd een succes mede dankzij de betrokkenheid van allochtone bewoners, die door extra aandacht van het opbouwwerk en andere werkers van Rijnstad werden bereikt.
- Bij de visieontwikkeling Centrum-Oost zijn het wijkplatform, de Rijnwijkbewoners en professionals betrokken. Ze hebben daar hun opvattingen kenbaar gemaakt.

HVKR & DE LAAR

- Het jaar 2008 stond in het teken van het versterken van het buurtgevoel en de buurtcohesie. In de Laar werd hieraan gewerkt via de organisatie van wijkgerichte activiteiten als de straatspeeldagen, de wijkdag en een aantal informatieavonden.
- De samenhang tussen de diverse spelers in de wijk is versterkt. Initiatieven als Kan Wel, jongerenwerk Rijnstad, verenigingsleven, opbouwwerk, scholen, wijkzaken en het Sportbedrijf hebben samenwerking gezocht door het versterken van de sociaal-economische status van de wijk. De verbreding en versterking van de combinatie van actief participerende bewoners en functionarissen is daarvan een van de belangrijke uitkomsten.
- Oktober 2008 was de start van het project Samen in de buurt in Kronenburg en samenwerking daarbinnen van Vivare, Rijnstad, Spectrum en de bestaande bewonersvertegenwoordigingen in Kronenburg.

KLARENDAL

- Dankzij de inzet van instellingen en bewoners is het modekwartier 100% mode in mei met een spetterend feest geopend. Een hoogtepunt van dit feest was de opening van Station Klarendal, het gebouw op de hoek van de Klarendalseweg en de Sonsbeeksingel. De verbetering van de Klarendalseweg als hart van de wijk is mogelijk geworden.
- De bewonersparticipatie is versterkt. De aanpak van Klarendal Krachtwijk is goed op gang gekomen met als hoogtepunt een geslaagde bewonersavond over de bespreking van het wijkactieplan 2008-2009. Het overleg over de bouw van het MFC is begonnen. Over de invulling heeft het wijkplatform een advies aan het college van burgemeester en wethouders geschreven. De bewoners van Klarendal zijn door een klankbordgroep nauw betrokken bij alle ontwikkelingen.

- Het afgelopen jaar is het gelukt om bewoners meer te betrekken bij ontwikkelingen in de wijk door steun te geven aan nieuwe initiatieven als de Klarenmarkt. Deze markt blijkt een goed middel om traditionele Klarendalse leefgewoonten aan te laten sluiten bij voor Klarendallers nieuwe ontwikkelingen als het modekwartier.
- De ontevredenheid onder “echte” Klarendallers omdat ze in hun ogen niet meer betrokken zijn bij alle ontwikkelingen is aangepakt. Dit heeft ertoe geleid dat de bewonersgroep versterkt is met een lid van de actiegroep Klarendal in actie. Daarnaast is de website van de actiegroep aangevuld met nieuws over wat er in de wijk gebeurt.
- De relatie van 't opbouwwerk met Stichting Bouwspelplaats de Leuke Linde is zodanig verbeterd dat er nu gezamenlijk met de bewonersgroep en het wijkplatform gewerkt wordt aan het verbeteren van Klarendal.

MALBURGEN

De resultaten van de Olympiadeconferentie (eind 2007) en de discussie rond de Vogelaargelden hebben geleid tot een brede discussie tussen bewoners en hun partners. Het resultaat is een verbreding van de participatie, heldere besluitvorming over de nieuwe financiën en een nieuwe organisatiestructuur waarin wijkbeheer en wijkontwikkeling beter zijn geïntegreerd.

- Het opbouwwerk heeft samen met de stichting Forum het Sleutelproject opgezet. Het is een programma voor activering en ondersteuning van allochtone vrijwilligers. Het Sleutelproject bestond uit een inventarisatie onder allochtone sleutelfiguren naar wensen voor begeleiding en ondersteuning om beter te kunnen participeren. Vervolgens zijn enkele bijeenkomsten georganiseerd voor zowel allochtone vrijwilligers als autochtone vrijwilligers die binnen interculturele groepen werken, waarbij ervaringen zijn uitgewisseld.
- De Interculturele Werkgroep Samenleven heeft met 20 leden van zeven nationaliteiten activiteiten voorbereid en uitgevoerd, waaronder een aantal succesvolle cultuuravonden en een Iftar. Deze werkgroep werd ondersteund door het opbouwwerk.
- Stichting Straat in Actie werd ondersteund met als resultaat meer dan 25 straat- en buurtactiviteiten door heel de wijk waarmee enkele duizenden bewoners werden bereikt. Ook werd een werkplan voor de komende vier jaar gemaakt waarbij het wijkplatform voor de financiële basis heeft gezorgd.
- Met ondersteuning van het opbouwwerk werd in Immerloo stichting Prisma opgericht. Deze bewonersstichting heeft een werkplan bij de gemeentelijke dienst MO ingediend en zal de activiteiten van en voor bewoners vanuit het multifunctioneel centrum Prisma begeleiden en initiëren.
- Extra aandacht voor communicatie resulteerde in een groei van bewoners in de redactie van wijkkrant en website en promotie en beheer van de website. Er is een groei van 1000 naar 2500 (site-)bezoekers per maand genoteerd. Tevens wordt door het opbouwwerk het project Alles in Kaart van wijkzaken ondersteund waarvan de eerste resultaten in 2009 zichtbaar moeten worden.

PRESIKHAAF

- Het opbouwwerk heeft zich in het bijzonder ingezet voor het stimuleren van de betrokkenheid van bewoners bij projecten als Buiten Gewoon Beter plus en BIA (Buurt In Actie). In het verlengde daarvan is tijd ingezet om de bewoners zo breed en veel mogelijk te betrekken bij de ontwikkelingen rond de Vogelaargelden.
- Tijdens een wijkavond in 2007 konden bewoners een straatBBQ door de winnaar zelf te organiseren winnen. De winnaars van de prijs (enkele oudere bewoners uit een straat met zeer veel woningen) waren blij met de steun van het opbouwwerk bij de organisatie. Samen is een plan gemaakt. Vervolgens zijn medestraatbewoners schriftelijk benaderd om mee te denken over de uitwerking. Het resultaat was een erg gezellige middag. Neveneffect: bewoners groeten elkaar (weer) op straat.
- In de zomermaanden was voor de tiende keer de Sonsbeek beeldtentoonstelling plaats. Onderdeel hiervan was een processie. Presikhaaf heeft als wijk een gilde gevormd en meegelopen met een beeld in de processie. Het opbouwwerk heeft de werving verzorgd.. De deelnemers konden zich richten op hun taak als gildelid. Dankzij de diversiteit aan deelnemers, o.a. bewoners en professionals uit verschillende hoeken van Presikhaaf, leerde men elkaar beter kennen tijdens een bijzondere activiteit.

ST. MARTEN

- Na voorgesprekken en een enquête hebben bewoners van Sonsbeekkwartier-Noord zich uitgesproken voor aansluiting bij Sint Marten/Sonsbeekkwartier-Zuid. Er bestond al samenwerking door de gezamenlijke wijkkrant, oud papierinzameling en deelname door Sonsbeekkwartier-Noord aan activiteiten van de Stichting Kom Op voor een duurzame wijk. Het opbouwwerk heeft in dit proces bewoners ondersteund. In 2009 staat verder overleg over het samengaan op de agenda.
- De Stichting Kom Op voor een duurzame wijk is een tweede weddenschap met de gemeente over afvalscheiding aangegaan en heeft actieplannen ontwikkeld. De stichting wist haar gelederen zodanig te versterken dat ondersteuning van het opbouwwerk aanzienlijk teruggebracht kon worden.
- Op basis van de wijkvisie en spontane bewonersinitiatieven hebben bewoners, Portaal en de gemeente een breed wijkactieprogramma gemaakt, waarvan de uitvoering grotendeels gefinancierd gaat worden uit het Bod van Portaal en de GSO3-gelden. Dit heeft bewoners gestimuleerd om ideeën en initiatieven aan te dragen en in hun eigen woonomgeving actief te worden. Bij de planning en uitvoering van de herinrichting van twee speelterreinen zijn omwonenden actief betrokken
- Bewoners zijn via het opbouwwerk ook geïnteresseerd voor het ontwikkelen van een nota van randvoorwaarden voor het stedenbouwkundig ontwerp. Met Portaal, de gemeente en een stedenbouwkundig bureau vormen ze de klankbordgroep die gezamenlijk de uitwerking van commentaar voorzien.

Ontwikkelingen en signalen

1. Gemeentelijke diensten en instellingen gaan gretig in op voorstellen voor plannen die moeten leiden tot een nieuw aanbod voor bewoners op gebieden van zorg, welzijn en activering. Het gevaar bestaat dat bewoners bij herhaling worden bevraagd naar wensen en knelpunten doordat onvoldoende aandacht wordt besteed aan wat er al wordt ondernomen. Meer samenwerking tussen partijen lijkt gewenst.
2. In verschillende wijken wordt grote druk op bewoners gelegd als gevolg van de ontwikkelingen rond de Vogelaargelden. In Malburgen heeft dit al negatieve gevolgen gehad voor zowel bewoners als professionals. Dit leidde tot spanningen bij het wijkkader, verwarring over de rol en positie van bewoners in de nieuwe te starten organisatie en een overdosis aan overleg. In Presikhaaf stagneert het aantal leden bij werkgroepen, bewonersoverleg en wijkplatforms. Sinds jaren nemen dezelfde mensen – vaak als gevolg van het ontbreken van andere kandidaten - deel aan deze vormen van overleg en inspraak. Jonge en allochtone mensen zijn niet betrokken bij de overlegorganen. Dit geeft een spanningsveld.
3. In verschillende buurten bestaat wel een aanwas van kader. In 't Broek is er een grotere betrokkenheid van autochtonen en allochtonen bij het wijkplatform en bij initiatieven. In Klarendal is het makkelijker geworden om aan actieve bewoners te komen nu resultaten van de inspanningen van de afgelopen jaren op straat te zien zijn.
4. Met het beschikbaar komen van de Vogelaargelden is een goede communicatie essentieel. In Presikhaaf moeten bewoners zich bewust worden van de beschikbare bewonersbudgetten. Voor de opbouwwerker betekent dit dat hij bewoners moet stimuleren aanvragen in te dienen en/of ondersteuning moet leveren bij het indienen van aanvragen. Indien de aanvragen gehonoreerd zijn en worden omgezet in activiteiten, vloeien hier ondersteunende taken naar bewoners, uit voort.
5. Nu de wijken in Nieuw-Zuid onder de aandacht komen van maatschappelijk beleid, met als resultaat de komst van meer functionarissen en middelen, zal dit wel moeten leiden tot een goede afstemming en borging. Het betrekken van bewoners is daarbij van groot belang.
6. Er is vaak nog een cultuur van: laat anderen het maar doen. Dan wordt vooral gekeken naar gemeente en politie. Niet zelden ontbreekt vertrouwen: in medebewoners, in gemeente, organisaties en instellingen en vooral in de eigen potentie om kansen te zien, te grijpen en te verzilveren. Wanneer bewoners worden aangesproken op wensen, mogelijkheden en openingen die in het eigen referentiekader passen, blijkt er wel degelijk veel motivatie om aan de slag te gaan.

Prestaties

Opbouwwerk	Begroot	Prestatie
Begeleiding	1.250	1.393
Bijeenkomst	650	657
Netwerkdeelname	400	388
Netwerkcoördinatie	750	976

Het opbouwwerk is, net als het kinderwerk, een werksoort die al een jaar langer werkt met deze vorm van planning en registratie. Bleek vorig jaar dat er veel meer gepresteerd was dan begroot (en gepland), over het verslagjaar 2008 komen de prestaties meer bij elkaar. Er zullen altijd afwijkingen zijn omdat niet alle bewonersondersteuning anderhalf jaar vooruit is te begroten. Opbouwwerk is dynamisch.

Net als in 2007 vroeg de planvorming in het kader van de Vogelaargelden veel inzet van bewoners. Een onderdeel als 'begeleiding' scoort dan meteen hoger. Het mede zorg dragen en toezien op de afstemming van alle plannen tussen bewonersgroepen, instellingen en gemeentelijk onderdelen is een taak die het opbouwwerk (vanuit het perspectief van de bewoners) op zich neemt.

Het aantal bezoeken binnen het wijkopbouwwerk over de afgelopen jaren is als volgt:

Over 2008 betrof het 22.304 bezoeken

Over 2007 betrof het 14.677 bezoeken

Over 2006 betrof het 12.429 bezoeken

Over 2005 betrof het 13.495 bezoeken

B.1 Stedelijk Jongerenwerk

Programma 08 Samenleven in Arnhem:

Productgroep 083.01: Jeugd en jongeren

Deelprogramma 083: actieve groepsverbanden en (sub)culturen, met als doelen van gemeentelijk beleid:

- het ondersteunen van de opvoedingssituatie van jonge kinderen en het vergroten van hun ontwikkelingskansen;
- het vroegtijdig voorkomen en bestrijden van ontwikkelingsachterstanden en –stoornissen bij kinderen, tieners en jongeren;
- het ondersteunen van jongeren die zich in een achterstandssituatie bevinden;
- het bieden van een veilig en geborgen leef-, woon- en speelklimaat.

Met als doel: Het verbeteren van de positie van jongeren, door hen kennis te laten maken met verschillende activiteiten, andere culturen, muziekuitingen etc. Door hen gebruik te laten maken van voorzieningen wordt een zinvolle tijdsbesteding geboden.

Het stedelijk jongerenwerk wordt op twee manieren ingezet:

1. *Stedelijk*, waarbij de activiteiten worden aangeboden vanuit het stedelijk jongerencentrum Willemeen aan jongeren tussen de 15 en 23 jaar. Het jongerenwerk is hier sterk verbonden met een podiumaanbod op het gebied van muziek en dans (de concertfunctie).
2. *Halfstedelijk* (gebiedsgericht), waarbij de activiteiten worden aangeboden vanuit het halfstedelijk centrum de Madser, aan jongeren tussen de 12 en 23 jaar met name uit Arnhem Zuid.

JONGERENCENTRUM DE MADSER

Ontwikkelingen

De Madser, aan de Kronenburgbusbaan in het hart van Zuid, heeft een bovenwijkse functie voor jongeren in Arnhem-Zuid. Activiteiten vinden plaats in het centrum en vanuit de rijdende locatie, de Nightrider. Na de opening van de jongerenruimtes de RemiXx en de Fresh, respectievelijk in Immerloo en Malburgen-West, is de bus daar in de loop van het jaar niet meer ingezet, maar in plaats daarvan wel in Rijkerswoerd.

Door de opening van de RemiXx en de Fresh is het aantal bezoekers van de open activiteiten van de Madser verminderd. Met name de leeftijdsgroep 12-14 blijft in de eigen wijken en bezoekt de nieuwe accommodaties. Dat is de reden dat de Madser meer specifieke activiteiten op het gebied van muziek, cultuur en sport aanbiedt. Het proces om de Madser te herprofilen is in gang gezet, medio 2009 komt er een plan van aanpak.

De ligging blijft ideaal: in het hart van Zuid, dichtbij het winkelcentrum (een trekpleister, ook voor jongeren), goede busverbindingen, twee schoolcomplexen op loopafstand. De ruimte van het centrum is multifunctioneel te benutten door meerdere groepen voor verschillende activiteiten.

Dankzij de oefenruimte is de Madser ook zeer in trek voor nieuwe bandjes die via een optreden hun vorderingen kunnen tonen aan bezoekers. Ook leent het gebouw zich uitstekend voor grootschaligere activiteiten.

Dank zij de financiële steun van het wijkplatform HVKR is er bij het centrum een pannaveld aangelegd; een buitensportmogelijkheid voor zowel bezoekers als voor wijkbewoners.

Er is gewerkt aan een goede samenhang tussen de Madser en de wijkgerichte jongerencentra in Zuid. Dit heeft geleid tot een vruchtbare samenwerking (o.a. vakantie activiteiten, publiciteit, gezamenlijk uitvoeren van projecten, onderlinge ondersteuning, gecoördineerde aanpak jongerenproblematiek). Elke woensdag is er een drukbezochte kindermiddag waar vooral kinderen komen uit Vredenburg, Kronenburg en Rijkerswoerd. Ouders en kinderen zijn enthousiast en de activiteit heeft een positief effect op de beeldvorming van de Madser.

Activiteiten

Algemene vrije inlopen worden steeds minder bezocht. Bezoekers zijn vooral deelnemers aan specifieke activiteiten.

Algemene activiteiten

De Madser organiseert jaarlijks een aantal grote, algemene activiteiten. Dit jaar is samen met andere partners het Spiegeltentfestival georganiseerd met 300 bezoekers. Ook was er een schoolfeest met 250 jongeren. Inmiddels zijn jongeren begonnen met de organisatie van de Open Dag in 2009.

Say What!

Say What! is een improvisatieproject op het gebied van muziek en toneel. Per week bereikte dit project tussen de 15 en 20 deelnemers. De looptijd was acht maanden. De productie was – bij wijze van experiment - goeddeels in handen van de jongeren zelf. Het leerproces is voor hen waardevol gebleken. Zij hebben leren omgaan met verantwoordelijkheid. De leden van het productieteam (5) zijn nog steeds actief en functioneren goed.

Jamsessies

Eens per maand is er een jamsession/open podium i.s.m. de gebruikers van de oefenruimte. Resultaat is dat de nieuwe (autochtone)bezoekersgroep steeds groter wordt. Daarnaast is er ruimte voor beginnende bandjes om podiumervaring op te doen. Dat heeft een aanzuigende werking op nieuwe bezoekers.

Meidenavond

Op de maandagavond zijn er elke week meidenactiviteiten. Het gebouw is dan volledig "manvrij" geroosterd waardoor de meiden van alle voorzieningen gebruik kunnen maken. In de sportzaal is dans, muziek en fitness mogelijk, een lokaal is beschikbaar voor internetten en pc-cursussen. Er is in de loop van het jaar een échte meidenruimte gerealiseerd. De meiden hebben meegedacht over de invulling van de ruimte.

In februari is er een zeer geslaagd feest geweest met 150 deelnemers, mede door meiden georganiseerd.

Tienermoeders

In samenwerking met Pactum-Rijnside is er in 2007 een tienermoederproject gestart. In de Madser kunnen jonge moeders elkaar ontmoeten en ervaringen uitwisselen. Problemen en knelpunten worden doorverwezen naar Rijnside. Er wordt gezorgd voor een goede afstemming tussen beide instellingen met het oog op begeleiding en ondersteuning.

Samenwerking

In 2008 is samenwerking gezocht met het RIBW. De consultatiebureaus en verloskundigen verwijzen nu ook jonge moeders naar de Madser. Verder zijn er contacten met werktraining (Pactum) en Inwonerszaken om jonge moeders, die op de wachtlijst staan voor een plaats bij de kinderopvang, op vrijwillige basis, te laten deelnemen aan onze activiteit. Dit heeft een aantal nieuwe deelnemers opgeleverd.

Dit jaar is er, i.s.m. leerlingen van het ROC (uiterlijke verzorging), in de Madser een verwenochtend georganiseerd. Dit was een groot succes en hier hebben ook een aantal jonge moeders van Pactum werktraining aan meegedaan.

Overlast de Koppel/Jongerentoezichtteam

Eens per maand wordt zwembad De Koppel op vrijdagavond intensief gebruikt door jongeren uit Malburgen. Hierbij ontstond regelmatig overlast: vechtpartijen en het respectloos benaderen van medebezoekers en personeel. De Koppel zocht contact met het jongerenwerk van Rijnstad om een oplossing te zoeken. Zo is het jongerentoezichtteam ontstaan, bestaande uit een groep van 8 tot 12 jongeren. Sinds de inzet van dit team hebben zich in en rond De Koppel nauwelijks nog incidenten voorgedaan. Het jongerenteam heeft een preventieve uitstraling. Dankzij het team worden overlast gevende jongeren uit de anonimiteit gehaald. Het team is herkenbaar door o.a. kleding en spreekt overlast gevende jongeren aan.

Madser Mania

Ook in 2008 is er als aanvulling op Kick Out the Jams een grootschalige bandcontest georganiseerd: de Madser Mania, een wedstrijd voor beginnende bandjes uit Arnhem en omstreken, waarbij een jury en het publiek een winnaar aanwijzen. Belangrijk voor beginnende bandjes en voor onze beeldvorming.

Marokkaanse jongeren

Het jongerenwerk bereikt ongeveer 100 Marokkaanse jongens van 12 tot 25 jaar met name uit Zuid. Het jongerenwerk wordt binnen de Marokkaanse gemeenschap bijzonder gewaardeerd. Ouders hebben veel vertrouwen in het werk en de werkers.

Veel jongeren doen het goed op school, hebben een bijbaantje en lijken hun weg steeds beter weten te vinden in de samenleving. Het aantal jongeren dat de laatste tijd in aanraking komt met de politie is verminderd. De kracht van de bezoekersgroep zit vooral in de samenstelling: laagopgeleide en hoogopgeleide jongeren.

Surant Jongeren

Het jongerenwerk bereikt 60 Surantjongeren van 14-26 jaar die veelal van hetzelfde genieten: muziek. De groep bezoekt vooral muziekactiviteiten waar overigens ook andere etniciteiten komen. Het soort activiteiten betreft: workshops, rappen, steetdance, excursies, inloopactiviteiten, dancefeesten. De agogische begeleiding is erop gericht dat de jongeren worden gestimuleerd hun idealen te verwerkelijken. Het aanbod van het jongerenwerk wordt hierop aangesloten. Veel jongeren zitten nog op school.

Jongereninformatiepunt

De Madser fungeert als hoofdlocatie voor het JIP. Er zijn dit jaar in de centra met een JIP- steunpunt twee centrale thema's georganiseerd. Vanuit de hoofdlocatie in de Madser is hiervoor extra infomateriaal aangeschaft. Het JIP heeft een eigen website waardoor jongeren vragen kunnen stellen die per mail worden beantwoord.

Jonge vluchtelingen

De naschoolse activiteiten op de ISK (Internationale Schakel Klas) zijn t/m de zomervakantie uitgevoerd. Door verhuizing en fusie van het Mozaïekcollege zijn de activiteiten na de zomer niet meer gestart. De wekelijkse ontmoetingsavond voor de doelgroep is in de Madser uitgebreid met een goedlopende muziekactiviteit en rond de verschillende culturele feesten zijn er activiteiten georganiseerd. Leerlingen van het Mozaïekcollege (dramaklas) hebben in de Madser een geweldige avond met voorstellingen voor de vluchtelingenjongeren georganiseerd. Daarnaast zijn i.s.m. de bewoners op het AZC twee culturele feesten georganiseerd. Deze feesten waren een groot succes en zijn bezocht door zo'n 150 bewoners per keer. De feesten zijn mogelijk gemaakt door financiële ondersteuning van het wijkplatform HVKR.

Bereik en vrijwilligers

In 2008 bezochten naar schatting 900 verschillende jongeren de activiteiten van de Madser, waarvan 500 slechts enkele keren per jaar en 400 met grote regelmaat, het overgrote deel wekelijks. Ongeveer 70% van de bezoekersgroep is allochtoon. Bij grote incidentele activiteiten is het aandeel van vrouwen de helft, bij de wekelijkse activiteiten minder dan 10%. We hebben 30 vrijwilligers. Niet allemaal hebben ze een vrijwilligerscontract. Naast deze "vaste" vrijwilligers kan het centrum bij incidentele activiteiten een beroep doen op tien andere jongeren.

Samenwerking

Wekelijks is er contact met Pactum-Rijnside, maandelijks met gebiedsagenten, zwembad De Koppel en bibliotheek Kronenburg in het kader van overlastbestrijding. Met scholen voor voortgezet onderwijs wordt tweemaandelijks gesproken. Incidenteel overleg is er met Stichting Vluchtelingen Werk Midden Gelderland, bewaking Kronenburg, jeugdreclassering, jeugdhulpverlening Lindenhout, Sportbedrijf Arnhem en de COA. De samenwerking met het Maarten van Rossem is geïntensifieerd. Er zijn afspraken over het organiseren van schoolfeesten (al drie gerealiseerd) en initiatieven voor gezamenlijke thematische activiteiten. De contacten met Stichting Beleven zijn verbeterd. Er is overleg over culturele jongerenprojecten en waar mogelijk worden deze samen ontwikkeld en gezamenlijk uitgevoerd. Ook is er overleg voor onderlinge afstemming van activiteiten en voorzieningen. Er zijn afspraken gemaakt met Stichting Meet My Street over partnerschap in hun project.

JONGERENCENTRUM WILLEMEEN

Ontwikkelingen

In 2008 waren er drie wisselingen in het team van Willemeen. Dit heeft onder andere geresulteerd in twee nieuwe jongerenwerkers. Zij hebben nieuwe impulsen gegeven aan;

1. samenwerking met jongerencentra en instellingen in de wijken,
2. contacten met scholen in Arnhem,
3. nauwe samenwerking met jongerenhulpverlening Rijnside.

De opheffing van de Goudvishal heeft geleid tot meer concerten en dansavonden met een typisch Goudvishalaccent. Tevens zijn vrijwilligers voor een deel in het vrijwilligersbeleid van Willemeen geïntegreerd. De concerten en dansavonden worden goed bezocht.

We merken dat we qua capaciteit bij de ondersteuning vanuit beheer en jongerenwerk soms tekort komen om de hoge frequentie van activiteiten en omvang van vrijwilligersbestand in goede banen te leiden.

Poppodium Luxorlive is in 2008 van start gegaan. Dit heeft niet geleid tot een terugloop in bezoekers van Willemeen of een uitstroom van vrijwilligers. Dat was ook niet de verwachting aangezien Luxorlive geheel andere doelstellingen heeft dan Willemeen. Overleg met Luxorlive vindt dan ook slechts sporadisch plaats. De mediaberichtgeving rondom tekortendekking van Luxorlive in combinatie met onduidelijkheid over de toekomst van de podiumfunctie van Willemeen wegens bezuinigingen draagt niet bij aan een positieve beeldvorming.

Jongerenwerkers signaleren een clustering van etnische doelgroepen. Bijvoorbeeld Marokkaanse jongeren trekken weer meer naar elkaar toe. We vragen ons af of het zinvol is een meer categorale benadering van doelgroepen te gaan hanteren.

De vraag vanuit educatieve hoek naar stageplaatsen en samenwerkingsprojecten wordt steeds groter. We moeten steeds vaker nee zeggen omdat de begeleiding te zwaar drukt op het reguliere jongerenwerk.

Activiteiten

Het scholierencafé heeft meer inhoud gekregen door inbreng van de nieuwe jongerenwerkers. Bezoekers uit de doelgroep met uiteenlopende problemen worden nu nauwkeurig gevolgd in overleg met hulpverleningsinstanties. Dat betekent wel dat bezoekers zich soms minder 'vrij' zullen voelen, wat voor sommige bezoekers als drempelverhogend ervaren kan worden. Ook worden er meer activiteiten vanuit het scholierencafé georganiseerd zoals decors bouwen, graffiti workshops en bijvoorbeeld sinterklaasvieringen.

Langlopende activiteiten als Moviedroom en Live On Stage (gabbercafé) lopen nog altijd goed en blijven in het programma.

Concerten en dansavonden worden goed bezocht. Het rookverbod heeft niet geleid tot een terugloop in bezoekersaantallen. Een uitzondering vormt het reggaeaanbod. De (grotendeels multiculturele) doelgroep vindt reggae zonder roken maar niks.

Nieuwe activiteiten op het gebied van participatie zijn jongerendebatten in samenwerking met verschillende scholengemeenschappen. Dit is een groot succes. De spin-off is dat scholengemeenschappen in samenwerking met vrijwilligers bijvoorbeeld schoolfeesten organiseren.

Er is een skate-week georganiseerd. Vier dagen lang hadden we er een *skateramp* in de zaal van Willemeen waar jongeren gebruik van konden maken. Ook traden in deze week bands op. Een groot succes dat voor herhaling vatbaar is.

Willemeen is traditioneel sterk in het organiseren van activiteiten in de sfeer van vrijetijdsvoorziening en ontmoeting (zowel voor bezoekers als vrijwilligers) gericht op subculturen. Door het meer outreachende karakter die het jongerenwerk heeft gekregen richt Willemeen zich nu ook meer op het oplossen van problemen van individuele jongeren en krijgt participatie ook op een andere manier vorm (jongerendebatten bijvoorbeeld) dan enkel in het doen van vrijwilligerswerk.

Bereik en vrijwilligers

Zie hiervoor het overzicht van de bezoekersregistratie.

Percentage vrouwen: 20%

Percentage van allochtone herkomst: 15%

Het aantal vrijwilligers bedraagt 85 (exclusief vrijwilligers bij kortlopende activiteiten)

Samenwerking

Rutger Nisso Groep, seksuele voorlichting middels multimediale projecten en participatie van jongeren, frequentie 1 x per jaar, presentatie DVD-voorstelling met hiphopoptreden door Arnhemse jongeren.

Scholen (Arentheem Colegge; Maarten van Rossum Scholengroep; Rijn IJssel Collega – Pasvorm, Sound & Vision, Pop & Sounddesign, SCW, SPW, ROC A12, Eventsupport, HAN, Graafschapcollege; stages, jongerendebatten, voorlichting, presentatie, schoolfeesten. Frequentie: 7 – 12 stages per jaar; 1x per jaar jongerendebat, 3x voorlichtingsbijeenkomst, 4x schoolfeest

Politie, afstemming overleg, 3x per jaar, minder overlast rondom gabbers.

Stichting Kunst & Cultuur Gelderland; GESEL XL, presentatie Gelders poptalent, 1x per jaar.

Jacobiberg; doorstroom van jong poptalent naar podiumfunctie Willemeen

Kultuurhuis Bosch, Jacobiberg, Luxorlive, The Stage, afstemming programmering en gezamenlijke vrijwilligersinitiatieven. 4x per jaar

Rijnside, 2x per week contact tussen werkers, netwerken rondom jongerenhulpverlening

De betrokkenheid met jeugdhulpverlening neemt toe wegens intensiever contact vanuit jongerenwerkers met de doelgroep en daaruit voortkomende contacten met hulpverleningsinstellingen. Jongerenwerkers hebben met name zicht op de vrijetijdsbesteding van deze jongeren en zetten ze aan tot participatie en controleren naleving van gemaakte afspraken met hulpverleningsinstanties.

De doelgroep komt uit heel Arnhem. Dit geldt ook voor instellingen waarmee wordt samengewerkt. Bij nieuwe projecten komt er mogelijk een accent op de aanliggende wijken als Klarendal. De betrokkenheid van scholen zit met name in toeleiding richting jongerencentra.

SAMRA (STEDELIJK ALLOCHTOON MEIDENWERK)

Ontwikkelingen

Niet alle allochtone meiden willen of mogen van hun ouders deelnemen aan activiteiten van jongerencentra en buurthuizen. Deelnemersgroepen worden hier vaak gedomineerd door jongens. Daarom wordt SAMRA (Stedelijk Allochtone Meidenwerk Rijnstad Arnhem) ingezet.

Samra is als project begonnen in 2001 en richtte zich in de beginfase op Turkse en Marokkaanse meiden. Het doel: ze sterker en zekerder te maken met het oog op hun multiculturele identiteit.

Activiteiten zijn gericht op participatie en voorlichting of hebben een culturele bedoeling. Uiteraard zijn de activiteiten ook gewoon leuk en hebben ze een gezellig vrijetijdskarakter. Inmiddels wordt het project bezocht door een grote groep meiden met een grote etnische diversiteit.

Activiteiten

Manifestaties

Samra Girl Party was een swingend feest. In een Multi-etnische sfeer namen 35 meisjes deel. Tijdens de manifestatie werd de brochure *Gezond en Fit* uitgedeeld en besproken.

Only voor Girls was in Zuid met verschillende workshops. Deze hadden onderwerpen als dans, lifestyle, hennatattoo, Multi-etnische mode en live muziek. Er namen 150 meisjes aan deel.

Thematische bijeenkomsten

Gezond en Fit. Meisjes willen voldoen aan een bepaald schoonheidsideaal. Het gevolg hiervan kan zijn dat zij een slecht eetpatroon hebben. Veel meiden doen aan diëten en nemen middelen die ongezond zijn. Tijdens een voorlichtingsbijeenkomst werd uitleg gegeven hoe meisjes een eetpatroon kunnen aanleren waardoor ze gezond, mooi en fit kunnen leven. Aan deze voorlichting namen 35 meiden deel en dat was een succes. Via deze informatie zijn meiden geënthousiasmeerd om meer te bewegen en dansen. Zo namen zes meisjes deel aan de sportactiviteiten en gingen er 34 naar dansvoorstellingen.

Balanceren tussen twee culturen. In samenwerking met Enzovoort is er een discussiemiddag georganiseerd met als thema het moeten balanceren tussen twee culturen. Hieraan namen 16 meisjes deel.

Loverboys. Uit onderzoek blijkt dat meiden kwetsbaar zijn voor loverboys. De thuissituatie, de druk van de ouders en het isolement van allochtone meisjes spelen hierin een rol. De laatste tijd is er ook sprake van een explosie van jonge prostituees van Marokkaanse en Turkse komaf. Samra heeft in 2008 in een week vier bijeenkomsten georganiseerd rond dit thema. Dit werd breed aangepakt. Zo is er een film vertoond (18 deelnemers) waarop discussie volgde. Theater Thot heeft een voorstelling gegeven voor zowel moeders als dochters (52 deelnemers), ook daarna volgde discussie. Bij de tienermeidenclub is er een discussieavond geweest (14 deelnemers). Ook heeft Samra de reis naar Brussel aangegrepen om de moeders en de dochters met elkaar in discussie te laten gaan over loverboys (60 deelnemers).

Excursies, uitstapjes

Brussel. Een volle bus meisjes en hun moeders gingen samen een dagje naar Brussel. Naast het vertier werd er tijdens de reis door de meiden en moeders gediscussieerd over het thema Loverboys.

Walibi. Hieraan namen 50 meiden deel. Tijdens de reis is het thema Gezond en Fit leven behandeld. De meiden hebben actief meegedaan aan de discussie. Iedereen kreeg informatieve brochures en vetmeters mee om ook thuis met ouders en vrienden nog eens over gezondheid te praten.

Beverwijk. Aan dit uitstapje namen 45 meisjes deel. Tijdens de reis lieten de meisjes hun talenten en passie aan hun leeftijdsgenoten zien door middel van een poëzie spel, zang en een moppentopper wedstrijd.

Samra heeft een score van 8 gehaald bij een klanttevredenheidsmeting waaraan 45 meisjes deelnamen.

Vrijwilligers

Voor Samra is het moeilijk om vrijwilligers te werven. Meisjes van de doelgroep kiezen vaak voor een betaalde baan. Bovendien gaat het om een vrij kleine populatie waar de sociale controle groot is. De vrijwilligers hebben deskundigheidsbevordering gekregen door middel van een training vergadertechnieken (gegeven door Volare). De deelnemers hebben alle bijeenkomsten bijgewoond en een certificaat behaald.

Samenwerking

Samra werkt onder meer samen met Enzovoort, Thuiszorg Midden Gelderland, diverse scholen, de GGD, Omroep Gelderland en Bibliotheek Presikhaaf

Prestaties

Stedelijk jongerenwerk		
	Begroot	Prestatie
Bijeenkomst	3.250	4.319
Openstelling	900	924
Flex begeleiding	500	520
netwerkdeelname	75	68
informatie	100	10
begeleiding	600	1.157
concerten	300	288

Voor het stedelijk jongerenwerk zijn we in 2007 gestart met het rapporteren van prestatie-eenheden. Voor het tweede jaar (2008) is verder gewerkt aan het verbeteren van de betrouwbaarheid van deze informatie. Naast historische gegevens hanteren we nu de planningen. Van belang daarbij is om zorg te dragen voor juiste en realistisch opgestelde planningen.

De grotere afwijkingen zijn als volgt te verklaren:

De overschrijding bij bijeenkomsten komt met name voort uit de komst van twee nieuwe werkers bij Willemeen die activiteiten een goede impuls hebben gegeven.

Begeleiding is expliciet gericht op het ondersteunen van deelnemers (veelal in de rol van vrijwilligers) bij het ontwikkelen, organiseren en uitvoeren van activiteiten. Met name bij Willemeen met haar diverse werkgroepen rond de concertfunctie heeft hier zorg gedragen voor de overschrijding. Een overschrijding die in principe positief is: hoe meer (nieuwe) vrijwilligers, hoe meer er een beroep wordt gedaan op begeleiding.

Net als bij het wijkgerichte tiener- en jongerenwerk valt het onderdeel (groepsgerichte) informatie tegen. Het management zal hier het komende jaar extra aandacht aan besteden. Bij activiteiten als het "scholierencafé" worden hier reeds aanzetten toe geleverd.

Het aantal bezoeken over 2008 bedroeg 37.760

B.2 Integratie en samenleving

Programma 08 Samenleven in Arnhem:

Productgroep 084.01 minderheden

Deelprogramma 0084 integratiebeleid, met als doel van gemeentelijk beleid:

Verbeteren participatie van allochtonen in de Arnhemse samenleving

Consulent integratie en samenleving

De consulent, met als doelstelling "creëren dat allochtonen integreren en participeren in de Arnhemse samenleving". De inzet wordt geleverd vanuit twee invalshoeken:

1. Het vervullen van een ondersteunende rol naar migranten (en hun organisaties) opdat zij zelfstandig een bijdrage kunnen leveren aan hun integratie binnen de Arnhemse samenleving in haar geheel en binnen Nederlandse organisaties in het bijzonder.
2. Het verzorgen van de signaleringsfunctie naar beleidsmakers/beleidsbepalers. Het doen van voorstellen voor beleid- c.q. projectontwikkeling. Het faciliteren van Rijnstadmedewerkers bij het ondersteunen van migranten(organisaties) bij het ontwikkelen/organiseren van op integratie gerichte initiatieven.

Terugblik

Afgelopen jaar is als meest vruchtbare de interactie met de gemeente ervaren, waarin de functie *consulent integratie en samenleving* meer betekenis en richting kreeg door goed aan te kunnen sluiten bij de wensen van de gemeente. Het betrof de inzet van de consulent in de wijken en de samenwerking met de beleidsmedewerker van het fonds Samen Leven. Beide samenwerkingsprojecten hebben tot zeer goede resultaten geleid. Hieronder een overzicht van de belangrijkste werkzaamheden.

Prestaties

Prestaties worden onderverdeeld in de volgende terreinen:

- 1 – Signalering
- 2 – Ontwikkeling
- 3 – Advisering
- 4 – Ondersteuning

1. Signalering

Er is een signaleringsmodel ontwikkeld en uitgetoetst. Vanaf 2009 wordt het model toegepast voor systematische signalering en verwerking. Tevens zijn dan de resultaten meetbaar.

Er zijn tien netwerkbijeenkomsten bezocht die mede de basis vormen voor het ontworpen model.

Communicatienetwerk allochtonen

Communicatienetwerken van Rijnstad met groepen allochtonen zijn in kaart gebracht. Hiermee is een instrument ontwikkeld om de doelgroepen beter te bereiken.

Externe gebruikers: 11

Osmose (veelvuldig), Stichting Thuiszorg Midden Gelderland, Hulpverlening Gelderland Midden, Volare, ISW Groningen, bureau Hans Oosterbaan, bureau Carla Rosink, Enzovoort, Vrijwilligerscentrale, Bibliotheek Arnhem en de gemeente Arnhem.

Interne gebruikers: 10

Vriendinnenproject, Volare, Sociaal raadvrouw/sociaal vernieuwings project, diverse individuele aanvragers.

2. Ontwikkeling

Pilot participatie Marokkaanse ouders

Om ouderparticipatie te stimuleren bij Marokkaanse ouders is een pilot opgezet. Vijf Marokkaanse vrijwilligers hebben de training gevolgd "Het opzetten van een activiteit". Er is een vindplek gecreëerd waar 30 ouders bereikt kunnen worden.

De groep is in contact gebracht met zes Nederlandse instellingen: Vrijwilligerscentrale, de Arnhemse Uitdaging, Portaal, Stichting Interart, kinderwerk Arnhem Zuid, Stichting PAS.

3. Advisering

Advisering individueel

Intern zijn drie adviezen geschreven en 25 adviesgesprekken gehouden.

Extern: 20 adviesgesprekken, twee geschreven adviezen.

Studenten HAN (3 keer); universiteit Rotterdam, ISW Groningen (3),

Osmose (5), Vrijwilligerscentrale (2), Multicultureel Platform, Stichting Interart.

Advisering groep

Dit betreft voorlichting aan vakgroepen (2 x) en een pilot team-intervisie (3 bijeenkomsten in 2008 + een evaluatie geschreven).

Advisering wijken

Betreft de inzet van de consulent integratie en samenleving in het bevorderen van integratie in de wijken. Dit onderdeel is toegevoegd als antwoord op de gemeentelijke vraag.

't Broek: betrekken van allochtonen bij wijkavond september, met een positief resultaat.

Klarendal, Immerloo en Malburgen: start besprekingen en beschrijving vorm van inzet.

4. Ondersteuning

De ondersteuning betreft zelforganisaties van allochtonen.

Resultaat: in samenwerking met Volare en de gemeente Arnhem is een training 'Fondsenwerving' gegeven van zes bijeenkomsten. 15 personen van 8 zelforganisaties hebben deelgenomen.

Drie initiatieven van allochtonen t.b.v. hun kinderen worden gevolgd en/of ondersteund, evenals de Marokkaanse moskee en vijf zelforganisaties.

Daarbij hebben verwijzingen plaatsgevonden naar Nederlandse instellingen en personen.

Ontwikkelingen en signalen

- In 2009 zal de emancipatie van mannen een belangrijk thema worden (zie GIA-gemeenschappelijke integratie agenda). De bedoeling is de uren voor ontwikkeling mede te gebruiken ten behoeve van dit thema. Hiertoe zijn al twee netwerkbijeenkomsten gepland en samenwerkingspartners benaderd.
- De ondersteuning van allochtone ouderinitiatieven (met name de pilot op de Madser maar ook de kinderactiviteit op de Snuffelpaal en de As Salaam kinderclub) heeft ertoe geleid dat meer verbanden worden gelegd tussen deze allochtone ouders cq. de activiteit die ze ontwikkelen en Nederlandse personen en instellingen. Externe instellingen zijn geïnteresseerd in samenwerking, onderzoek en kennismaking.
- De netwerkinventarisatie zal als instrument operationeel worden en in de praktijk verder ingezet en uitgetoetst kunnen worden. Het voorstel is dit toe te passen in de uitwerking van het project 1001 kracht (onderdeel van de GIA) waar de gemeente Arnhem aan meewerkt).
- Ter ondersteuning van zelforganisaties in het bevorderen van participatie van hun achterban, wordt gestreefd naar voortzetting van de samenwerking met het fonds Samen Leven en Volare, teneinde meer zelforganisaties en sleutelfiguren een aanbod op maat aan te kunnen bieden.
- Signalen zullen vier keer per jaar besproken worden met ambtenaren van de Dienst Maatschappelijke Ontwikkeling.

B.3 Centrale vrijwilligersraad

Programma 08: Kwaliteit van de stedelijke samenleving:

Productgroep 08.1.01 Vrijwilligerswerk

Deelprogramma 08.1 Maatschappelijk actieve burgers, met als doelen van gemeentelijk beleid (relevant voor dit onderdeel):

- afspraken met gesubsidieerde instellingen over intern vrijwilligersbeleid
- vergroten van bestuurlijke waardering van het vrijwilligerswerk
- realiseren van een nieuw vrijwilligersbeleid.

Doelstelling

De vrijwilligersraad is zodanig geëquipeerd dat zij in staat is om haar taak en rol te vervullen als spreekbuis van de ruim 1400 vrijwilligers die bij en via Rijnstad actief zijn in het wijkwelzijnswerk.

Prestaties

Door het aflopen van de formele zittingsperiode van een aantal leden in 2008, waren er drie leden over. Een wervingscampagne heeft instellingsbreed negen kandidaten opgeleverd waarvan vijf personen geïnstalleerd zijn in de raad. Helaas kon een lid haar betaalde baan niet combineren met het vrijwilligerswerk en ze heeft de raad weer verlaten. In december 2008 had de raad formeel zeven leden.

Vrijwilligers Tevredenheids Onderzoek:

Gezien de succesvol uitgevoerde vrijwilligersenquête uit 2004, wilde de CVR ook in 2008 een Vrijwilligers Tevredenheids Onderzoek (VTO). Bij de voorbereiding en uitvoer van het VTO is de raad ondersteund door de Kwaliteitsmedewerker van Rijnstad. De signalen en de geluiden van de vrijwilligers zijn in opdracht van de directie door Spectrum vastgelegd in een rapport.

In het kader van deskundigheidsbevordering heeft de CVR een bezoek gebracht aan de Tweede Kamer in Den Haag. Kijken in de keuken van een vertegenwoordigend lichaam was enerzijds een doel en anderzijds ontspannend en tevens een stuk teambuilding. De jaarlijkse studiemiddag in december was niet alleen gericht op het evalueren van activiteiten en initiatieven in 2008 maar ook op de persoonlijke competenties en kwaliteiten van ieder lid. Dit wil de raad in 2009 samen met Volare uitwerken.

Ontwikkelingen en signalen

De CVR adviseert de directeur om de Nota Vrijwilligersbeleid uit 2004 te actualiseren. In december 2008 heeft de raad zelf een begin gemaakt met het screenen van de nota. Dit staat op onze agenda voor 2009.

De CVR heeft met aandacht de ontwikkelingen rond de bezuinigingen en de Versnelling gevolgd. De raad kreeg ruimte om kritiek en bezorgdheid te uiten over het aandeel voor wat betreft de vrijwilligers en het vrijwilligerswerk.

De betekenis en waarde van de vrijwilligersovereenkomst wint terrein. 80% van de vrijwilligers werken met een overeenkomst. Positief is dat in de CVR o.a. twee leden uit het veld jongerenwerk deelnemen. Hopelijk weten zij deze groep te wijzen op het belang van het werken met een vrijwilligersovereenkomst.

De CVR wil zich meer profileren binnen de instelling.

De inzet van de raad om op de verschillende Rijnstadlocaties te vergaderen leverde niet het beoogde resultaat op. De opkomst van vrijwilligers was zeer minimaal. Daarom gaat de raad zich erop beraden hoe hij beter kan communiceren met zijn achterban.

De raad signaleert dat ook bij de beroepskrachten een slag te maken valt.

- Er wordt al gewerkt aan het verbeteren van de vrijwilligersnieuwsbrief
- De CVR heeft behoefte om de beroepskrachten en de vrijwilligers te informeren door middel van een informatiefolder.
- Informatie over de CVR staat uitgebreid op de website van Rijnstad.
- Verwacht wordt is dat het VTO-rapport de CVR ideeën oplevert voor een werkplan en een communicatieplan.

De CVR geeft een positief signaal af voor de komst van een Cliëntenraad (c.q. klantenparticipatie) binnen Rijnstad. De raad wil hierin vertegenwoordigd zijn. De vrijwilligersraad gaat zich beraden op zijn positie en toekomst binnen de instelling. De CVR is 12 x bijeengekomen in het verslag jaar.

C.1a VKC Luna

Programma 08: Samenleven in Arnhem:

Productgroep 08.4.01: minderheden

Deelprogramma 08.4: integratiebeleid, met als doel van gemeentelijk beleid:

- Verbeteren van de participatie van allochtone vrouwen in de Arnhemse samenleving
- Het bieden van een aanbod van sociaal-culturele activiteiten om:
 - elkaar te kunnen ontmoeten,
 - isolement te voorkomen,
 - verdere ontwikkeling en vorming van de doelgroep te realiseren.

Vrouw-Kind-Centrum

Met als doel: Het realiseren van een zelfstandige plek met mogelijkheden voor werkervaringsplaatsen, positieverbetering van vrouwen en activering tot maatschappelijke participatie.

Successen:

De catering als ondernemingsgerichte activiteit heeft in 2008 30 catering-opdrachten bestaande uit lunches en hapjes van 10 tot max. 200 stuks naar tevredenheid van de klant uitgevoerd.

De catering telt diverse opdrachtgevers zowel intern als extern. Er zijn twee kookcursussen gegeven van zeven bijeenkomsten met totaal 14 deelnemers. Er is om een vervolgcursus gevraagd.

Tegenslagen

Een aantal activiteiten zijn niet van de grond gekomen door te weinig animo; de ontmoetingsactiviteit, Yoga, creatieve cursus. Gebleken is dat steeds meer vrouwen uit de doelgroep overdag deelnemen aan de inburgeringstrajecten en taaltrajecten van de gemeente en het ROC.

Een activiteitenaanbod overdag voor vrouwen uit de wijk Plantage is niet effectief. Veel vrouwen werken. Zij zijn vooral geïnteresseerd in avondcursussen.

Ontwikkelingen

Door de inkrimping van de ID-subsidie zijn de medewerkers die in deze regeling actief waren in beide vrouwencentra uitgestroomd. Voor met name Luna waar verschillende vrouwen in deze ID-regeling actief waren, had dat grote gevolgen. In 2007 werd een MBO-functionaris voor 36 uur voor beide centra aangesteld om dit vertrek enigzins op te vangen.

Door deze maatregel was het niet meer mogelijk om de werkwijze van Luna te continueren en dit heeft consequenties gehad voor de ontwikkeling en vernieuwing van het vrouwenwerk.

Andere oorzaken voor de stagnatie van de werkontwikkeling en het bereik van de doelgroep waren:

- De geïsoleerde ligging t.o.v. de doelgroep door de veranderde bewonerssamenstelling van de wijk.
Malburgen door de vernieuwende wijkaanpak, o.a. de bouw van de Plantage.
- Voor de vrouwen uit de wijkdelen Malburgen-Noord-Oost en Zuid-Oost ligt Luna te ver.
- Door de te kleine behuizing van Luna is een uitbreiding van het activiteiten-aanbod niet mogelijk.
- Tot 2007 was het voorzieningenaanbod in Malburgen-West op de huisartsenpost na verdwenen.

Het management heeft uitgesproken dat het vrouwenwerk belangrijk is en dat er gezien de bovenstaande ontwikkelingen een herbezinning op de toekomst nodig is. Besloten is om in 2009 van twee naar één vrouwencentrum te gaan en een nieuwe visie te ontwikkelen gericht op een nieuwe stedelijke en wijkgerichte aanpak.

Doel blijft *empowerment* van vrouwen, waarbij participatie in de samenleving een speerpunt is, uitgaande van de kracht en talenten van vrouwen.

De consequentie is dat begin 2009 de locatie Luna wordt gesloten en dat er in Malburgen geen locatie meer voor een vrouwencentrum bestaat.

Signalen

In 2008 heeft zich een supermarkt gevestigd dicht bij Luna. De aantrekkingskracht van de supermarkt had als bijkomend effect dat meer personen uit de doelgroep Luna wisten te vinden.

Een nieuwe ontwikkeling is dat meer vluchtelingenvrouwen Luna weten te vinden. Tevens maakt het ROC, afd. integratie en educatie gebruik van stageplaatsen in Luna voor vrouwen die hier werkervaring opdoen en hun spreekvaardigheid van de Nederlandse taal verbeteren.

Samenwerkingsactiviteiten:

Mantelzorg. Een cursus (pilot) van vijf bijeenkomsten met als onderwerp de vraag hoe allochtone mantelzorgers kunnen worden benaderd en hoe ze zo kunnen worden ondersteund dat de ontmoeting verder gaat dan alleen lotgenotencontact.

SWOA: twee activiteiten gericht op voorlichting moeders en dochters en een proeverij. Thema: ouder worden in Arnhem. 54 deelnemers.

Malburgen: Internationale Vrouwendag met 85 deelnemers.

Vriendinnenproject Rijnstad, deelname 72 vrouwen. Vrouwen van dit project hebben deelgenomen aan de kookcursussen en de Nederlandse Taalcursus.

Deelname van drie medewerkers aan de cursus *Sociale Hygiëne*

Twee Luna kennismakingsactiviteiten voor het ROC. Deelname 16 vrouwen.

Open dag met een gevarieerd activiteiten aanbod. Deelname 25 vrouwen.

Nederlandse Taalles, deelname vijf vrouwen.

VCK Luna heeft geparticipeerd in het afstemmingsoverleg waarin verschillende organisaties werkzaam in Malburgen zijn vertegenwoordigd. Er is een vrouwenactiviteitenkalender ontwikkeld die het afgelopen jaar in Malburgen en zelfs stedelijk in gebruik is genomen. De kalender wordt door vrouwen actief afgenomen en is populair bij professionals die vrouwen uit de doelgroep verwijzen naar specifieke activiteiten voor vrouwen.

C.1b^{Oase}

Programma 08: Samenleven in Arnhem:

Productgroep 08.4.01: minderheden

Deelprogramma 08.4: integratiebeleid, met als doel van gemeentelijk beleid:

- Verbeteren van de participatie van allochtone vrouwen in de Arnhemse samenleving.
- Het bieden van een aanbod van sociaal-culturele activiteiten om:
 - elkaar te kunnen ontmoeten,
 - isolement te voorkomen,
 - verdere ontwikkeling en vorming van de doelgroep te realiseren

Met als doel het bieden van een stedelijk aanbod:

- De vrouwen de mogelijkheid bieden om gebruik te maken van de voorziening en contacten te leggen met vrouwen uit andere culturen;
- De Nederlandse taal verder leren c.q. hun spraakvaardigheid verbeteren;
- De vrouwen een, op hun persoon toegespitste, persoonlijke ontwikkeling door te laten maken die hun positie in de Nederlandse samenleving versterkt
- De vrouwen stimuleren om gebruik te maken van de reguliere Arnhemse voorzieningen.

Algemeen

Intercultureel Vrouwencentrum Oase is gehuisvest in het wijkcentrum Arnhem-West. De doelstelling is het verbeteren van de positie van migranten-, zwarte- en vluchtelingenvrouwen door het bevorderen van de persoonlijke- en maatschappelijke emancipatie op de door haar verkozen wijze. De activiteiten van Oase zijn voornamelijk stedelijk gericht, maar er komen wel steeds meer vrouwen uit de wijk.

De cursussen in Oase hebben een lage drempel, waardoor vrouwen worden bereikt, die door andere organisaties niet bereikt worden. De cursussen worden gevolgd door cursisten uit vele landen, zodat er een vermenging van culturen ontstaat. Vrouwen leren zich hier in het Nederlands uit te drukken.

Activiteiten

Het afgelopen jaar zijn activiteiten georganiseerd met als doel de zelfredzaamheid van de vrouwen te bevorderen. Computerles en de cursus "werken met internet" zijn daarvan voorbeelden. Door deze cursussen kunnen de vrouwen met hun familie in het buitenland contacten leggen. Bovendien hebben ze kinderen die vaak digitaal goed onderlegd zijn, en het is veel waard als moeder en kind samen computeractiviteiten kunnen doen.

Het leren van de taal en het begrijpen van de Nederlandse samenleving is een belangrijk item binnen Oase. De beginstappen van vrouwen, die hier korte of langere tijd zijn, vergen een goed begrip en spraakvaardigheid van de Nederlandse taal.

Een meerwaarde van Oase is dat veel vrouwen voor een cursus komen, maar dat er ook onderling en door het team docenten/vrijwilligers allerhande hulp tussendoor kan worden gegeven. Dit maakt dat mensen een binding gaan voelen met het land waar ze zijn komen wonen. Vaak voelen deelnemers zich na verloop van tijd minder eenzaam. Het gaat dan o.a. om: formulieren/brieven lezen en invullen, praten met mensen over traumatische ervaringen, opvang van mensen in problemen, aangaan van sociale contacten en ondersteuning bij uitzettingssituaties.

Prestaties

Er is veel maat- en vraaggericht werk om vrouwen te begeleiden bij contacten met de Nederlandse samenleving. Dat kon bijvoorbeeld door doorverwijzen naar een bij Oase met succes gevolgde cursus.

Oase bereikt (nog steeds) een groep vrouwen, die vaak verborgen blijft voor de meeste andere instellingen en organisaties in Arnhem. Door onze laagdrempelige werkwijze middels het inloopkarakter van onze huiskamer voelen vrouwen die bijna nergens anders komen, zich snel thuis en kunnen ze gestimuleerd worden tot het deelnemen aan cursussen.

Van vrijwilligers en docenten vragen de vrouwen die onze cursussen bezoeken een geduldige en multiculturele aanpak.

Eén van de nieuwste activiteiten is een gespreksgroep voor vrouwen met psychosomatische problemen. Hun verleden en relaties zijn vaak gewelddadig geweest. Oase geeft advies, laten de vrouwen ervaringen uitwisselen, geeft voorlichting over gezondheid (geestelijk en lichamelijk) en stimuleren de vrouwen elkaar in kleine groepjes te ondersteunen. Dat kan zijn bij het zoeken naar een huis, samen naar het ziekenhuis gaan of naar het consulaat gaan voor een verblijfsvergunning) Deze gespreksgroep zal in 2009 verder worden ontwikkeld.

Tegenslagen

De ligging van Oase maakt het werken soms lastig. In de wijk wonen relatief weinig buitenlandse vrouwen, die gebruik maken van het centrum. We moeten het vooral hebben van vrouwen die doorverwezen worden, en van de mond tot mond reclame. Vrouwen komen uit de hele stad, een groot deel komt uit Zuid of Presikhaaf.

Ook hebben we regelmatig taalstages van het ROC gehad in 2008. ROC taalstages betreffen vrouwen die aan het begin van hun 'carrière' zitten en basale dingen (zoals op tijd komen, afbellen, dagelijks ritme) nog moeten leren. Bij ons kunnen deze vrouwen geplaatst worden. Dit vergt wel extra aandacht van de beroepskrachten.

C.2 Flexibel inzetbaar opbouwwerk

Programma 08: Samen leven in Arnhem:

Productgroep 08.2.01. samenlevingsopbouw

Deelprogramma 08.02 samenleven in de buurt, met als doelen van gemeentelijk beleid:

- het activeren van burgers en het bieden van hulp aan kwetsbare mensen in de Arnhemse samenleving om hun eigen situatie te verbeteren en bij te dragen aan de gemeenschappelijke belangen voor een leefbare en veilige buurt.

Doel: Het aanvullen van het reguliere opbouwwerk met een tijdelijke projectmatige inzet (waarbij innovatieve insteken en methodische verdieping van belang is). Voor 2008 zal dit de Bronmethodiek zijn. Een instrument ontwikkeld op initiatief van de Vrijwilligerscentrale.

Prestaties

Naast de uitvoering van de methodiek in een aantal Arnhemse wijken is de Bronmethodiek als middel in de organisatie geïntegreerd. Middels een aantal studiedagen en een uitgeschreven methodisch handboek, is voor het opbouwwerk en het tiener-jongerenwerk de Bronmethodiek een werkbaar middel geworden. Een middel dat kan worden ingezet om de participatie en activering van (jonge) bewoners te versterken en te structureren.

Ontwikkelingen en signalen

In de wijk het Arnhemse Broek is potentieel aanwezig bij bewoners als het gaat om kwalitatieve inzet voor de wijk. In de Symfonie (brede school) komt het regelmatig voor dat bezoekers vragen om de mogelijkheid vrijwilligerswerk te kunnen verrichten in en voor het wijkcentrum. In de meeste gevallen kan aan deze vraag niet voldaan worden omdat binnen het bestaande aanbod van activiteiten de begeleiding vaak al gewaarborgd is door medewerkers, stagiaires en vrijwilligers. Een doorverwijzing naar andere organisaties in het Arnhemse Broek of daarbuiten wordt nu aan het toeval overgelaten.

In de wijken Malburgen en op de Geitenkamp wordt gebruik gemaakt van de Bronmethodiek om kwaliteiten van bewoners aan te boren en in te zetten t.b.v. de wijk, nieuwe activiteiten en initiatieven en/of door te verwijzen naar andere belanghebbende organisaties.

Bronmethodiek richt zich op het activeren en benutten van talenten. Met partners binnen o.a. de brede school en in samenwerking met de Vrijwilligerscentrale Arnhem zal de achterban van bijvoorbeeld de brede school (ouders, verzorgers, vrijwilligers) geïnterviewd worden door leden van de achterban. De interviews richten zich op talenten en mogelijkheden van bewoners. Elke bewoner die aangeeft iets te willen en kunnen zal gematcht worden. Dit wordt gecoördineerd door extra inzet. Uitbreidingen zijn mogelijk naar partners binnen het gebied, zoals o.m. het Sportbedrijf van gemeente Arnhem en de SWOA. Wanneer de vraag voor volwasseneneducatie naar boven komt bij bewoners dan is ook ROC Rijn IJssel een mogelijke samenwerkingspartner.

C.3 Kinderwerk Rijnwijk

Prestaties

Zie A.2 Kinderwerk

C.4 Kinderwerk Spijkerkwartier

Prestaties

Zie A.2 Kinderwerk

C.5 Spelcontainers

Programma 08 Samenleven in Arnhem:

Productgroep 083.01, jeugd en jongeren

Deelprogramma 083: actieve groepsverbanden en (sub)culturen, met als doelen van gemeentelijk beleid:

- het ondersteunen van de opvoedingssituatie van jongen kinderen en het vergroten van hun ontwikkelingskansen;
- het vroegtijdig voorkomen en bestrijden van ontwikkelingsachterstanden en –stoornissen bij kinderen, tieners en jongeren;
- het ondersteunen van jongeren die zich in een achterstandsituatie bevinden;
- het bieden van een veilig en geborgen leef-, woon- en speelklimaat.

Doel: Kinderen een uitdaging bieden om met leeftijdgenoten te genieten van de eigen leefomgeving. Er wordt geappelleerd aan hun verantwoordelijkheid voor hun leefomgeving door het aan de spelcontainer verbonden beloningssysteem, waarmee kinderen punten verzamelen om meer spelmateriaal te kunnen lenen. Door deze vorm van recreatie en activering wordt er (mede) gebouwd aan sociale structuren in de wijk.

Prestaties

Presikhaaf: De Dobbelsteen en Mammoet

St. Marten: Hommelveld

Malburgen: Malburcht

Regulier aanbod

Elke spelcontainer is minimaal drie middagen per week open. De container in Malburgen is vijf middagen per week open. 's Zomers zijn de openingstijden langer dan 's winters.

In 2008 is het dagelijks bereik van kinderen toegenomen. Ook het aantal ouders dat bij de spelcontainers komt (om met elkaar te praten, bij de kinderen te zijn, etc.) is gegroeid.

Ondanks dat er een grote terugloop in Presikhaaf voorspeld was, door de reorganisatie van de wijk, is dat in 2008 nauwelijks merkbaar geweest. Er zijn juist 30 nieuwe kinderen ingeschreven.

In Malburgen is er elke maand een open dag die goed bezocht wordt.

In Presikhaaf wordt gewerkt met het klusjes-systeem (duimdrop/heitje voor karweitje). In de wijken St. Marten en Malburgen is dit systeem verlaten.

In Malburgen is er naast speluitleen een wekelijks sportaanbod op vrijdag.

Waar een spelcontainer in de wijk staat verbetert de sfeer tussen kinderen. Ze spelen samen en leren rekening te houden met elkaar. Ouders zijn erbij, drinken koffie of thee en maken een praatje. De containers zijn één van de weinige plekken in de wijk waar kinderen en ouders van autochtone en allochtone afkomst samen zijn.

De spelcontainers lopen als een trein. Zowel de kwaliteit als de kwantiteit stond in 2008 op een hoog niveau. Doordat bij alle spelcontainers een kinderwerker is aangesteld (m.u.v. Hommelveld) wordt er consequent de hand gehouden aan de gebruikelijke werkwijze. Daarnaast is er ruim aandacht voor het ontwikkelen van de pedagogische visie m.b.t kinderen.

Ontwikkelingen en signalen

Vrijwilligers

Het vinden van vrijwilligers wordt steeds moeilijker. Veel buurtbewoners werken of zitten in één of ander traject. Buurtbewoners willen wel incidenteel met een activiteit meehelpen maar voor de dagelijkse gang van zaken heeft de kinderwerker permanente ondersteuning nodig. IP-ers en stagiaires bieden uitkomst. Rijnstad is zeer afhankelijk van deze functionarissen. In 2008 hebben diverse trainingen voor IP-ers, vrijwilligers en stagiaires plaatsgevonden.

In 2008 hebben verschillende taalstagiaires en vrijwilligers uit de wijken de weg naar de Dobbelsteen weten te vinden. Eén van hen heeft inmiddels zelfs een betaalde baan gevonden.

Jantje Beton

Landelijk genieten we steun van Jantje Beton. Inhoudelijke ondersteuning wordt geleverd. In diverse landelijke publicaties is Arnhem/Rijnstad als voorbeeldproject genoemd.

Maatschappelijk Ondernemen

Bedrijven zien wel iets in de relatie tussen maatschappelijk ondernemen en de spelcontainers. Bedrijven als de Rabobank en Drost en Zonen hebben hier via de Arnhemse Uitdaging werk van gemaakt. Daarnaast hebben de wijkplatforms van Malburgen, St. Marten en Presikhaaf het door een financiële bijdrage mogelijk gemaakt dat de spelcontainers zich blijven ontwikkelen.

Personeel

De personele wisselingen bij de Dobbelsteen hebben positieve veranderingen in gang gezet, maar ook veel tijd en energie gekost.

Voor het Hommelveld wordt getracht in 2009 middels GSO III-gelden agogische begeleiding te realiseren.

Doelgroep

Het aantal dikke kinderen in de wijken is groot. Zo is bij de Dobbelsteen het afgelopen jaar het ongezonde snoepgoed vervangen door 'gezond' snoep: rozijntjes, ontbijtkoek en waterijs (ipv roomijs). Ook is de frisdrank uit het assortiment gehaald. Deze veranderingen zijn door ouders positief ontvangen en inmiddels zijn de kinderen er ook aan gewend.

Aangezien veel kinderen direct na schooltijd honger hebben en dan vaak snoep willen kopen, staat er nu elke dag fruit en limonade klaar. Ook dit is door ouders en kinderen positief ontvangen. Sommige kinderen die thuis weinig fruit eten, doen dat wel bij de Dobbelsteen.

Nieuwe spelcontainer Presikhaaf

Rijnstad voert overleg met woningcorporatie Vivare en Sociale Bouwstenen Presikhaaf om voor Presikhaaf I een nieuwe spelcontainer aan te schaffen ter vervanging van de Mammoet. Een en ander houdt verband met de verhuizing van de Snuffelpaal naar MFC/brede school Presikhaven (Presikhaaf III).

C.6 Kinder/tienerwerk Midden- en Nieuw-Zuid

Programma 08 Samenleven in Arnhem:

Productgroep 083.01, jeugd en jongeren

Deelprogramma 083: actieve groepsverbanden en (sub)culturen, met als doelen van gemeentelijk beleid:

- het ondersteunen van de opvoedingssituatie van jonge kinderen en het vergroten van hun ontwikkelingskansen;
- het vroegtijdig voorkomen en bestrijden van ontwikkelingsachterstanden en –stoornissen bij kinderen, tieners en jongeren;
- het ondersteunen van jongeren die zich in een achterstandssituatie bevinden;
- het bieden van een veilig en geborgen leef-, woon- en speelklimaat.

Doel: samen met vrijwilligers activiteiten voorbereiden en uitvoeren, waarbij nadrukkelijk wordt aangesloten bij de initiatieven/activiteiten die vanuit het “Veiligheidshuis” worden opgezet/ontwikkeld.

Prestaties

Midden- en Nieuw-Zuid: Madser en op diverse plekken in de wijken de Laar, Elderveld, Kronenburg, Vredenburg.

Regulier aanbod

Wekelijkse activiteit voor kinderen van 4-12 jaar bij de Madser, ondersteuning van vrijwilligersgroepen bij grootschalige activiteiten en initiatieven uit de wijk.

De woensdagmiddag in de Madser is een begrip geworden. De activiteit biedt een gevarieerd programma voor kinderen van 4-12 jaar waarbij knutselen en sport centraal staan en waarbij de fijne en de grove motoriek aan bod komen. Oudere kinderen denken mee over leuke activiteiten, waardoor ze inspraak hebben. Wekelijks zijn er rond de 35 deelnemers. De kinderen komen voornamelijk uit Kronenburg, Vredenburg en Rijkerswoerd. De verhouding autochtoon/allochtoon is 50/50.

Vernieuwing van het aanbod

Gestart is een wekelijkse activiteit Knetter voor tieners van 10-14 jaar. Deze richt zich o.a. op de jeugd van Kronenburg om zo de overlast te verminderen.

Ondersteuning van vrijwilligersgroepen

De Straatspeeldag was afgelopen jaar in Vredenburg i.s.m. de wijkvereniging Vrehoek. Op deze dag kwamen 120 kinderen af. Er waren veel vrijwilligers uit de wijk en uit Kronenburg.

In Elderveld vinden iedere vakantieactiviteiten plaats, georganiseerd vanuit Jeugdland. Het kinderwerk organiseert deze activiteiten i.s.m. het Sportbedrijf en de SKAR. Hier worden vele kinderen mee bereikt. In Elderveld zijn zes vrijwilligers betrokken bij de organisatie en bij het organiseren van verschillende workshops.

De wijkdagen in de wijken waren een succes, waardoor er meer bekendheid is gegeven aan het kinderwerk in Midden en Nieuw-Zuid.

De twee feesten in het AZC aan de Groningersingel waren een groot succes, veel kinderen en ouders lieten zich er zien.

Ontwikkelingen en signalen

Doelgroep

Deze is verschillend per wijk in Midden en Nieuw-Zuid. In Rijkerswoerd gaat het over het algemeen goed met de kinderen dankzij volledige gezinnen en redelijke inkomens. Er zijn weinig allochtonen.

In Vredenburg is het welzijnsniveau lager. Dit is zichtbaar en merkbaar aan de kinderen, af en toe zien ze er onverzorgd uit.

Kronenburg kent de meeste zorgkinderen. Signalen worden gemeld bij de scholen (intern begeleiders, ZAT's)

Vrijwilligers

In 2007 was het aantal vrijwilligers 12. Het verloop onder vrijwilligers is ongeveer 20%. In 2008 is het aantal vrijwilligers gestegen naar 14. Zij zijn afkomstig uit Vredenburg, Kronenburg en Elderveld. De betrokkenheid van vrijwilligers is groot. In 2009 komt er een folder om nieuwe vrijwilligers te werven

Brede school

Het contact met verschillende scholen is in 2008 erg verbeterd. De komst van de brede school in Elderveld biedt mogelijkheden voor kinderen en voor het kinderwerk.

Bereik

Het bereik van de Madser is afgelopen jaar erg verbeterd. Kinderen en hun ouders weten er de weg heen te vinden. Hun beeldvorming over het centrum is positief.

Kronenburg

De wijk Kronenburg gaat achteruit. Speelvoorzieningen zijn niet uitdagend genoeg. Het is een sombere wijk. De armoede is er waarneembaar.

Samenwerking

De samenwerking met de verschillende basisscholen Sportbedrijf, SKAR, Stichting Beleven, Basisscholen, COA en AZC Arnhem is goed.

C.7 Volare

Doelstelling

Volare, training en coaching van Arnhemse vrijwilligers heeft als doel:

- vrijwilligers ondersteunen in het ontwikkelen van competenties, die aansluiten bij hun eigen (loopbaan)behoefte en/of ontwikkeling;
- vrijwilligers ondersteunen bij het verwerven van competenties en kennis die nodig zijn om te voldoen aan de toenemende kwaliteitseisen van organisaties.

Terugblik

Het afgelopen jaar heeft het accent gelegen op contacten met organisaties en instellingen die met vrijwilligers werken. Naast de al bestaande contacten zijn dat o.a. RTV-Arnhem, Focus filmtheater, Jeugdland, dierenasiel/ambulance, Bezoekerscentrum, Watermuseum en Kledingbank. Met veel instellingen en organisaties met meer dan tien vrijwilligers en -initiatieven in Arnhem liggen er concrete afspraken of zijn al (maatwerk)trainingen georganiseerd. Behalve aan deze trainingen nemen 'externe' vrijwilligers ook deel aan het reguliere aanbod.

In het vorig jaarverslag werd aangegeven dat er binnen Rijnstad een groeiende behoefte is aan trainingen-op-maat: het samen met vrijwilligers ontwikkelen van een training specifiek ingaand op hun situatie en/of leervraag. Aangegeven werd dat dit o.a. het positieve gevolg was van korte lijnen met beroepskrachten en vrijwilligers. Deze ontwikkeling heeft zich voortgezet en resulteerde in 14 (maatwerk)trainingen gericht op vrijwilligers van een Rijnstadlocatie of op een bepaalde groep vrijwilligers met eenzelfde taakinhoud (bijv. maatjesproject, homestart en vriendinnenproject).

Hoewel ruim 20% van het deelnemersbestand uit vrijwilligers van allochtone afkomst bestaat, zijn trainingen vanuit het basisaanbod gericht op deze doelgroep niet allemaal van de grond gekomen. Trainingen in samenspraak met de beroepskracht of vrijwilligersgroep daarentegen wel (computercursus allochtone vrouwen Presikhaaf en Fondswerving allochtone zelforganisaties). Ook hier wordt de behoefte aan trainingen-op-maat zichtbaar.

In het seizoen 2007-2008 is voor het eerst gewerkt met een programmaboekje waarin het nieuwe aanbod beschreven stond. Deze wijze van bekendmaking werkte goed en heeft daarom nu een vaste plek gekregen. Dit is nu ons belangrijkste wervingsmiddel. Het gaat tweemaal per jaar verschijnen en wordt verstuurd naar alle geregistreerde vrijwilligers van Rijnstad. Ook wordt het verspreid op de locaties van Rijnstad en bij andere organisaties waarmee Volare contacten onderhoudt. Volare heeft ook een website. Voor andere organisaties en vrijwilligers buiten Rijnstad is dit het belangrijkste medium. Komend jaar wordt een externe nieuwsbrief gemaakt.

De meeste trainingen vanuit het basisaanbod vinden plaats op de vaste locatie van Volare, buurthuis de Lommerd in het Spijkerkwartier. Trainingen-op-maat zijn vaak op de eigen locatie. Als centrale uitvalsbasis voor Volare is de Lommerd geschikt, hoewel het parkeren hier erg moeilijk is. Dit leidde tot meer trainingen op andere locaties van Rijnstad, met name in de Symfonie. Makkelijke bereikbaarheid en parkeergelegenheid zullen vaker een rol gaan spelen bij maatwerktraining die niet in de Lommerd hoeft plaats te vinden of voor een training ten behoeve van een grote groep.

Ontwikkelingen en signalen

Sommige trainingen hebben meerdere keren in het basisaanbod gestaan zonder dat er voldoende respons op kwam. Toch zijn dit trainingen waaraan wel behoefte bestaat als maatwerktraining. Voorbeelden: omgaan met agressie, conflicthantering en teambuilding. Daarom zullen deze en enkele andere trainingen niet meer als 'nieuw aanbod' gepresenteerd worden.

Een belangrijke verandering voor Volare is het afgelopen najaar in gang gezet: meer samenwerking op het gebied van cursussen en trainingen voor vrijwilligers in Arnhem. In het seizoen 2008-2009 zal deze samenwerking geëffectueerd zijn. Met deze voorgenomen samenwerking zal er een duidelijke rolverdeling zijn tussen RijnIJssel en Volare:

- RijnIJssel voert de trainingen en cursussen uit;
- Volare draagt zorg voor werving, vraagverduidelijking, intakes, coördinatie van cursussen/trainingen, het opbouwen van een netwerk met instellingen en beroepskrachten en het stimuleren van beroepskrachten om vrijwilligers te begeleiden naar cursussen.
- Het is de bedoeling dat Volare dé scholingspartner wordt van de vrijwilligers van Arnhem en de regio vanaf september 2009.

Tussen januari en juli 2009 worden op managementniveau vergaderingen belegd worden met als doel:

- Een pilot uit te voeren voor minimaal tien vrijwilligers van Volare om deze toe te leiden naar: AKA-trajecten binnen Rijn IJssel en toeleiding naar alle cursussen en opleidingen binnen Rijn IJssel, in het bijzonder de Pasvorm trajecten.
- Een gezamenlijk pr- plan schrijven en implementeren.
- Begin september de samenwerkingsovereenkomst tussen beide partners te ondertekenen.
- Vanaf september de eerste officiële toeleidingen van vrijwilligers van Volare naar Rijn IJssel.
- De bovengenoemde samenwerking dient ertoe om de bezuinigingen die Volare van de gemeente opgelegd heeft gekregen te effectueren.

Prestaties

Er is in 2008 tweemaal een cyclus cursussen/trainingen aangeboden. In totaal zijn 56 trainingen aangeboden vanuit het programmaboekje (basiswaanbod) waarvoor zich 579 vrijwilligers ingeschreven hebben. Hiervan zijn er 410 uniek en daarmee was het aantal hoger dan begroot (350). Van de 410 unieke deelnemers waren 165 cursisten van externe instellingen en organisaties (is ongeveer 40%).

In 19 situaties is er een training voor een specifieke groep vrijwilligers georganiseerd (maatwerk); vijf waren er extern gericht.

C.8 Stapprogramma's

Programma Educatie: Productgroep 032.07 Onderwijsvoorrangsbeleid

Deelprogramma: Goed onderwijs, met als doelen van gemeentelijk beleid o.a.

- versterking van het primaire proces op scholen.
- vergroting van de ouderbetrokkenheid en opvoedingsondersteuning
- afstemming tussen onderwijs en buitenschoolse activiteiten/voorzieningen.
- vaststellen van de beleidsnotitie Brede school, hart van de wijken realisering van brede scholen door bevordering van adequate samenwerking.

Ouderbetrokkenheid (in de vorm van Stapprogramma's)

Met als doel:

- Het stimuleren van de ouderbetrokkenheid bij de ontwikkeling van hun kinderen op de peuterspeelzaal en de basisschool.
- Ouders op de hoogte brengen van wat er speelt op de peuterspeelzaal en de basisschool.
- Het bieden van opvoedingsondersteuning.

Prestaties

Malburgen	Het Broek	Presikhaaf	Klarendal	Geitenkamp	Totaal
81	11	11	4	1	108

Land van herkomst

Turkije	Marokko	Irak	Neder-land	Sur. Ant.	Kongo	Afghani-stan	China	Somalië	Overige landen	Totaal
28	13	13	7	5	4	4	3	3	28	108

De meeste gezinnen komen uit de wijk Malburgen. Dit is deels te verklaren uit het aantal allochtonen en vluchtelingen in deze wijk. Ook is er het afgelopen jaar een extra inzet geweest, omdat Stap In betrokken was bij de VVE-pilot Toeleiding naar Voorschoolse Voorzieningen in Malburgen. Een contact-medewerkster van Stap In is veel aanwezig geweest op het spreekuur van het consultatiebureau in Malburgen om daar gezinnen te benaderen voor dit programma. Hierdoor was er minder menskracht voor de andere wijken.

Naast Stap In dat de meeste gezinnen bereikt op het consultatiebureau (80), meldt de Thuiszorg gezinnen aan (12). Sommige gezinnen bellen zelf, gestimuleerd door de Thuiszorg of omdat ze een folder meegenomen hebben van een andere plek (5). Mond-tot-mond-reclame werkt ook: gezinnen melden zich na contact met moeders die al meedoen met Stap In (8).

Ontwikkelingen en signalen

- Vaak zijn ouders niet op de hoogte van de activiteiten in hun wijk en willen ze uitgebreide informatie.
- Er zijn gezinnen met veel problemen op financieel, relationeel of psychisch gebied, die hulp krijgen bij kwijtschelding of extra geld via regelingen en na doorverwijzen naar een juiste instelling. Deze gezinnen staan pas open voor activiteiten, als hun situatie iets acceptabeler is geworden.
- Vrij veel moeders willen activiteiten voor hun kinderen, zodat die met andere kinderen in contact komen en de Nederlandse taal beter leren. Anderen kiezen voor sport in verband met het overgewicht van hun kind. Velen vragen om hulp van Stichting Leergeld om een duurdere activiteit te kunnen bekostigen.
- Moeders komen met opleidingsvragen.
- De contactpersoon van Stap In wijst ouders op financiële mogelijkheden, bijvoorbeeld een tegemoetkoming in de kosten van een autistisch kind, een activiteit van MEE voor autistische kinderen of een tegemoetkoming voor mantelzorgers.
- De speelmorgen wordt door veel moeders gekozen, omdat ze daar andere moeders treffen en hun kind in aanraking komt met andere kinderen.
- Veel mensen zijn al op de hoogte van het KDV of de peuterspeelzaal. Ook het Consultatiebureau besteedt daar veel aandacht aan. Als ouders hierop nog niet zijn geweest, dan laten ze hun kind daar meestal inschrijven na bezoek van een Stap In-contactpersoon.
- Een enkele moeder wil niet te maken hebben met de speelzaal, omdat ze haar kind daarvoor te jong of de kosten te hoog vindt.
- Andere activiteiten, die hoog scoren, zijn Spel aan Huis, Opstapje, bibliotheek, ouder-peutergym, ouder-kindzwemmen, Home Start, cursus inburgering voor moeder of beide ouders, kinderclubs, sporten.

Opvallend is, dat een deel van de 'risico-gezinnen' voortijdig afhaakt. Het is belangrijk dat Consultatiebureau en Stap In dit tijdig van elkaar weten. Overleg met het oog op betere afstemming is gewenst.

C.9 Coördinatie brede school/ onderwijsstimulering

Programma Educatie: Productgroep 032.07 Onderwijsvoorrangsbeleid

Deelprogramma: Goed onderwijs

Doelen van gemeentelijk beleid, o.a.:

Uitvoering van het onderwijsvoorrangsplan 2002/2006

Naar een betere startpositie door:

- het versterken van het primaire proces op scholen,
- vergroting van de ouderbetrokkenheid en opvoedingsondersteuning,
- het afstemmen tussen onderwijs op school en buitenschoolse activiteiten/voorzieningen.
 - vaststellen van de beleidsnotitie Brede school, hart van de wijk en realisering van brede scholen door het bevorderen van samenwerking.
(NB. dit onderdeel dient door de Dienst MO geactualiseerd te worden!)

Coördinatie brede school

Doel:

- het realiseren van inhoudelijk beleid en daarop afgestemde werkplannen op locatieniveau;
- het voorzien van betrokken besturen van stuur- en regel informatie;
- het initiëren en ontwikkelen van nieuwe concepten/activiteiten.

Prestaties

In het schooljaar 2007-2008 was er in vier ontwikkelwijken een bredeschool-coördinator(BSC). Vanaf augustus 2008 zijn er drie nieuwe BSC's bij gekomen in de ontwikkelwijken. Daarmee is de coördinatie van de brede scholen in deze zin in die wijken 'dekkend'. In 2008 is in de ontwikkelwijken voortgegaan of gestart met bredeschooloverleg, ondersteund door een BSC.

Bestuurlijke partijen komen eenmaal per zes weken bij elkaar in de regiegroep brede school, onder voorzitterschap van de wethouder Jeugd en Educatie.

Ontwikkelingen en signalen

De BSC's in de ontwikkelwijken zijn ondergebracht bij stichting Rijnstad en worden functioneel aangestuurd door stichting PAS. In het schooljaar 2007-2008 is verder gewerkt aan het structureren van de bredeschoolorganisatie in Arnhem. In 2008 zijn er vijf nieuwe coördinatoren aangesteld binnen een team van nu zeven personen. Rijnstad en PAS hebben goede afspraken over inwerken en begeleiding gemaakt. Er is voor en met de BSC's veel instrumentarium ontwikkeld en zij krijgen scholing, intervisie en coaching aangeboden. De bredeschoolgedachte kan rekenen op veel steun in het opbouwen van een pedagogische opbouwstructuur in de wijken. Veel basisscholen, peuterspeelzalen, kinderdagverblijven, buitenschoolse opvang, wijkcentra, sportpunten, consultatiebureaus en bibliotheken zijn hierbij aangesloten.

Ouders worden betrokken en aangesproken op hun verantwoordelijkheid via o.a. de Bronmethodiek en het aanbieden van diverse ouderprogramma's.

Voor een uitgebreide evaluatie verwijzen we naar het jaarverslag betreffende schooljaar 2007-2008.

Dit jaarverslag geeft u inzicht in de vorderingen onder de titel:

Arnhemse brede scholen, een kwestie van voortschrijdend inzicht.

C.10 Home Start

Definitie

Ondersteuning van gezinnen met kinderen onder de zes jaar die (alledaagse) problemen hebben. Het betreft een zgn. voor en doorprogramma, dat wil zeggen dat vrijwilligers (uit de doelgroep) aan het programma meewerken.

Doel

Het voorkomen dat alledaagse problemen uitgroeien tot ernstige en langdurige problemen door moeders (ouders) te stimuleren om moeilijke situaties het hoofd te bieden.

Prestaties

- Aantal deelnemende gezinnen gemiddeld per jaar: 28
- Aantal vrijwilligers gemiddeld: 25
- Begin 2008 namen 23 gezinnen deel aan Home Start.
- Er waren dit jaar 45 aanmeldingen, waarvan 28 ook daadwerkelijk werden gekoppeld. De anderen werden doorverwezen naar een meer passende vorm van ondersteuning.
- Aan het eind van het jaar stopten met name hbo-stagiaires vanwege het afsluiten van hun opleiding. Zij begeleidden meerdere gezinnen. Daardoor was het aantal deelnemers eind december 18.

WachtlIJst per 1-1-2009: 18 gezinnen

Vrijwilligers

Alleen het Home-Startprogramma werkt met vrijwilligers. Zij zijn meestal vrouw, hoger opgeleid en bereid als maatje hun levenservaring in te zetten voor moeders die het moeilijk hebben. Zo nu en dan is het nodig om via krant, Vrijwilligerscentrale etc. de aandacht te trekken van potentiële nieuwe vrijwilligers. Er blijkt voldoende belangstelling voor dit vrijwilligerswerk; het levert veel voldoening op als moeders na een tijd weer zelfstandig verder kunnen.

Aantal vrijwilligers aan het begin van het jaar: 19

Gestopt :10. Nieuwe vrijwilligers :12. Op zijn hoogst (in september): 29.

Aan het eind van het jaar: 19.

Etnische herkomst van gezinnen: Nederland, Turkije, Marokko. Kongo, Koerdisch Irak, Antillen, Suriname, Sierra Leone, Armenië, Bosnië, Kosovo, Niger en Sri Lanka. Van alle nationaliteiten waren er kleine aantallen.

Het Broek	Malburgen	Klarendal	Presikhaaf	Geitenkamp	Overige wijken
7	19	6	7	5	8

De gezinnen kwamen uit de wijken Elderveld 1, Appelgaard 1, Het Broek 6, Presikhaaf 7, Klarendal 6, Geitenkamp 5, Malburgen-Oost 15, Malburgen-West 4, Rijkerswoerd 2, (verhuisd uit het Broek naar) De Steeg 1, de Laar-Oost 2, de Laar-West 2

Toeleders waren Stap In in combinatie met het consultatiebureau van de Thuiszorg, maatschappelijk werk en IB-ers van basisscholen.

Ontwikkelingen en signalen

- De inzet van Home-Start is in de eerste plaats gericht op opvoedingsondersteuning en is bedoeld voor een periode van een jaar.
- Door de veelheid aan problemen duurt de ondersteuning echter meestal gemiddeld anderhalf jaar. Dit betrof vooral aantal gezinnen die in 2007 begonnen zijn, en bij wie de begeleiding eind 2008 is afgerond.
- Oorzaken: de taal vormt een belemmering, er zijn financiële problemen en er is onwetendheid over procedures, regelingen en instellingen. Vrijwilligers steken er veel tijd in om het inzicht te vergroten en erger te voorkomen.
- Daarnaast zijn er problemen rond budgettering en schulden. Een aantal gezinnen is aangemeld voor de voedselbank.
- Er zijn veel geïsoleerde gezinnen, die weinig contacten hebben in hun omgeving.

De vrijwilligers blijken in staat om zowel praktische hulp te bieden als dat nodig is, alsook sociaal-emotionele en opvoedkundige ondersteuning. Door het langdurig contact en de gelijkwaardige en vraaggerichte opstelling van de vrijwilliger hebben gezinnen veel baat bij deze ondersteuning.

C.11 De Arnhemse Uitdaging

Definitie

De Arnhemse Uitdaging is een formule waarmee met behulp van bedrijven kleinschalige projecten in Arnhemse wijken worden gerealiseerd. Het gaat om projecten die ten goede komen aan de leefkwaliteit van het gebied waarin het bedrijf gevestigd is. De kern van de formule is dat vraag en aanbod in de wijk aan elkaar gekoppeld worden door vrijwilligers uit het bedrijfsleven.

Doel

Het realiseren van maatschappelijke initiatieven die een bijdrage leveren aan het verbeteren van de leefkwaliteit in de Arnhemse wijken. Hierbij werken bedrijfsleven, maatschappelijke organisaties en de gemeentelijke overheid samen.

Prestaties

Door een aanpassing in de werkvorm - meer jonge honden met specialisaties per tafelgroep - was het in 2008 mogelijk ongeveer 320 matches te sluiten. De bovenwijkse tafelgroep heeft zich in 2008 vooral bezig gehouden met de gewenste aansturing en een gewenste koerswijziging van de Arnhemse Uitdaging. Daarnaast is in deze tafelgroep de Hulpbank vorm gegeven en eind 2008 gelanceerd.

Succesvol waren:

- Extra versterking van de spullenbank door het inzetten van Rotaryvutters (meer dan 3.000 stuks (o.a. bedden, meubelen, maar ook veel computers) zijn het maatschappelijk veld in gegaan),
- MADD (Make A Difference Day) is verder ontwikkeld en versterkt in samenwerking met de Vrijwilligers Centrale,
- Een toename van meerjarenondersteuning.

Uitbreiding van de Vrienden van de Arnhemse Uitdaging hebben we niet weten te realiseren.

De samenwerking met het CIOS is niet goed verlopen, hierdoor zijn de Management Games niet doorgedaan.

Ontwikkelingen en signalen

Er is in 2008 vijf keer een Nieuwsbrief uitgegeven die vanaf 1 januari 2009 opgepakt gaat worden door een Arnhemse bedrijf.

Door de enorme groei van de spullenbank zijn er nog meer maatschappelijke organisaties in contact gekomen en bekend geraakt met de Arnhemse Uitdaging.

Een aandachtspunt is dat er steeds meer zich herhalende vragen opduiken die niet vernieuwend of uitdagend zijn (bijv. iets organiseren voor Kerst). Hier lijkt een vraag om een ontbrekend regulier aanbod gecompenseerd te worden door de Arnhemse Uitdaging.

C.12 Buurtbemiddeling

Doelstelling

Realiseren dat bewoners zelf in staat zijn, eventueel met hulp van derden, hun buurt- en/of burenp Problemen bevestigend op te lossen. Daartoe is het nodig een pool te vormen van goed getrainde vrijwilligers die de rol van derde op zich kunnen nemen bij bemiddelingssessies.

Terugblik

Buurtbemiddeling is gestart in september 2006 en maakt nog steeds een groei door. In het vrijwilligersbestand was wat verloop, maar door een korte wervingsactie is dat weer op peil. De nieuwe vrijwilligers hebben allen een training gevolgd.

Op pr-gebied zijn er twee successen geboekt. De interactieve website ging de lucht in. Naast de folders is er nu ook een digitale folder beschikbaar waarin Buurtbemiddeling in vier minuten wordt uitgelegd. Dit filmpje is samen met projecten uit de regio ontwikkeld.

Ontwikkelingen en signalen

In de evaluatie over 2007 gaven we al aan dat hoe groter de bekendheid en de successen zijn, hoe meer zware gevallen gemeld worden. In het afgelopen jaar zijn er negen bemiddelingsgesprekken geweest met een negatief resultaat. Het gaat in 7 gevallen om burenruzies waar je kunt spreken van een meer-voudige problematiek (psychiatrische problemen, opvoedingsproblematiek, beginnende dementie) en daarnaast in de helft van de gevallen ook om een langdurig conflict.

Het negatieve resultaat komt uit een beoordeling door de partijen zelf. Vanuit Buurtbemiddeling wordt hier genuanceerder naar gekeken. Het feit op zich dat partijen met elkaar in gesprek zijn gegaan na lange tijd en heel veel ellende, vinden wij buitengewoon positief. Tegelijk proeven we vaak toch acceptatie en berusting.

Een nieuw initiatief vanaf 2009 is groepsbemiddeling. De voorbereidingen zijn begonnen in 2008 door een werkgroep waarin vrijwilligers de trekker waren.

Prestaties

De prestatiecijfers van buurtbemiddeling over het kalenderjaar 2008 zijn als volgt:

Er zijn 122 aanmeldingen geweest (groei van bijna 10% in vergelijking met 2007).

Het aantal bemiddelingsgesprekken kwam op 36, waarvan 25 succesvol. Er hebben 18 terugverwijzingen plaatsgevonden en 12 doorverwijzingen. Op dit moment (02-09) staan er nog 19 zaken open, waardoor de resultaten nog kunnen veranderen.

Van de verwijzingen is 35% afkomstig van de wooncorporaties en 41% van de politie. 16% bestaat uit zelfmelders en de overige 8% komt van andere instellingen.

D.1 Algemeen maatschappelijk werk

Doelstelling

De hulpverlening van het maatschappelijk werk is gericht op het verbeteren van de psychosociale zelfredzaamheid. Hiermee wordt bedoeld het vermogen van mensen om

- zelfstandig ervaringen te verwerken;
- zorg te dragen voor gezinsleden;
- relaties aan te gaan en te onderhouden;
- te zorgen voor bestaansmiddelen voor het huishouden;
- gebruik te maken van publieke rechten en voorzieningen;
- aan maatschappelijke verplichtingen te kunnen voldoen.

De meeste mensen zijn in staat om psychosociale problemen het hoofd te bieden. Zij doen dit alleen of met behulp van hun partner, familie of vrienden. Soms lukt dit niet; het inzicht, de vaardigheden of het sociaal netwerk ontbreken.

Het maatschappelijk werk biedt hulp en ondersteuning aan mensen die niet in staat zijn deze problemen op te lossen. Het doel van de interventie is de cliënt weer zelfredzaam te maken. De maatschappelijk werker beoogt met zijn hulpverlening het sociaal functioneren van personen en/of de wisselwerking tussen personen en hun sociale omgeving te verbeteren.

Prestaties

Het Algemeen Maatschappelijk Werk bestaat uit vijf producten

	Planning 2008	Realisatie
Spreekuurcontacten	2.813	2.203
Procesmatige hulpverlening	882	1.124
Hulpverlening 2de kans huisvesting	40	30
Multi problem hulpverlening	60	116
Groepswork	4	6

Bij de meeste producten worden afgesloten dossiers geteld als productie. Bij hulpverlening tweedekans huisvesting is volgens afspraak de planning en productie het aantal dossiers in behandeling. Er werden 17 dossiers afgesloten in 2008 en er bleef een caseload van 13 dossiers in behandeling (totaal 30).

Omgerekend in uren volgens de daarvoor geldende standaarden (zie productienbegroting 2008) is er binnen het AMW een overproductie van 4.682 uur. Tellen we de uitbreiding van de formatie mee die is ingevoerd per 1 september 2008 dan resteert een overproductie van 2433 uur bij het AMW.

Ontwikkelingen en signalen

– De belangrijkste ontwikkeling van 2008 is dat het algemeen maatschappelijk werk en het sociaal raadslidenwerk zijn uitgebreid met acht formatieplaatsen per 1 september 2008. Dit resulteert ten aanzien van de oorspronkelijke planning van 2008 in een aanzienlijke overproductie.

Daar het hier gescheiden beschikkingen en evaluaties/verantwoordingen betreft, zijn de effecten moeilijk transparant te maken in een beperkte verantwoording.

Wij verwijzen dan ook naar de eerste tussentijdse evaluatie van de betreffende uitbreiding die in februari 2009 geleverd zal worden.

Om het effect toch enigszins duidelijk te maken, hebben we een berekening gemaakt naar declarabele uren. Daarbij constateren we dat bij algemeen maatschappelijk werk een overproductie is geleverd van 2433 uur (inclusief uitbreiding per 1 september). Bij het sociaal raadslidenwerk is er inclusief uitbreiding een overproductie van 1022 uur.

– Reeds in de oorspronkelijke planning van de uitbreiding was aangegeven dat de uitbreiding en de bijpassende verandering van werkwijze aanleiding zouden geven tot een herijking van de kerngetallen.

We kunnen zo kort na de start van deze operatie geen definitieve conclusies trekken. Toch mag duidelijk zijn dat in kwantitatieve zin de uitbreiding meteen rendabel is geweest, ondanks de implementatie.

– Het is de overtuiging van het management van MW&SR dat het “systeem” van de eerstelijns hulpverlening nog niet geheel in evenwicht is na de uitbreiding. Het zal nog een aantal maanden duren eer de nieuwe werkwijze tot voorspelbare getallen leidt. Niettemin zijn de productiecijfers voor 2008 geruststellend.

– De lengte van de wachtlijsten is sterk teruggelopen. De doelstelling van maximaal drie weken wordt nog niet gehaald. Incidenteel bestaan er rond de jaarwisseling wachtlijsten van ongeveer zes weken. Een kortere wachtlijst heeft tot meer aanmeldingen geleid. Burgers die voorheen afhaakten op de duur van de wachtlijsten melden zich nu wel. Bovendien wordt volgens afspraak en opdracht gewerkt aan een betere doorstroming vanuit bijvoorbeeld de formulierenbrigade en andere outreachende projecten.

– Binnen de bestaande middelen is nog een verbetering te maken. Nu de effecten van de uitbreiding zich uitkristalliseren kan er gestuurd worden op maximale efficiëntie.

Op al deze thema's zal bij de evaluatie van de uitbreiding nader worden ingegaan.

Verder constateren we een terugloop van de spreekuurcontacten.

De Kwijtschelding Zuiveringslasten leverde voorheen in het eerste kwartaal ongeveer 500 spreekuurcontacten in Zuid op. Een verandering in de administratie (automatische kwijtschelding voor bepaalde groepen) leidt tot het verdwijnen van deze contacten. Dergelijke ontwikkelingen (die wij in dit geval toejuichen) kunnen een directe invloed hebben op de vraag.

- Inhoudelijk wordt er in afstemming met het BAC (werkverdeling en ketenvorming) vooral gewerkt aan een verdere uitbouw en systematisering van de schuldhulpverlening.
Dit moet leiden tot zowel een efficiëncyslag als tot inhoudelijke verbetering. Ook deze operatie is mogelijk geworden door de uitbreiding.
- Dankzij dezelfde uitbreiding zijn we in staat geweest het aanbod beter te spreiden over de stad. Ook in de Geitenkamp en Immerloo bestaan nu locaties en spreekuurpunten.
- Inhoudelijk gezien is het aanbod door de uitbreiding breder geworden. Conform de beschikking van de uitbreiding biedt het AMW nu ook bemoeizorg en bemiddeling rond omgangsregelingen naar aanleiding van echtscheidingen.
- De verhouding tot de Wijkgerichte Toegangen blijft een ontwikkeling voor de toekomst. Het aanbod in de Wijkgerichte Toegang is van dien aard dat het de spreekuren van MW&SR niet kan vervangen. Wij hopen echter op een integratie in de toekomst.

D.2 Sociaal raadsliedenwerk

Doelstelling

Het sociaal raadsliedenwerk biedt hulp aan individuele cliënten op materieel vlak en is primair gericht op:

- het informeren van cliënten over hun rechten en plichten met betrekking tot de voor hen geldende wet- en regelgeving;
- het helpen van cliënten om optimaal gebruik te maken van de regelingen en voorzieningen waarop zij recht hebben;
- het bevorderen van de zelfredzaamheid en het probleemoplossend vermogen in de omgang met uiteenlopende instanties en de door deze instanties verstrekte informatie.

Inhoud

De hulpverlening is gericht op hulpvragen op de volgende rechtsgebieden:

- sociale zekerheid
- belastingen
- consumentenzaken, w.o. financiële problemen
- personen- en familierecht
- arbeid
- huisvesting, w.o. huursubsidie
- onderwijs
- vreemdelingenrecht

Prestaties

Het Sociaal Raadsliedenwerk bestaat uit drie producten

	Planning 2008	Realisatie
Spreekuurcontacten	8.490	7.447
Telefonisch spreekuur	1.300	1.498
Procesmatige hulpverlening	910	1297

Er werden 845 spreekurencontacten (regulier en telefonisch samen) minder geleverd dan gepland. Dit staat tegenover 387 extra procesmatige hulpverleningen.

Wanneer we de uitbreiding van de basisvoorziening per 1 september 2008 verrekenen in een bijgestelde productienorm (1063 procesmatige hulpverleningen SR) blijft er een overproductie van 1022 uur. (na optellen en aftrekken van over- en onderproductie van de verschillende deelproducten). Zie hiervoor ook de evaluatie van de uitbreiding in februari 2009.

Twee kanttekeningen:

– Vanaf september 2008 is de basisvoorziening MW&SR uitgebreid. Dit leidt tot een hogere productie en het terugdringen van de wachttijden. Daar de uitbreiding op de schaal van MW&SR een grote operatie is en er op meerdere vlakken tegelijk uitgebreid en gebouwd diende te worden, was enige implementatietijd nodig. Nieuwe medewerkers moesten ingewerkt en intern geschoold worden. Daarnaast is gewerkt aan het opnieuw vorm geven van het aanbod op het terrein van de schuldhulpverlening. De opbouw hiervan heeft veel tijd gekost.

We kunnen constateren dat het gelukt is de wachttijden onder controle te krijgen en een nieuw aanbod te realiseren.

Het exact omrekenen van de extra inzet op productie in de eerste vier maanden van de uitbreiding is onhaalbaar gezien de geschetste processen.

– De kengetallen (aan hulpverlening bestede tijd) zullen veranderen onder invloed van de uitbreiding. Hierover is reeds gecommuniceerd in het kader van de uitbreiding van MW&SR en dat zal ook gebeuren in het kader van de evaluatie. De beschikking betreffende deze uitbreiding maakt hier melding van. Bij het aflopen van de betreffende periode (december 2009) zullen nieuwe getallen beschikbaar zijn.

Ontwikkelingen en signalen

Het aantal spreekuurcontacten daalt licht ten opzichte van 2007.

Deze trend is meer dan welkom omdat er jarenlang een sterke groei bestond die de druk op de voorziening opjoeg tot het onhoudbare. Er lijkt nu een niveau van hoge, maar acceptabele druk te zijn ontstaan.

Op termijn zal moeten blijken hoe deze contacten zich verhouden tot de Wijkgerichte Toegangen. In deze fase van ontwikkeling (opening eerste WT is dichtbij) kunnen we slechts stellen dat daar niet het inhoudelijk aanbod gewaarborgd wordt wat in de frontoffice van MW&SR wordt geleverd. We hopen dat dit in de toekomst meer naar elkaar toe kan groeien. In de start-fase is het inhoudelijk verschil te groot om een directe koppeling te maken.

Inhoudelijk valt de sterke ontwikkeling op van het terrein van de schuldhulpverlening. Sociaal raadsliedenwerk heeft daar steeds meer taken in gekregen. Er wordt nadrukkelijk geïnvesteerd om het aanbod kwalitatief zo sterk mogelijk te maken.

D.3 Casemanagement tweedekanshuisvesting

Doelstelling

Het casemanagement heeft als doel het bieden van een tweede kans op het gebied van huisvesting aan huishoudens die uit hun huurwoning zijn gezet. Er wordt een gegarandeerd hulppakket geboden van hulpverlenende instellingen, op voorwaarde dat de cliënt dit aanbod aanvaardt.

De casemanager fungeert als schakel tussen de woningbouwcorporaties en hulpverleningsinstellingen enerzijds en tussen hulpverleningsinstellingen en moeilijk plaatsbare huishoudens anderzijds. Hij vervult een belangrijke rol als onafhankelijk tussenpersoon voor alle partijen, met aandacht voor de wederzijdse belangen.

Prestaties

Caseload 1 januari 2008	Bij	Af	Caseload 31 december 2008
46	22	26	42

Planning was 35 nieuwe aanmeldingen.

Ontwikkelingen en signalen

Over dit product wordt een separaat jaarverslag geschreven.

Wij zullen naar aanleiding van dit jaarverslag een voorstel doen voor vermindering van de omvang van het project. Dit gebeurt op basis van een analyse van de aanmeldingen en de daaraan bestede tijd.

Het gebruik van het casemanagement tweedekanshuisvesting stabiliseert min of meer op een structureel lager niveau dan enkele jaren geleden.

Bekend is dat personen die uit huis zijn gezet vaker dan voorheen via particulier aanbod gehuisvest worden.

De beperkingen die enkele jaren geleden aan de doelgroep gesteld zijn omdat er (te)veel instroom zou zijn, voorkomen dat het aantal aanmeldingen groeit. Zo is de groep alleenstaande mannen jonger dan 40 uitgesloten van begeleiding en herhuisvesting. Dit beperkt met name de doorstroom vanuit de maatschappelijke opvang.

De ontwikkelingen rond het Regionaal Kompas moeten ons inziens leiden tot een heroverweging van het beleid op het hele terrein van tweedekanshuisvesting.

Een heroverweging van de randvoorwaarden en afspraken over cliëntstromen zou ons inziens meer kunnen bijdragen aan de realisatie van de doelstellingen van het Regionaal Kompas.

D.4 Tweede kans eigen woning

Doelstelling

Cliënten worden geselecteerd door de Arnhemse woningcorporaties Het betreft cliënten met een vonnis tot uithuiszetting. Er is dus geen vrije instroom. Als deze personen instemmen met een aanbod voor hulpverlening wordt het vonnis opgeschort. Daarbij worden zowel de financiële problematiek als de achterliggende oorzaken aangepakt. Belangrijke onderdelen zijn ketensamenwerking en nazorg. Zo is een intensieve samenwerking met het Budget Advies Centrum en de mogelijkheid een aantal cliënten in inkomensbeheer onder te brengen noodzakelijk voor het bereiken van het doel van het project. Doelstelling van tweede kans eigen woning is het terugdringen van het aantal uitzettingen.

Prestaties

Oud(1/1/08)	Bij	Af	Over (31/12/08)
31	27	16	42

Voor dit product wordt het aantal aanmeldingen geteld als productie. Gezien de omvang van de financiering kunnen 25 aanmeldingen gepland en verwerkt worden. De planning was 30. De ervaringen en inhoudelijke ontwikkelingen van dit product vragen om een herijking, ook wat betreft het tijdsbeslag.

Ontwikkelingen en signalen

Over dit product wordt een separaat jaarverslag geschreven.

De ontwikkelingen rond het Regionaal Kompas moeten ons inziens leiden tot heroverweging van het beleid op het hele terrein van tweedekanshuisvesting. Wij adviseren een heroverweging van de criteria en cliëntstromen in samenhang met het project tweedekans eigen woning. Beide projecten kennen randvoorwaarden die zijn afgesproken met de financiers (gemeente en woningcorporaties). Een heroverweging van de randvoorwaarden en afspraken over cliëntstromen zou ons inziens bijdragen aan de realisatie van de doelstellingen van het Regionaal Kompas. Doordat cliënten worden geselecteerd door de woningcorporaties is de instroom van het project hiervan afhankelijk. Dit leidt tot verschillende praktijken van doorverwijzing. Inhoudelijk blijft het project succesvol en blijven ongeveer 85% van de betreffende cliënten gehuisvest, worden hun schulden in een of andere vorm geregeld (sanering, stabilisatie enz.) en wordt waar nodig lange termijnzorg geregeld. Samenwerkingspartners zijn naast de corporaties vooral het BAC, RIBW, de Gelderse Roos en Humanitas. Met de laatste drie bestaan bijzondere werkafspraken. Zij passen hun werkprocessen aan waar nodig (zonder specifieke financiering) om de vervolghulpverlening en samenwerking mogelijk te maken.

D.5 Casemanagement overlastproblematiek

Het project richt zich op huishoudens, groepen en individuele overlastveroorzakers in de wijken 't Broek en Klarendal.

Het beoogde maatschappelijk effect:

- Verminderen van de overlast die veroorzaakt wordt door multi-probleem oorzaken door oplossen c.q. verminderen van onderliggende problemen. De overlastproblematiek wordt preventief en curatief in de kern aangepakt.

Andere doelen zijn:

- Het zicht vergroten op aard en omvang van de problematiek;
- Een netwerk van samenwerking rond de betrokken huishoudens creëren;
- Door de dienstverlening de cliënt motiveren om mee te werken en de hulpverlening toegankelijker te maken.
- Door goede en snelle afstemming met instanties en instellingen maatwerk op wijkniveau te leveren.

Binnen het project wordt samengewerkt door Rijnstad, maatschappelijk werk en sociaal raadslidenwerk en Pactum RijnSide

Prestaties

Overlastproject	Oud	Bij	Af	Over
Klarendal	22	14	20	16
't Broek	36	23	25	34

In totaal werd de begeleiding van 45 gezinssystemen afgesloten.

Ontwikkelingen en signalen

Over dit product wordt een separaat jaarverslag geleverd.

In het jaarverslag wordt de samenwerking met RijnSide beschreven en ingegaan op het bereiken van de doelstellingen.

De belangrijkste ontwikkeling is de uitbouw en samenwerking met de zorgcoördinatie in 't Broek.

Daar is naast de reguliere overlastaanpak stevig geïnvesteerd vanuit Onze Buurt Het Broek door middel van een intensieve benadering van zwaar overlastgevend gezinnen.

Het casemanagement project Overlastproblematiek in 't Broek en de zorgcoördinatie zijn verenigd in een en dezelfde maatschappelijk werkster. Dit heeft het mogelijk gemaakt de overlastbestrijding naar een hoger niveau te tillen. Er is nu een gevarieerde aanpak ontstaan waarbij gekozen wordt op casusniveau in welke mate zorg moet worden geboden of een combinatie van zorg met dwang en drang wordt ingezet.

Het betreft zowel een inhoudelijke doorontwikkeling als een organisatorische. Voor wat betreft het organisatorische: hier zijn vele instellingen bij betrokken (politie, corporaties, gemeentelijke diensten, zorg- en hulpverleningsinstellingen...).

In het licht van de Vogelaaraanpak wordt overwogen deze methode verder over de stad uit te breiden.

Het reeds bestaande casemanagement project Overlastproblematiek is de basis gebleken en blijft de kern van de aanpak.

D.6 Sociaal raadsliedenwerk dienstencentrum

Doelstelling

Aan dak- en thuislozen verblijvend in Arnhem, zowel op straat als in de opvangcentra (m.n. het dienstencentrum van IrisZorg) wordt sociaaljuridische hulpverlening geboden met als beoogd effect hun sociaal functioneren te stabiliseren of te verbeteren. Dat gebeurt ondermeer met concrete dienstverlening en schuldhulpverlening.

Dit product is alleen beschikbaar voor dak- en thuislozen die in het dienstencentrum komen.

Het sociaal Raadsliedenwerk wordt outreachend aangeboden.

Prestaties

In 2008 had het sociaal raadsliedenwerk op het dienstencentrum veel meer contacten dan in het jaar ervoor: het afgelopen jaar 476 contacten en in 2007 263.

Er waren 83 eenheden gepland, maar die planning was gebaseerd op een beperkt aantal (20) structurele contacten en 63 incidentele contacten.

Ontwikkelingen en signalen

Het raadsliedenwerk op het dienstencentrum voor dak- en thuislozen ondersteunt cliënten van de maatschappelijke opvang vooral op het terrein van financiën en voorzieningen.

Er wordt steeds meer gebruik gemaakt van de mogelijkheid tot incidenteel contact.

Wij stellen overleg voor over de eenheid van verantwoording.

Dit product sluit aan op het nieuwe beleid op het terrein van de OGGz. Instellingen gaan conform de veranderingen elkaar meer ondersteunen vanuit hun kerncompetenties. De inzet van sociaal raadsliedenwerk op het dienstencentrum voor cliënten van de maatschappelijke opvang past uitstekend in dat beleid. Sociaal raadsliedenwerk is in 2008 op gelijkwaardige wijze ook ingezet voor cliënten van het Regionaal Instituut voor Begeleid Wonen. (financiering RIBW).

Te verwachten valt dat dit soort onderlinge dienstverlening zal toenemen.

Inhoudelijk kunnen de werkzaamheden van het raadsliedenwerk op het dienstencentrum metertijd ook gekoppeld worden aan de integrale plannen voor de OGGz-doelgroep (Openbare Geestelijke Gezondheidszorg) die onder veldregie van de HGM (Hulpverlening Gelderland Midden) zullen ontstaan rond de OGGz-monitor.

Het maatschappelijk werk en sociaal raadsliedenwerk willen invoegen in deze vorming van integrale plannen en ketensamenwerking.

D.7 Jeugdteam

Doelstelling

Het jeugdteam biedt in hoofdzaak schoolgerichte hulpverlening. Daarnaast wordt er geparticipeerd in de buurtnetwerken/Zorg Advies Teams 0-4 jaar in de ontwikkelwijken.

De beoogde effecten van de schoolgerichte hulpverlening zijn:

- het wegnemen of verminderen van sociaalmaatschappelijke factoren die belemmerend werken op de ontwikkeling van deze kinderen;
- het ondersteunen en informeren van interne begeleiders en groepsleerkrachten op scholen bij het oplossen of verminderen van problemen in de sociale omgeving en die zich vaak uiten in gedragsproblemen en/of slechte leerprestaties;
- afstemming en samenwerking met organisaties werkzaam op scholen en in de ontwikkelwijken.

Prestaties

Oud(1/1/08)	Bij	Af	Over (31/12/08)
98	160	193	65

Bij het Jeugdteam gelden de afgesloten begeleidingen (193) als productiecijfer. Voor 2008 waren er 140 begeleidingen gepland.

Ontwikkelingen en signalen

Het werk van het Jeugdteam wordt verantwoord middels een separaat jaarverslag wat per schooljaar wordt geschreven. Wij nemen hier globaal de aanbevelingen uit het jaarverslag 2007-2008 over.

Het schoolgericht maatschappelijk werk is een eerstelijns functie op de basisscholen. Doordat de samenwerking met Bureau Jeugdzorg is geïntensiveerd sinds de invoering van een maandelijks casusoverleg kunnen cliënten beter toegeleid worden naar de tweede lijn (Bureau Jeugdzorg). Zowel Rijnstad als Jeugdzorg is tevreden over deze samenwerking.

De ervaring leert dat hulpverlening die tot stand is gekomen na een intensief motivatietraject moeilijk of niet overgedragen kan worden naar een andere vorm van hulpverlening. Hierbij gaat dan de moeizaam opgebouwde vertrouwensrelatie verloren. Verwijzing heeft vaak tot gevolg dat de cliënt afhaakt. Zo kan niet altijd recht worden gedaan aan het uitgangspunt van kortdurende hulp. Uit onderzoek blijkt dat cliënten met complexe problematiek (multi-problem situaties) moeilijk over te dragen zijn naar andere hulpverlening. Om hier op in te spelen treedt de schoolgericht maatschappelijk werker op als casemanager. Aanbevolen wordt dan ook om het principe kortdurende hulpverlening als uitgangspunt flexibel toe te passen.

In de praktijk blijkt dat als gevolg van wachtlijstproblematiek bij diverse instellingen doorverwijzing niet altijd mogelijk is zonder het hulpverleningstraject ingrijpend te onderbreken. De schoolgericht maatschappelijk werkers blijven hierdoor langer betrokken bij de cliënten om het contact tussen hen en de hulpverlening niet te verbreken.

Het Jeugdteam wil graag meedenken en suggesties geven voor en samenwerken met de scholen en andere partijen bij preventieactiviteiten. Gedacht wordt aan sociale vaardigheidstrainingen, consultatie en coaching van onderwijzend personeel ten aanzien van gespreksvoering met ouders, enz.

Het aantal aanmeldingen vanuit de Zorg Advies Teams is toegenomen. Deze teams hebben nu een constante bezetting waardoor efficiënter gewerkt kan worden. Dit komt de deskundigheid ten goede en verbetert de communicatie tussen school en hulpverlening.

In 2009 start Stichting Rijnstad met een nieuw registratiesysteem waardoor de resultaten van de buurtnetwerken en ZAT's beter inzichtelijk worden. Momenteel wordt hard gewerkt aan het Elektronisch Kind Dossier en de Verwijsindex Risicokinderen (VIRA) waaraan het Jeugdteam deel zal nemen. Het doel is dat alle betrokkenen op basis van dezelfde informatie met elkaar gaan samenwerken.

D.9 Vangnetteam bemoeizorg

In de regio Arnhem verblijft een groeiend aantal personen met een ernstige en langdurige psychosociale, psychiatrische en/of verslavingsproblematiek. Deze personen hebben vaak geen of gebrekkige huisvesting, leven in een isolement en vervuilen nogal eens. Zij leiden een marginaal en verkommerd bestaan en mijden hulp en zorg. We noemen ze dan ook zorgwekkende zorgmijders.

Doelstelling

Met dit product wordt de hulp naar de cliënt gebracht, waarbij niet de behandeling centraal staat, maar de zorg. En dan met name de ongevraagde en vaak zelfs door de persoon zelf ongewenste zorg. Door middel van outreachende hulpverlening wordt bemoeizorg geboden aan deze zorgwekkende zorgmijders. Er wordt veldwerk verricht, netwerkontwikkeling rond de cliënt opgezet en zorgcoördinatie verricht.

Het met het Vangnetteam bemoeizorg beoogde effect is:

- het verbeteren van de levensomstandigheden van de doelgroep en voorkomen dat problemen verergeren;
- het beperken van de kans op volkomen verwaarlozing, woninguitzetting of overlast voor anderen.

Prestaties

Oud	Bij	Af	Over
57	43	77	23

Dit betekent dat er in 2008 honderd cliënten in begeleiding waren.

Ontwikkelingen en signalen

Door de ontwikkelingen rond het Centraal meldpunt verandert dit werk ingrijpend. De taakstelling van het Vangnetteam is in 2008 veranderd van een bemoeizorgteam in een toeleidingsteam.

Conform deze ontwikkeling verkleint het Vangnetteam per 1 januari 2009 van 2,25 fte naar 1,35 fte.

Door de geplande verschuiving werden veel oude zaken met een langdurige begeleidingsgeschiedenis overgedragen naar diverse partners, met name in het Vangnetteam: RIBW, de Gelderse Roos, IrisZorg en Rijnstad MW&SR.

Jarenlange begeleidingen komt nu niet meer voor. Vijf van deze zaken zijn per 1 januari nog in overdracht. Het grote aantal afsluitingen in 2008 valt te verklaren vanuit deze overheveling.

Een van de consequenties is dat bemoeizorg verschuift naar de instellingen. Zo worden dergelijke cliënten nu binnen het algemeen maatschappelijk werk outreachend benaderd.

De organisatorische veranderingen worden doorgevoerd in overleg met de gemeentelijke dienst MO en de HGM (Hulpverlening Gelderland Midden) die in het OGGz veld de veldregie heeft.

E.6 Formulierenbrigade

Doelstelling:

Op 1 september 2006 is de Formulierenbrigade aan het werk gegaan. Dit product is ontwikkeld in overleg met de gemeentelijke dienst Inwonerszaken. De Arnhemse brigade richt zich op burgers die geen gebruik maken van gemeentelijke voorzieningen en regelingen waar ze wel recht op hebben. Middels het aanbieden van voorzieningenchecks aan Arnhemse minima wordt niet-gebruik bestreden.

Prestaties

Formulierenbrigade			
Oud	Bij	Af	Over
52	611	613	50

Voor 2008 werden oorspronkelijk 453 voorzieningenchecks gepland. Dit werd bij de uitbreiding die tussentijds plaatsvond vermeerderd met 141. Dat leverde een totaal op van 594. Hiervan zijn er 613 voltooid, in 2007 waren het 472 checks. De totale opbrengst van de voorzieningenchecks bedroeg afgelopen jaar 550.000 euro. Sinds 1 juli 2007 hebben ze nu meer dan een miljoen (1.009.210,15 euro) opgebracht voor minder draagkrachtige Arnhemse burgers.

Ontwikkelingen en signalen

Er wordt over dit product een separate verantwoording afgelegd aan de dienst IZ. Het werk van de Formulierenbrigade raakt steeds meer verankerd en bekend in Arnhem. Er wordt geïnvesteerd in de relatie met andere voorzieningen. Doordat het niet-gebruiken van voorzieningen outreachend wordt bestreden, komt de brigade bij veel gezinnen thuis. Hier worden regelmatig signalen opgepikt over andere problemen. Die worden gemeld aan de betreffende instanties. Zo ontstaat een ketensamenwerking.

Veel werk wordt doorgezet naar het eigen maatschappelijk en sociaal raadsliedenwerk. In het verleden waren de lange wachtlijsten daar een handicap, maar dankzij uitbreiding van het personeel daar is deze samenwerking ingrijpend verbeterd.

De Formulierenbrigade wordt door haar bekendheid ingeschakeld door andere instanties die zelf minder gericht zijn op het bestrijden van het niet benutten van voorzieningen.

De brigade werkt naast de genoemde primaire doelstelling ook met een secundaire doelstelling. WWB-ers werken middels een Werken voor de Stad-constructie mee en worden dichter bij de arbeidsmarkt gebracht. In 2008 hebben twee WWB-ers die in 2007 bij ons begonnen zijn een reguliere baan gevonden. En in januari 2009 gebeurde dat met nog eens een derde WWB'er. In de eerste helft van 2009 worden nadere afspraken gemaakt over het vergroten van het aantal WWB'ers en de constructie waarbinnen zij een mbo-opleiding kunnen combineren met het werk voor de Formulierenbrigade. Vooruitlopend op deze afspraken volgens reeds enkele brigadiers de opleiding met tijdelijke afspraken.

E.7 Belastingaangifte ArnhemCardhouders

Doelstelling

Aan mensen die een van de spreekuren bezoeken en die over een ArnhemCard beschikken wordt door het sociaal raadsliedenwerk hulp geboden bij het invullen van de belastingaangifte. Het beoogd effect is dat zij tijdig aan hun verplichtingen jegens de belastingdienst voldoen en/of daar hun recht kunnen halen in de vorm van aftrek van posten en/of teruggave van belasting.

Prestaties

Er werden in 2008 3301 belastingaangiftes voor ArnhemCardhouders ingevuld. Voor 2663 personen betekende dit een totale teruggave van € 1.298.098,00. Dit is gemiddeld € 487,46 per aangifte.

Ontwikkelingen en signalen

Over dit product wordt een separaat jaarverslag geleverd aan de dienst Inwonerszaken. Die financieert deze dienstverlening.

We constateren dat het aantal ArnhemCardhouders wat een belastingaangifte laat invullen jaarlijks groeit met enkele honderden. Ook de totale opbrengst neemt toe. In 2007 bedroeg het aantal aangiftes 2890.

E.8 Inzet Onze Buurt Het Broek

In het kader van Onze Buurt Het Broek wordt geïnvesteerd in de leefbaarheid en sociale herovering van Het Broek. Drie activiteiten van het maatschappelijk werk en het sociaal raadsliedenwerk maken deel uit van dit programma.

- Voorzieningenchecks
- Maatschappelijk werk voor Turkse Nederlanders.
- Zorgcoördinatie

Doelstelling

- Middels voorzieningenchecks wordt het niet profiteren van voorzieningen bestreden.
- Betrekken van de Turkse gemeenschap bij de wijk en outreachend problemen oppakken.
- Bestrijden van de overlast van aanhoudend overlast gevende gezinnen door een gecoördineerde aanpak van politie, hulpverleningsinstellingen, gemeente en corporaties.

Prestaties

Er werden 43 voorzieningenchecks uitgevoerd die gemiddeld ongeveer 800 euro per gezin opbrachten. De precieze opbrengst is nog onhelder daar een aantal checks nog niet is afgerond.

	Oud (caseload 1/1/08)	Bij	Af	Over (caseload 31/12/08)
Turks maatsch. werk	24	16	27	13
Zorgcoördinatie	4	6	3	7

Ontwikkelingen en signalen

- De uitvoering van de voorzieningenchecks in het kader van Onze Buurt Het Broek liep parallel met de opbouw van de Formulierenbrigade. Hier is dus een dubbel aanbod ontstaan. Dit hebben wij aangegeven bij de evaluatie van Onze Buurt.
- Rond de Turks maatschappelijk werkster is een groep vrijwilligsters ontstaan. De betrokkenheid bij de buurt is gegroeid. Vooral onder de vrouwen is er verandering te constateren in de zin van betrokkenheid bij het maatschappelijk gebeuren. Geleidelijk worden ook de mannen bereikt. Op deze outreachende manier worden gezinnen bereikt die zich niet tot het regulier maatschappelijk werk wenden.
- De zorgcoördinatie heeft doorgebouwd op het bestaande project wat overlast bestrijdt in Het Broek. De nieuwe werkwijze heeft een lange aanlooptijd gehad. De integrale dossiers van de gemeente komen maar moeizaam tot stand. Het doorontwikkelen van een overlastbestrijdende aanpak naar een nieuwe standaard blijkt een moeilijk proces. Vele instellingen en gemeentelijke diensten zijn erbij betrokken. Desalniettemin valt te constateren dat er winst geboekt is. De werkwijze die ontwikkeld wordt zal in overleg met de betrokken ambtenaren als model fungeren voor een aanpak in de andere Vogelaarwijken.

E.9 Vernieuwingsproject

Het Vernieuwingsproject is een achter- de-voordeuraanpak waarbij huis-aan-huis problematiek en signalen op het terrein van de leefbaarheid worden geïnventariseerd.

Het project wordt uitgevoerd in de volgende wijken:

- Malburgen
- Rijnwijk
- Geitenkamp
- Van Verschuerwijk

Daarnaast is er een afspraak met woningcorporatie Volkshuisvesting Arnhem dat een aantal zorgwekkende sociale situaties die de vaklieden van Volkshuisvesting in de stad aantreffen ook binnen dit kader worden opgepakt.

Het Vernieuwingsproject wordt in hoofdzaak gefinancierd door woningcorporaties. In de Geitenkamp co-financiert de gemeente Arnhem. Vanaf 2009 worden ook Sint Marten en Presikhaaf toegevoegd.

Doelstelling

Het verbeteren van de leef- en woonomgeving in de wijk en aandacht voor de persoonlijke situatie van bewoners achter hun voordeur.

Prestaties

Malburgen/Rijnwijk	20	22	38	4
v. Verschuerwijk	6	133	135	4
17 vrijwilligers zijn geworven				
Geitenkamp	37	108	132	13
30 vrijwilligers zijn geworven				
Aanmeldingen via Volkshuisvesting	7	4	6	5
Totaal	70	267	311	26

Ontwikkelingen en signalen

Over dit project worden op wijkniveau diverse rapportages en jaarverslagen aangeleverd.

In Malburgen nadert het werk zijn voltooiing. De herstructurering is flink gevorderd. Dit project draagt er mede toe bij dat er in Malburgen geen rechtszaken door bewoners zijn aangespannen. Bij gelijkaardige projecten in andere steden gebeurde dat wel.

Het accent in Malburgen ligt op het organiseren van zorg voor gezinnen.

In ongeveer 15% van de gezinnen betreft het multiprobleem-situaties.

In 70% betreft het een enkelvoudige problematiek.

In Rijnwijk worden, wellicht pas over een paar jaar, huizen afgebroken. Nu al wordt hier geïnvesteerd in de sociale situaties. Dit leidde in 2008 tot tien intensieve begeleidingen op het terrein van zorg en sociale participatie.

In de Geitenkamp en de Van Verschuierwijk worden de huizen niet afgebroken. Daardoor liggen er ook andere accenten op de samenlevingsopbouw en leefbaarheid.

Er wordt intensief samengewerkt met diverse partners. Zo worden de bewoners die aangeven zich in te willen zetten voor de wijk (17 in de Van Verschuierwijk en 30 in de Geitenkamp) door opbouwwerk of participatiewerkers van Rijnstad toegeleid naar concrete inzet en activiteiten.

Bijzonder vermeldenswaard is de intensieve samenwerking met de participatiecoaches van de gemeente Arnhem. Zij zijn in 2008 begonnen met een verwante werkwijze. Op wijkniveau worden tussen Vernieuwingsproject en participatiecoaches afspraken gemaakt om het werk te verdelen. Verder gebruikt men op cliëntniveau elkaars kracht. Participatiecoaches zullen vooral de trajecten richting werk oppakken en het Vernieuwingsproject de trajecten richting zorg en hulpverlening.

Er is belangstelling voor de aanpak van het Vernieuwingsproject in diverse andere gemeenten die een gelijkaardige aanpak (willen) starten.

F.10 Hulpverlening Oorlogsgetroffenen (OGG)

Doelstelling

Per 1 januari 2002 werd door zes AMW-instellingen in het land het maatschappelijk werk van de Stichting 1940-1945 en van de Stichting Burgeroorlogsgetroffenen overgenomen.

De methodische hulpverlening richt zich op het helpen oplossen van problematiek zoals die in samenspraak tussen cliënt en hulpverlener wordt verwoord. Het beoogde effect is het draaglijk maken dan wel zomogelijk opheffen van psychosociale, sociale, relationele en/of materiële problemen. Het probleem kan door Rijnstad maatschappelijk werk en/of sociaal raadsliedenwerk worden aangepakt, maar ook kan het gebeuren dat de hulpvrager via een adequate verwijzing geholpen wordt.

Prestaties

Oud	Bij	Af	Over
140	67	70	137

In totaal waren er 2335 contacten in het kader van dit door het ministerie van VWS gefinancierde product.

Ontwikkelingen en signalen

Het betreft werk dat zich richt op mensen die getroffen zijn door oorlog en geweld.

In eerste instantie richt deze hulpverlening zich op slachtoffers van de Tweede Wereldoorlog.

De kerndoelgroep is iedereen die valt onder de regelingen WBP, WUV en WUBO.

De groep wordt met het stijgen der leeftijden kleiner.

In overleg met het ministerie van VWS worden ook nieuwe doelgroepen bediend. (Blauwhelmen, voormalig asielzoekers enz.).

Er zijn zes instellingen in Nederland die dit werk uitvoeren. Ons werkgebied beslaat dan ook ongeveer een zesde van Nederland en strekt zich uit over meerdere provincies.

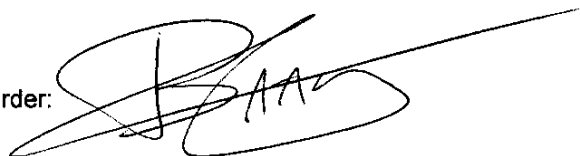
B Productrekening 2008

		FTE	Pers.	Directe op-	Subs	Subsidie
			Kosten	br./ Kosten	totaal	Dienst MO
O.	Basisvoorziening	18,82	1.337.983	1.370.089	2.708.072	2.446.944
A.	Basisaanbod op locatie					
A.1	Peuterwerk-plus	15,26	902.447	-70.108	832.339	839.283
A.2	Kinderwerk	6,36	369.751	59.768	429.519	418.251
A.3	Wijkgericht tiener-/ jongerenwerk	10,75	676.994	63.262	740.256	748.744
A.4	Actief in de wijk	4,00	252.544	33.923	286.467	288.894
A.5	WijkOpbouwwerk	7,00	539.196	4.570	543.766	543.296
B.	Basisaanbod Stedelijk					
B.1	Stedelijk jongerenwerk	7,61	514.320	71.585	585.905	471.387
B.2	Integratie en samenleving	0,50	38.157	2.036	40.193	40.507
B.3	Centrale Vrijwilligersraad	0,11	8.477	44.750	53.227	54.227
C.	Maatwerk/ Flexibelaanbod					
C.1	VKC Luna/Oase	1,56	100.975	6.300	107.275	107.275
C.2	Flexibel inzetbaar opbouwwerk	0,50	38.157		38.157	38.157
C.3	Kinderwerk Rijnwijk	0,22	13.887	1.033	14.920	15.387
C.4	Kinderwerk Spijkerkwartier	0,22	13.887	895	14.782	15.887
C.5	Spelcontainers	0,28	42.369	3.498	45.867	45.969
C.6	Kinder-/ tienerwerk Midden- en nieuw zuid	0,53	32.997	2.985	35.982	35.497
C.7	Volare	2,28	146.788	45.223	192.011	197.702
C.8	Stapprogramma's	6,66	260.797	31.315	292.112	295.096
C.9	Coördinatie Brede School/ Onderwijsstimulering	4,50	283.099	17.515	300.614	319.075
C.10	Home Start	0,33	19.913	2.520	22.433	22.433
C.11	De Arnhemse Uitdaging	1,35	102.820	7.602	110.422	81.795
C.12	Buurtbemiddeling	0,83	55.000	9.373	64.373	35.678
D	MWSR					
D.1		13,40	1.014.596		1.014.596	1.751.242
D.2	Sociaal Raadsliedenwerk	10,06	736.647		736.647	
D.3	Casemanagement 2e kans Huisvesting	0,56	43.980		43.980	21.980
D.4	2e kans in eigen woning	1,50	120.000		120.000	60.000

D.5	Casemanagement project overlast-problematiek	1,41	110.452		110.452	110.452
D.6	Sociaal Raadsliden-werk Dienstencentrum	0,50	36.625		36.625	36.625
D.7	Jeugdteam	2,91	211.819		211.819	211.819
D.8	Jeugdteam zorgcoördinatie	0,84	64.417		64.417	64.417
D.9	Bemoeizorg	0,50	50.989		50.989	
	Subtotaal	121,35	8.140.083	1.708.134	9.848.217	9.318.019
	Aanvullingen					
	Middelen Tolken-en Vertaaldiensten	nvt				17.129
	Subtotaal		8.140.083	1.708.134	9.848.217	9.335.148
	Aanvullingen					
	Jongeren centrum Immerloo	zie O		24.000		24.000
	Verhuizing Splash	nvt		23.333		23.333
	Verhuizing Zuidwester	nvt		31.500		31.500
	ID Problematiek	nvt		114.900		114.900
	Aanvulling Willemeen	zie B1		120.000		120.000
	Subtotaal			313.733		313.733
	Extra uitbreiding MWSR	8,00	210.000			210.000
	Geitenkamp achter de voordeur	1,6	128.888			128.888
	Arnhemse Uitdaging	zie C.11	18.175			18.175
	Stabiliseren schulden	nvt		20.000		20.000
	Peuterspeelzaal Malburgen III	nvt		37.062		37.062
	Subtotaal		357.063	57.062	0	414.125
	Totaal ontvangen subsidie		8.497.146	2.078.929	9.848.217	10.063.006

Arnhem, 24 maart 2009

Mw. L.M. van den Brand - directeur/bestuurder:

Raad van Toezicht:

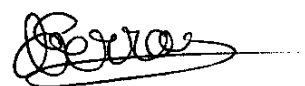
Dhr. A. de Jong - voorzitter

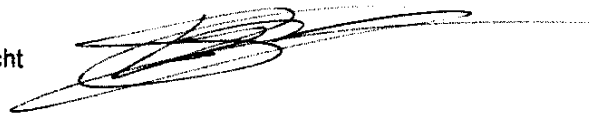
Dhr. J.A.W. Huls - lid raad van toezicht

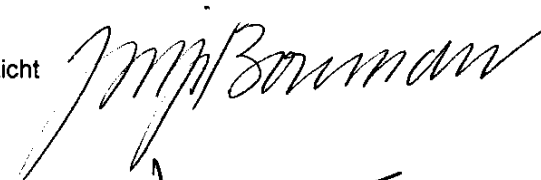
Mw. E.M. van der Vegt-Verroen - lid raad van toezicht

Dhr. L. Scholten - lid raad van toezicht

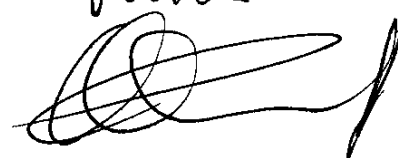
Mevr. J. Bouman - lid raad van toezicht

Dhr. P.G.J.M. van Opbergen - lid raad van toezicht

Mw. P. Heuff - lid raad van toezicht

Stichting Rijnstad,
Velperweg 13,
Arnhem

